

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งข้าราชการชั้น หรือข้าราชการอื่น ให้ข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งมาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานบุคคล หรือผู้บังคับบัญชาของข้าราชการดังกล่าว แล้วแต่กรณี

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

การแต่งตั้งตามมาตรา นี้ ให้มีผลเฉพาะในระหว่างเวลานับแต่วันมีพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งครบทุกเขตที่มีการเลือกตั้ง เว้นแต่คณะกรรมการบริหารงานบุคคล หรือผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้น แล้วแต่กรณี จะเห็นชอบ ให้ขยายระยะเวลาดังกล่าว

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งได้รับคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด มาตรา ๘๕/๓ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่งประกอบด้วย ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็น ประธานกรรมการกฤษฎีกาทุกคณะตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งไม่เป็นข้าราชการ ที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ และไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมือง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ ในกรณีที่ประธานกรรมการกฤษฎีกาคณะใดไม่อาจดำรงตำแหน่งกรรมการได้ ให้กรรมการกฤษฎีกาประจำคณะนั้นเลือกกรรมการกฤษฎีกาคนหนึ่งในคณะเดียวกันที่ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังกล่าวเป็นกรรมการแทน ในกรณีที่ไปอาจหากรรมการแทนได้ ให้คณะกรรมการนี้ประกอบด้วยกรรมการ เท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะวินิจฉัยให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้ใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งความเห็นพร้อมด้วยสำนวนการสืบสวนสอบสวนไปยังคณะกรรมการ ตามวรรคหนึ่ง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นว่าความเห็นดังกล่าวเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งกระทำการโดยเที่ยงธรรมหรือไม่ หากคณะกรรมการดังกล่าวมีความเห็น ต่างไปจากความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีคำวินิจฉัยตามความ เห็นเดิมก็ได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและให้ประกาศคำวินิจฉัยพร้อมทั้งเหตุผลและความเห็นของ คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งในราชกิจจานุเบกษา

การให้ความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคสอง ต้องกระทำโดยที่ประชุม คณะกรรมการที่มีกรรมการร่วมประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามและต้องกระทำภายในเวลาไม่เกินห้าวัน นับแต่วันได้รับเรื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง หากพ้นห้าวันแล้วยังไม่มีความเห็นของ คณะกรรมการ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการต่อไป

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งได้รับคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๘๕/๔ ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด อันอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำหรือมีคำสั่งให้แก้ไขการกระทำตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดได้

ถ้ามีผู้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานตำรวจพบเห็นการกระทำตามวรรคหนึ่ง และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและดำเนินคดีโดยเร็ว และแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๘๕/๕ ในระหว่างระยะเวลาตามมาตรา ๔๐ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ใด ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือจัดเตรียมเงินหรือทรัพย์สินเพื่อดำเนินการดังกล่าว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำสั่ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งที่การยึดหรืออายัดอยู่ในเขตศาลภายในสามวันนับแต่วันยึดหรืออายัดตามวรรคหนึ่ง เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้วให้ดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวให้แล้วเสร็จภายในห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้อง ถ้าศาลเห็นว่าเงินหรือทรัพย์สินตามคำร้องน่าจะได้ใช้หรือจะใช้เพื่อการเลือกตั้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลมีคำสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินนั้นไว้จนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกตั้ง

มาตรา ๘๕/๖ ก่อนวันเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งใดหรือในเขตเลือกตั้งใดจะมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อันเกิดจากการกระทำของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศงดการลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งหรือในเขตเลือกตั้งนั้น และให้กำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๘๕/๗ เมื่อได้มีการนับคะแนนเลือกตั้งแล้ว ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งจะงดการประกาศผลการเลือกตั้ง และจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้นก็ได้

มาตรา ๘๕/๘ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า พรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือสมาชิกของพรรคการเมือง ผู้ใดได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือก่อให้เกิดข้อกังขา สันนิษฐาน หรือรู้เห็นเป็นใจให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมือง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการกระทำ

ดังกล่าวน่าจะเป็นผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้แก่พรรคการเมืองนั้นเป็นบัตรเสียและมีให้นับเป็นคะแนน ทั้งนี้ เฉพาะในเขตพื้นที่ที่มีการกระทำนั้น

การกำหนดเขตพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดจากหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งก็ได้ โดยคำนึงถึงผลกระทบแห่งการกระทำนั้น

ให้นำความในมาตรา ๘๕/๓ มาใช้บังคับกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๘๕/๔ ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าก่อนได้รับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใด กระทำการใด ๆ โดยไม่สุจริตเพื่อให้ตนเองได้รับเลือกตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่สุจริต โดยผลของการที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดได้กระทำ ทั้งนี้ อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกผู้นั้นมีกำหนดเวลาหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องสั่งภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง แล้วแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและนายกรัฐมนตรีทราบ

ให้นำความในมาตรา ๘๕/๓ มาใช้บังคับกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๘๕/๑๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งและป้องกันมิให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อตรวจ ค้น ยึด หรืออาบัติเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานใด และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเป็นข้าเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม จะเข้าทำการค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นก็ได้ และต้องบันทึกพฤติการณ์แห่งกรณีไว้

อำนาจตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้นับแต่วันที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้ง และจะขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือในการดำเนินการตามความจำเป็นด้วยก็ได้

คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบอำนาจให้กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้ค้นก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจต้องได้รับหมายค้นจากศาลด้วย

(๒) ขอให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของบุคคลที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนเงินตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ"

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ให้นำนบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง ส่วนที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งเฉพาะมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๗ ส่วนที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง ส่วนที่ ๘ การลงคะแนนเลือกตั้งสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้ง และส่วนที่ ๑๐ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ของหมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองมาไว้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในหมวดนี้"

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑

"มาตรา ๑๐๑/๑ ผู้ใดกระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดยี่สิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคสองหรือวรรคสามเป็นการกระทำ หรือก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจของหัวหน้าพรรคการเมือง ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง"

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๐ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๔๕/๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑

"มาตรา ๑๑๑/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕/๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกระทำการใดให้บุคคลอื่นล่วงรู้ข้อมูลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับตามมาตรา ๔๕/๑๐ (๒) โดยมีเจตนาเป็นการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑

"มาตรา ๑๑๓/๑ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้ใดฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และผู้นั้นเป็นผู้ทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นผู้กระทำการใดอันเป็นเท็จเพื่อจะแก่งแย่งให้ผู้สมัครถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๑/๑ วรรคสอง อันเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งใหม่นั้นด้วย ทั้งนี้ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ในกรณีที่ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งใหม่หลายคน ให้ทุกคนรับผิดชอบใช้ค่าใช้จ่ายร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วม

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นและพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสังกัดอยู่ร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างในเขตเลือกตั้งนั้นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เงินได้ตามมาตรานี้ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ถูกต้องตามมติของรัฐสภา

W. H. Allen

(นายสิทธิชัย พิมพ์เสน)

ผู้ชำนาญการกองการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พ. ๒๕๖

[Signature] ทาน

ภาคผนวก ข

- ข.๑ แบบสอบถามที่ใช้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทางหนังสือพิมพ์ / ผลการวิเคราะห์
- ข.๒ สวนดุสิตโพล / ผลการวิเคราะห์
- ข.๓ ข้อเสนอ เรื่อง การปรับแก้กฎหมายและการจัดการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของ สมาคมพัฒนาสังคม /สรุปวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

**ข.๑ แบบสอบถามที่ใช้สำรวจความคิดเห็นของประชาชน
ทางหนังสือพิมพ์ / ผลการวิเคราะห์**

สถาบันพระปกเกล้าร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยแห่งชาติ
ขอเชิญประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
ตามโครงการศึกษาบทเรียนจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อปรับปรุงระบบเลือกตั้งให้ดีขึ้น
โดยส่งมายังสถาบันพระปกเกล้า

5
ปี
ที่
จัด
ตั้ง
ขึ้น
เมื่อ
ปี
พ.ศ.
2538

ประเด็นปัญหาของสถาบันพระปกเกล้า

แนวทางการแก้ไข

ประเด็นปัญหาทั่วไป

๑. บรรดากระบวนวิธีต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายเลือกตั้งจะสมควรเปิดโอกาสให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะกำหนดหรือไม่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และสามารถดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็ว

* ในการเลือกตั้งใหม่ตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการยื่นขอขยายระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตั้งได้ เว้นแต่ในการเลือกตั้งทั่วไปการยื่นขยายระยะเวลาดังกล่าวต้องมีการหารือกับพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อน

๒. ปัจจุบันคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่ทั้งการดำเนินการเลือกตั้ง และควบคุมการเลือกตั้ง ต่อไปอาจเกิดปัญหาทั้งในเรื่องคำสั่งและข้อครหาในความเป็นกลางขึ้นได้ เพราะคณะกรรมการการเลือกตั้งออกกฎเอง คำแนะนำเอง และควบคุมและตัดสินเอง เป็นการใช้อำนาจโดยเบ็ดเสร็จ จะสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีแค่อำนาจในการออกกฎ และควบคุม และชี้ขาด ส่วนการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นเรื่องของหน่วยงานอื่น ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานเดียวหรือหลายหน่วยงาน

* คณะกรรมการการเลือกตั้งควรจะมีอำนาจ ควบคุม กำกับดูแลเลือกตั้งและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาในการเลือกตั้ง โดยส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีดังนี้

(๑) ออกกฎ ระเบียบ และสั่งการอันเกี่ยวกับขบวนการเลือกตั้ง

(๒) ควบคุมกำกับให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ รวมทั้งรับ ขันชี้หรือสั่งให้แก้ไขการดำเนินการของส่วนราชการ

(๓) ชี้ขาดปัญหา ขันชี้ และให้ความเห็นชอบในการประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ให้ความเห็นชอบมีอำนาจสั่งการให้ลงคะแนนใหม่เพื่อก่อนการเลือกตั้งหรือสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ รวมทั้งออกคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาก่อนมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง

๑. ปัจจุบันจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งการที่จะมีการเลือกตั้ง นอกจากจะสิ้นเปลืองแล้วยังทำให้ต้องใช้เวลาไม่น้อย จะสมควรให้มีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างถาวร ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะขอเพิ่มเติมหรือตัดคนส่วนเกินได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องรอให้มีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ โดยไม่ต้องปิดประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และต้องออกใบทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

* สมควรให้มีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างถาวรเป็นรายปี ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และพรรคการเมืองสามารถตรวจสอบและขอแก้ไขได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องรอให้มีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ โดยไม่ต้องปิดประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และต้องออกใบทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๒. การดำเนินการหลายอย่างหลายประการของผู้ตั้งไว้ว่าจะสมัครรับเลือกตั้ง ถ้าได้กระทำก่อนมีพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดให้มีการเลือกตั้ง ไม่ถือว่าเป็นความผิด แต่การกระทำเดียวกันนั้นถ้าได้กระทำภายหลังที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเลือกตั้งแล้ว กลับเป็นความผิด และถูกเรียกว่า "ซื้อเสียง" การปรับปรุงอย่างใดจึงจะสามารถควบคุมได้ โดยไม่กระทบต่อการบริการประชาชนที่ผู้สมัครมีบทบาทก่อน เช่น การบริการรถพยาบาล หรือรถรับส่ง

* กำหนดให้ ในระหว่างมีการมีพระราชกฤษฎีกา ชำระการการเมืองทั้งหลายต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

๑. การขอชดเชย ไม้ว่าจะขอส่วนได้ หรือของทางราชการ

๒. เปิดงาน จัดหรือร่วมการสัมมนา เว้นแต่งานราชการหรือรัฐพิธีในการบริหารงาน ให้พรรคการเมืองควบคุมบัญชีรายชื่อรับรายชื่อให้รัดกุมให้มีการควบคุมค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมือง

ไม่ว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ อนึ่ง การใช้จ่ายของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมืองหรือ ส.ส. ซึ่งผิดพรรคนั้น ให้ถือว่า เป็นรายได้และการใช้จ่ายของพรรคการเมืองและให้ถือว่าบุคคลนั้นบริจาคให้แก่พรรค และต้องปรากฏในบัญชีรายชื่อรับรายชื่อของพรรค

คั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง ผู้สมัครต้องดำเนินการดังนี้

๑. การใช้จ่ายและการบริจาคในการเลือกตั้งต้องกระทำโดยผ่านบัญชีที่สมัครรับเลือกตั้งควบคุมเท่านั้น

และห้ามผู้อื่นใช้จ่ายเงินเพื่อผู้สมัครนอกจากการบริจาคเข้าบัญชีที่สมัครรับเลือกตั้งควบคุม

๒. ให้ผู้สมัครแจ้งบัญชีทรัพย์สิน/หนี้สิน ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งพร้อมการสมัคร

๓. การบริจาคแก่ผู้สมัครให้ทำเป็นสำเนาเงินหรือหลักฐานอื่น และต้องกระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่การบริจาคจำนวนน้อย (เช่น ไม่เกิน ๑๐๐ บาทต่อคน)

การบริจาคเงินให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองต้องไม่เกินจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนด การบริจาคเงินของสมาชิกพรรคการเมืองให้แก่พรรคการเมืองกระทำได้โดยไม่จำกัดจำนวนเงิน เงินของพรรคให้ใช้ได้เพื่อกิจกรรมของพรรคเท่านั้น

๓. หลักเกณฑ์ในการดำเนินการรับสมัคร โดยเฉพาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของผู้สมัคร ยังไม่ได้รับการเผยแพร่ให้ทันต่อเหตุการณ์และล่าช้าเกินไป

* ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเผยแพร่แนวทางในการพิจารณาไว้ล่วงหน้า

๔. อำนาจในการวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้สมัครจะต้องเป็นอย่างไร ควรจะอยู่ที่ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออยู่ที่องค์กรใด เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและแน่นอน

* เห็นควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนการประกาศผลการเลือกตั้ง

๕. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญจะยังคงเกิดขึ้นอีกไม่น้อย จะสมควรให้สิทธิหรืออำนาจในการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเลือกก่อนที่จะดำเนินการต่อไปหรือจะการปล่อยให้เป็นการไปแล้วศาลรัฐธรรมนูญจึงจะวินิจฉัยในภายหลังเรื่องเกิดขึ้นแล้ว

* ควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญได้ประเด็นปัญหาในระหว่างที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งแล้ว

ก. การสมัครรับเลือกตั้ง

๑. ระยะเวลาในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครมีจำกัด หากพบในภายหลังที่รับสมัครไว้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการพบในระหว่างที่กำลังหาเสียงกันอยู่หรือเมื่อเลือกตั้งแล้วแต่ก่อนมีการประกาศผลการเลือกตั้ง จะสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในชี้ขาดอย่างไร เพื่อให้ต้องประกาศผลการเลือกตั้งต่อไป และถ้าปรากฏว่าคนที่ขาดคุณสมบัติได้รับเลือก ก็ต้องยกเลิกการเลือกตั้งและไปดำเนินการเลือกตั้งใหม่

* ขยายระยะเวลาในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เหมาะสม และกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้พิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดแทนศาลยุติธรรมโดยกำหนดให้มีระยะเวลาในการตรวจสอบคุณสมบัติให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อในภายหลังคัดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าผู้สมัครขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนการสมัคร แต่ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อในเบื้องต้นคัดคณะกรรมการการเลือกตั้งภายหลังจึงจากที่มีการรับคะแนนแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ถือว่าบัตรเลือกตั้งที่เลือกผู้สมัครนั้นให้ถือว่า เป็นบัตรเสีย

(๒) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง ให้คัดชื่อผู้สมัครออกจากบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง

๓. เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการดำเนินการเลือกตั้งใหม่ ผู้สมัครบางคนไม่ประสงค์จะสมัครต่อไป หรือเขาขาดคุณสมบัติไปแล้ว เช่น กลับไปรับราชการใหม่แล้ว จะมอบให้เขาถอนตัวหรือไม่ และจะทำอย่างไรจึงจะไม่ให้มีการชู้กัน หรือข้อผู้สมัครให้ถอนตัว

* ๑. ในกรณี ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ขอลงตัวในการเลือกตั้งใหม่ โดยได้รับความยินยอมจากพรรคการเมืองและคณะกรรมการการเลือกตั้งอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อให้มีการตกลงร่วมกันระหว่างพรรคการเมือง อันจะทำให้การจัดตั้งรัฐบาลเป็นไปได้โดยง่ายขึ้น

๒. ในกรณี ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็น ส.ว. ขอลงตัวได้ ในกรณีการเลือกตั้งใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของผู้สมัคร ซึ่งหากมีเจตนาที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งด้วยแล้ว อาทิ การไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือกลับเข้ารับราชการ

ข. การหาเสียงและการแนะนำตัว

๑. กระบวนการแนะนำตัวของผู้สมัคร ส.ว. ยังมีปัญหาดังต่อไปนี้

๑.๑ ในขณะที่มีผู้สมัครถูกห้ามมิให้โฆษณาทางทีวี หรือ วิทยุ หรือแม้แต่ในโทรศัพท์ แต่ผู้สมัครที่มีอาชีพเป็นพิธีกรทางวิทยุและทีวี กลับสามารถออกรายการเพื่อให้นักผู้รัก จะสมควรแก้ไขให้เกิดความเป็นธรรมหรือไม่

* การห้ามผู้สมัครรับ ส.ส. และ ส.ว. ที่ประกอบอาชีพสื่อมวลชน กระทำการในอาชีพนั้นในระหว่างที่มีพระราชกฤษฎีกาไปจนถึงประกาศผลการเลือกตั้ง ในลักษณะที่จะทำให้เกิดมีโอกาสดีกว่าในการหาเสียงหรือนำตัว ทั้งนี้ เพื่อให้มีความเท่าเทียมกันในการแข่งขันเข้าสู่ตำแหน่ง อนึ่ง ข้าราชการก็ยังคงลาออกไปสมัครรับเลือกตั้งเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นเรื่องอาชีพเช่นกัน

รัฐควรกำหนดให้สื่อวิทยุ โทรทัศน์ให้โอกาสแก่ฝ่ายค้านและรัฐบาลโดยเท่าเทียมกันในการใช้สื่อดังกล่าวควรกำหนดให้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งออกประมวลจริยธรรมของผู้สมัครเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเข้าสู่ตำแหน่ง

๑.๒ จะสมควรกำหนดค่าใช้จ่ายในการแนะนำตัวของ ส.ว. หรือไม่

* ๑) ควรกำหนดค่าใช้จ่ายในจำนวนที่ไม่สูงมาก

๒) ห้ามผู้สมัครรับตำแหน่งทางการเมือง พรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในค่าใช้จ่ายทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้สมัครคนใด

การกระทำฝ่าฝืนตาม ๑) และ ๒) ผู้กระทำจะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๓) องค์การเอกชนใดที่รับเงินสนับสนุนจากรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พรรคการเมือง หรือรับจากต่างประเทศใน ๒ ปีที่ผ่านมา จะสนับสนุนผู้สมัครคนใดก็ได้

ผู้สมัครคนใดที่รู้เห็นเป็นใจกับการทำกิจกรรมซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรดังกล่าวให้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งได้

๑.๓ ข้อความในการแนะนำตัวที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด จะเป็นการจำกัดเกินไปหรือไม่ จะสมควรให้ผู้สมัครได้แสดงทัศนคติ ความตั้งใจ และแผนเด่นโดยส่วนตัวหรือไม่

* ต้องไม่มีการโจมตีหรือกล่าวหาผู้สมัครรายอื่น แต่แสดงความคิดในการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาได้

๑.๔ การกำหนดให้ผู้สมัครเป็นผู้ดำเนินการแนะนำตัวและจัดสถานที่ให้ แต่ที่ผ่านมามีปรากฏว่ารัฐโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถจะทำได้ทุกอย่าง เพราะขาดความเข้าใจและกำลังเงิน จะสมควรให้รัฐเป็นผู้จัดทำต่อไป หรือจะสมควรปล่อยให้เป็นเรื่องของผู้สมัครเอง

* รัฐอำนวยความสะดวกให้มากที่สุด และจัดให้เฉพาะบางเรื่องที่ทำร่วมกันแล้วจะเป็นการประหยัด ในการนี้ขอให้ผู้สมัครออกค่าใช้จ่ายบางส่วนก็ได้ โดยไม่ให้เงินเป็นค่าใช้จ่ายในการแนะนำตัว

โดยส่งความเห็นเพิ่มเติมมายัง สถาบันพระปกเกล้า ตู้ไปรษณีย์ 230 ปณณบุรี 11000 หรือโทร โทรสาร. 5277824, 5277826 หรือ ส่ง e-mail: Thawitwadee@kpi.ac.th หรือ doaw@kpi.ac.th แบบสอบถามได้ที่ http://www.kpi.ac.th ถ้าได้รับ 100 ท่านแรกจะได้รับแจก รัฐธรรมนูญฉบับจริง และขอเชิญร่วมถือนมถวายแด่ดวงแก้วเทียนวันขึ้นปีใหม่ 25-26 กรกฎาคม 2543 ณ โรงพระมณีนคร

(ยังมีต่อไปหน้า 23 กรกฎาคม 2543)

(หมายเหตุ * หมายถึงแนวทางแก้ไข)

ทั้งนี้ประกาศฉบับนี้

สถาบันพระปกเกล้าร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยแห่งชาติ
ขอเชิญประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
ตามโครงการศึกษาบทเรียนจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อปรับปรุงระบบเลือกตั้งให้ดีขึ้น
โดยส่งมายังสถาบันพระปกเกล้า

5 ปี
รวม
รวม
รวม

๒. ปัญหาการเลือกตั้ง สส.

๒.๑ การควบคุมค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของ ส.ส. ซึ่งมีผลถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปก่อนมีพระราชบัญญัติ
จะก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบและทุ่มเงินทองเกินกว่าเหตุหรือไม่

* ใช้แนวทางในทางดำเนินการตามข้อ ๒ ของประเด็นปัญหาก่อนมีพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้ง

๒.๒ ทุกวันมีการดูแลค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง คงอาศัยแต่บัญชีรายจ่ายของผู้สมัครที่ค่อนข้างยากของการ
เลือกตั้ง จะมีวิธีใดที่จะตรวจสอบตลอดระยะเวลา เพื่อรวบรวมไว้ตรวจสอบเทียบเคียงกับบัญชีรายจ่าย

* ใช้แนวทางในทางดำเนินการตามข้อ ๒ ของประเด็นปัญหาก่อนมีพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้ง

๒.๓ จะสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์
รายงานการเคลื่อนไหวทางบัญชีของผู้สมัครและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่

* สมควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เรียกเก็บ ถ้า
แจ้งรายงานการทุจริตของบุคคลที่จะเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หรือให้องค์กรแห่งประเทศไทย
หรือธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนเงินตามที่ร้องขอ

ค. การใช้สิทธิเลือกตั้ง

๑. การเลือกตั้งที่เท่าเทียมกันในปัจจุบัน เพียงพอที่จะทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกไปใช้สิทธิหรือไม่

* ควรกำหนดให้เรียกเก็บเงินจากผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นค่าปรับหรือค่าเสียหายเพื่อจูงใจให้ไปใช้สิทธิ
พระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่กฎหมายกำหนดโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เรียกเก็บ ถ้า
ไม่มีการแจ้งความให้ทางราชการตามที่กำหนด ทั้งในวันและจะได้อะไรจากผู้สมัครล่วงหน้าก่อนเป็นเวลานาน
น้อยกว่าสิบวัน ถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจแจ้งล่วงหน้าได้ให้แจ้งภายหลัง ทั้งนี้โดยให้ยกเลิกการใช้สิทธิในวันเลือกตั้ง
๒. การอำนวยความสะดวกให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศด้อยพัฒนาให้สะดวกและปลอดภัยจะเป็นช่องทาง
ให้ทุจริตหรือไม่ และเป็นภาระอำนวยความสะดวกแก่จริงหรือไม่

* อำนาจความสะดวกในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้ง และประสงค์จะใช้สิทธิ
เลือกตั้งในจังหวัดที่ตนเองอยู่ โดยให้ลงทะเบียนก่อนวันเลือกตั้งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้าในแต่ละจังหวัดจำนวน ๑ แห่ง

๓. การจัดให้คนที่ย่างต่างประเทศลงคะแนนในการเลือกตั้งระดับประเทศทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการ
เลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งใหม่หรือเลือกตั้งซ่อมจะเป็นการใช้จ่ายเกินตัวหรือไม่ในยามที่เศรษฐกิจ
เป็นเช่นนี้ โดยเฉพาะเมื่อคำนึงถึงจำนวนผู้มาใช้สิทธิที่ผ่านมา

* ควรให้การจัดการเลือกตั้งให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งต้องดำเนินการดังนี้

๑) ประเทศที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนมากและลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิลงคะแนนเกินกว่า ๕๐๐ คน
ขึ้นไปสมควรจัดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้า

๒) ประเทศที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนมากและลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิลงคะแนนไม่ถึง ๕๐๐
คนหรือมีเหตุจำเป็น ให้จัดให้มีการลงคะแนนทางไปรษณีย์หรือวิธีอื่น

๔. การให้ทำเครื่องหมายกากบาทในบัตรเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว เป็นต้นเหตุให้มีบัตรเสียจำนวนมาก
หรือไม่สมควรเปิดโอกาสให้ใช้เครื่องหมายได้ หลายอย่างหรือไม่ เช่น เครื่องหมายกากบาท เครื่องหมายกาก
หรือแม้แต่กากกลม

* เห็นควรให้กำหนดบัตรเลือกตั้งและวิธีการทำเครื่องหมายและวิธีการการลงคะแนนในบัตรเป็นไปตามที่
กำหนดในพระราชบัญญัติ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ง. การนับคะแนน

การนับคะแนนของ สส. ที่จุดเดียว กฎหมายกำหนดให้หรือบัตรเลือกตั้งมาพร้อมกันทั้งหมดจะเปิดหีบ
เพื่อเปิดได้ ถ้าเป็นมาไม่ถึงเพียง ๒ - ๓ หีบหรือสูญหายไป จะทำอย่างไร

* ควรกำหนดให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. สามารถเริ่มนับคะแนนก่อนที่หีบบัตรเลือกตั้งมาครบทุกหีบ
เลือกตั้งได้โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

๑) เมื่อหีบบัตรเลือกตั้งมาถึงสถานที่นับคะแนนจำนวน ๑ ใน ๓ ของหีบเลือกตั้งทั้งหมดในเขตเลือก
ตั้งนั้น

๒) หากหีบบัตรเลือกตั้งใดมาถึงสถานที่นับคะแนนเมื่อพ้นเวลา ๒๔ ชั่วโมง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือสั่งการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

๓) ถ้าหีบเลือกตั้งมีหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีมีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายเกิดขึ้นคณะกรรมการ
การเลือกตั้งจะสั่งให้มีการนับคะแนนหรือสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหีบเลือกตั้งนั้นได้
ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการนับคะแนนคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบการเลือกตั้ง

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีกำลังคนของตนเองและจะมีความเชี่ยวชาญในการสืบสวนสอบสวนเองได้
ทั้งหมด และเมื่อมีข้อสงสัยว่าได้นำการเลือกตั้งแล้วจะต้องส่งมาให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา ถ้า
เป็นการเลือกตั้ง สส. ซึ่งจะมีถึง ๔๐๐ เขต บางกับการเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่ออีก ๗๖ จังหวัด คณะ
กรรมการการเลือกตั้งจะทำงานอย่างไร จึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างรอบคอบและภายในเวลาอันรวดเร็ว

* ๑) ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบตรวจสอบสำนวนการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่งหรือ
หลายคณะ ยกข้าราชการศาลฎีกา ข้าราชการอัยการ และข้าราชการอื่น เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบสำนวน
การสอบสวน และรับฟังคำชี้แจงหรือพยานหลักฐานแทนคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนที่จะมีการ
ประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง

๒) ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด
และผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งของรัฐบาลคนหนึ่ง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
ของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒. ก่อนวันเลือกตั้ง หากคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่าการทุจริตอย่างชัดเจน หรือเกิดความไม่เป็น
ธรรมอย่างชัดเจนจะสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการสั่งให้เพิกถอนสิทธิลงคะแนนได้มากน้อยเพียงไร

* ๑) เมื่อมีพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
มีอำนาจเข้าไปในเขตเลือกตั้ง สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำ
อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เพื่อตรวจค้น บิด หรือย้ายเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานใด
และในการที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นเข้า เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูก
ยึดย้าย ซุกซ่อน ท้าย หรือทำให้ทำการค้นโดยมีอำนาจหน้าที่ให้

๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้กระทำการทุจริตเลือกตั้ง
หรือจัดเตรียมเงินหรือทรัพย์สินเพื่อดำเนินการดังกล่าว เมื่อยึดหรืออายัดแล้วให้ยื่นคำร้องศาล เพื่อให้
ศาลพิจารณาคำสั่งว่าเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวจะไว้หรือให้เพื่อการใช้หรือให้เพื่อการใช้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศผลการลงคะแนนและกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่
เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยการ
กระทำของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

๓. ในวันเลือกตั้ง หากพบการกระทำทุจริตคณะกรรมการการเลือกตั้งจะสมควรมีอำนาจจัดการทุจริต
นั้นได้อย่างไร

* เป็นไปตามแนวทางข้อเสนอในเรื่องการพบทุจริตก่อนการเลือกตั้งใน ๒ ของประเด็นปัญหาก่อนมีอำนาจ
ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบการเลือกตั้ง

๔. ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกตั้งลงคะแนนเป็นผู้ทุจริตหรือกระทำการอื่นไม่เป็นธรรม จะสมควรให้ คณะกรรมการ
การเลือกตั้งสั่งเพิกถอนแล้วสั่งให้เลือกตั้งใหม่ หรือสมควรแก้ไขด้วยวิธีอื่น เช่น เลือกผู้สมัครที่ได้คะแนน
ลำดับถัดไปได้คะแนนถึงจำนวนที่กำหนดให้ขึ้นมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งแทน

* เห็นควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้ทุจริต
การเลือกตั้ง โดยไม่จำเป็นต้องสั่งการดังต่อไปนี้

๑) ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้หนึ่งเป็นเวลา
๑ ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งส่งผลให้ต้องจัดเลือกตั้งใหม่จากประกาศผู้สมัครรับเลือกตั้ง แล้วเลือกผู้สมัคร
ที่ได้คะแนนลำดับถัดไปได้คะแนนถึงจำนวนที่กำหนดให้ขึ้นมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งแทนได้

๒) ภายใน ๒ ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้หนึ่งเป็น
เวลา ๑ ปี ซึ่งส่งผลให้บุคคลนั้นพ้นจากสมาชิกภาพ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องสั่งให้มีการเลือก
ตั้งใหม่

๔. การเลือกตั้ง สส.แบบบัญชีรายชื่อ หากมีการทุจริตเกิดขึ้นในเขตใดเขตหนึ่ง จะสมควรให้ดำเนินการอย่างไร
จะให้เป็น คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่เฉพาะหน่วยเลือกตั้งหรือในจังหวัดนั้น ๆ โดยยังไม่
ประกาศ หรือจะให้ทำอย่างไร

* คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้ ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อเป็นบัตร
เสียมีน้ำหนักเป็นคะแนน เฉพาะพื้นที่ที่มีการกระทำนั้น และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาเพิก
ถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัคร

๖. ถ้าพบว่าผู้สมัครที่อยู่ในบัญชีรายชื่อพรรคการเมืองขาดคุณสมบัติหรือทุจริตในการเลือกตั้ง จะสมควรให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการอย่างไร

* เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้หนึ่งและให้ตั้งผู้สมัครซึ่งขาดคุณสมบัติหรือทุจริตในการเลือกตั้งออกจาก
บัญชีรายชื่อพรรคการเมือง

๗. ในการเลือกตั้ง สส.ถ้าเกิดกรณีเลือกตั้งแล้วเข้าเฝ้าอย่างที่เกิดขึ้นกับการเลือกตั้ง สว.จะแก้ปัญห
สัญญาการหาเสียงการเมือง และความล่าช้าในการเปิดสภาและจัดตั้งรัฐบาลได้อย่างไร

* ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดการเลือกตั้งใหม่แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเลือกตั้ง
ประเด็นปัญหาหลังจากที่มีการประกาศผลการเลือกตั้ง

เมื่อมีผู้คัดค้านการเลือกตั้งภายหลังจากที่ได้ประกาศผลไปแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งจะทำอย่างไรจึง
จะได้ สส.หรือ สว.นั้นพ้นจากสมาชิกภาพ เพราะรัฐธรรมนูญกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากสมาชิกภาพไว้
แน่นอนตายตัว แต่ไม่ได้รับเหตุที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนการเลือกตั้งไว้ให้เป็นเหตุในการพ้น
จากสมาชิกภาพ นอกจากนั้นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งชี้ว่าทุจริตจะยังมีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งได้อีก
จะสมควรแก้ไขหรือไม่อย่างไร

* ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ส.ส.หรือ ส.ว. ซึ่งมีหลักฐานอันควร
เชื่อว่าทุจริตการเลือกตั้งได้ และจะส่งผลดังต่อไปนี้

๑) พ้นจากสมาชิกภาพการเป็น ส.ส.หรือ ส.ว.
๒) จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ โดยผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้ง
ใหม่ได้

โดยส่งความเห็นฉบับนี้ สถาบันพระปกเกล้า ตู้ไปรษณีย์ 230 ปณ. นนทบุรี 11000 หรือทาง
โทรสาร 5277824, 5277826 หรือ ส่ง e-mail: Thawilwadee@kpi.ac.th หรือ

download แบบสอบถามจาก <http://www.kpi.ac.th> จำนวน 100 ท่านจะขอได้รับออก
รัฐธรรมนูญฉบับนี้ และขอเชิญท่านมีมติและแสดงความคิดเห็นวันที่ 25-28 กรกฎาคม 2543

ณ โรงแรมมิราเกิลแกรนด์

(หมายเหตุ * หมายถึงแนวทางแก้ไข)

พื้นที่ประชาสัมพันธ์

ข้อคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายเลือกตั้ง

โครงการศึกษาพบเรียนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อปรับปรุงการเลือกตั้งให้ดีขึ้น

๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๓

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
๑.ประเด็นปัญหาทั่วไป	■ การปรับปรุงระบบการเลือกตั้ง จะต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวคือ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้งทุกขั้นตอนให้ได้มากที่สุด โดยหน่วยงานของรัฐบาลมีหน้าที่ให้การสนับสนุน ■ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องให้ความสำคัญและร่วมกันอย่างจริงจัง ที่จะส่งเสริมให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของระบบการเลือกตั้ง มีระดับความพร้อมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ และทักษะ รวมทั้งจะต้องเร่งปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้กับประชาชนซึ่งต้องใช้กระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยอาศัยระบบการให้การศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ■ ให้นั้นเรื่อง "พรรค" เป็นสำคัญมากกว่าตัวบุคคล เพราะ "พรรคการเมือง" เป็นองค์กรที่จะทำหน้าที่บริหารประเทศ ■ ให้นั้นตัว "นักการเมือง" ที่จะเข้ามาในสภาไม่ว่าสภาในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น ให้เป็นผู้ "สะอาด" โดยมีองค์การของรัฐและของประชาชนตรวจสอบและเปิดเผยพฤติกรรมของ "นักการเมือง" ไม่ว่า ส.ส. / ส.จ. / ส.ก. / ส.ว. ได้ทุกคน

* หมายเหตุ จากสุปผ. ๒๓๑ ปษจ. นพทรี ๑๑๐๐๑ และแบบตอบรับการประชุมระดมความคิดเห็น "การปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้ง"

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	■ การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่ตั้งควรรวมหลายหมู่บ้านเป็นหน่วยเดียวกันได้ กรณีเป็นหมู่บ้านที่มีผู้เลือกตั้งน้อยไม่ถึงสองร้อยคนและเป็นหมู่บ้านใกล้เคียงกัน ■ การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ถ้าให้แต่ละพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัคร ส่งผู้แทนเป็นกรรมการเกรงว่าจะทำให้การเลือกตั้งไม่เรียบร้อยอาจมีการโต้เถียงกันระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ■ กปน.จากผู้เลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น ■ หากพรรคการเมืองจัดส่งตัวแทนพรรคการเมืองเข้ามาเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมากเกินไป ควรจะมีการจับสลากให้เหลือหน่วยละไม่เกิน ๕ คน ■ ควรจะมีการแก้ไขเพื่อให้สามารถยุบรวมหน่วยเลือกตั้งได้กรณีที่มีหน่วยเลือกตั้งนั้นๆ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ถึง ๑๐๐ คน แต่เมื่อรวบรวมแล้วผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ครบเกิน ๖๐๐ คน เพราะอาจเกิดปัญหาลงคะแนนไม่ทันตามกำหนดเวลา ๑๕.๐๐ น. ■ ควรให้คณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณาคุณสมบัติและออกคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำ ณ หน่วยเลือกตั้งทุกหน่วยโดยพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่เป็นกลางอย่างแท้จริง ได้แก่ นักเรียน นิสิต นักศึกษา พร้อมทั้งจัดให้มีการอบรมแนะนำความรู้ในการปฏิบัติงานเป็นการล่วงหน้า ประการสำคัญคือควรจัดให้มีลูกเสือสามัญหรือลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จากโรงเรียนประจำอำเภอทุกอำเภอหรือลูกเสือวิสามัญจากวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทุกแห่งโดยให้แต่ละชุดลูกเสือให้เรียบร้อยเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ให้ครบในทุกหน่วยเลือกตั้งทั่วประเทศและให้เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ■ เห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไขของสถาบันฯ ที่เห็นควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการขยาย

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	ระยะเวลาในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้ แต่ไม่ต้องการหรือกับพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อน ▪ ปรับปรุง กกต.จังหวัดและผู้อำนวยการเลือกตั้ง เพราะที่ผ่านมา บางคนเป็นคนที่พรรคการเมืองหรือนักการเมืองในพื้นที่ จึงขาดความเที่ยงธรรม มีการทุจริตที่ไม่รายงาน ทำให้ กกต.กลางไม่ทราบ ก็ประกาศผล บางจังหวัดไม่วางตัวเป็นกลาง เสนอเสียงช่วยผู้สมัครบางคน ▪ ควรกระจายอำนาจให้แก่ผู้มีสิทธิให้สามารถตัดสินใจเลือกอนาคตของจังหวัดตนเอง โดยการเลือกตั้งผ่านตัวแทนประชาชนที่มีอำนาจครอบคลุมทั้งจังหวัด ไม่ใช่เลือกได้เพียงเขตที่ตนอาศัยอยู่ ตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานคร มี ส.ว. ได้ ๑๔ คน ก็ให้ชาวกรุงเทพฯ ที่มีสิทธิทุกคนไปเลือก ส.ว.ทั้งหมด ๑๔ คน(กากบาททั้ง ๑๔ คน ไม่ใช่กากบาทเพียง ๑ คนอย่างที่ทำมา) จังหวัดใดมี ส.ว. หรือ ส.ส ๕ คน ก็ให้เลือก ๕ คน บัตรเลือกตั้งแต่ละจังหวัดพิมพ์แบบเดียวกันหมด ไม่มีคำว่า เขต ๑, เขต ๒, เขต ๓ และถ้าประชาชนคิดว่ามีคนดีเพียง ๑ หรือ ๒ คน ก็ใช้สิทธิเลือกเพียง ๑ คนหรือ ๒ คนก็ได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวน ส.ว. หรือ ส.ส ทั้งหมดของจังหวัดนั้น วิธีนี้จะสามารถแก้ปัญหาการได้รับการเลือกตั้งที่มาจากกาซื้อเสียงได้ และยังเป็นวิธีที่ทำให้ผู้มีอำนาจมีความตั้งใจจริงในการพัฒนาจังหวัดของตนสามารถเข้าสู่สภาได้มากขึ้น เพราะ ๑. คะแนนเสียงบริสุทธิ์จะมากขึ้น เพราะเมื่อปริมาณของจำนวนผู้มีสิทธิเพิ่มมากขึ้น ผู้ที่จะชนะในการเลือกตั้งจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในวงกว้าง ไม่มีประวัติต่างปรยาย เป็นผู้ที่มีความสามารถอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลให้ระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองลดบทบาทลงด้วย ๒. นโยบายในการหาเสียงจะต้องครอบคลุมทั้งจังหวัด ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาภาคจากส่วนกลาง ทำให้การสัญญาว่าจะให้สิ่งตอบแทนต่างๆ แก่ชาวบ้านเป็นไปได้อย่างขึ้น

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
๒.ประเด็นปัญหาก่อนมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง	และมีหลักเกณฑ์อยู่บนความเป็นจริงมากขึ้น ๓. ทำให้ผู้หาเสียงจากการซื้อเสียง ต้องหว่านเงินมากขึ้น เพราะพื้นที่ในการหาเสียงมากขึ้น โดยที่โอกาสในการชนะการเลือกตั้งกลับลดลง ๔. ลดการผูกขาดของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นนั้นๆ เพราะต้องลงสมัครในนามของจังหวัด การแข่งขันสูงขึ้น และส่งเสริมให้เกิดการเลือกพรรคแทนที่การเลือกตัวบุคคลมากขึ้น ซึ่งเมื่อการใช้เงินซื้อเสียงและการใช้ระบบอุปถัมภ์หมดไป ประชาชนจะเริ่มมองเห็นภาพรวมของการเมืองระดับจังหวัด (ไม่ใช่แค่ระดับอำเภอไม่ก็อำเภอ) จะเริ่มรู้จักติดตามข่าวสารในวงกว้าง รู้จักศึกษานโยบายและแนวทางการทำงานของพรรคการเมืองต่างๆ ซึ่งนำไปสู่การเลือกตั้งที่มีคุณภาพและนำไปสู่ระบบประชาธิปไตยที่แข็งแกร่งในที่สุด ■ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในกฎหมายควรมีบทบัญญัติในการลงโทษ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ที่เกี่ยวข้องในกรณี บกพร่อง ประมาท ไม่เข้มงวดกวดขัน ไม่ตรวจสอบ จัดให้มีหรือรู้เห็นเป็นใจ ให้มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตรับผิดชอบของตน ผิดจากความเป็นจริง (บัญชีผี) ข้อมูลสนับสนุนการพิจารณาโทษดังกล่าวข้างต้น มีดังนี้ ๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะซื้อเสียงหรือจะทำการทุจริตเลือกตั้ง ขึ้นต้นจะอาศัยหัวคะแนน หัวคะแนนผู้มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครจะกำหนดให้เลยว่า หน่วยเลือกตั้งใดจะมีคะแนนเท่าใด แล้วจะจ่ายเงินให้กับหัวคะแนนที่มีบัญชีรายชื่อเข้าไปแลก หากจำนวนเสียงในหน่วยที่

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	กำหนดจะเป็นเขตเสี่ยงของตนไม่เพียงพอ ก็จะจัดทำบัญชีขึ้นและให้หวัคะแนบบัญชีทั้งของจริงและบัญชีที่ได้ควบคุมคะแนนให้เข้าเป้าให้ได้ ดังนั้น กรมวิธีในการทำบัญชีจึงไม่ไหวคะแนบที่เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน อบต. อสม. ทำได้คนเดียว แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่อยู่อำเภอคือตัวสำคัญที่ทำให้มีรายชื่อเข้าไปอยู่ในทะเบียนบ้านของประชาชนคนอื่นได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ควรมีความผิด เพราะเขาทำบัญชีขึ้นมาได้ จะต้องมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ถ้าจะหาหลักฐานว่าใครเป็นคนจ้างก็จะกระทำได้ยาก ฉะนั้น บทลงโทษที่ว่า ถ้ามีความบกพร่อง ไม่เข้มงวดกวดขัน ไม่ตรวจสอบ รู้เห็นเป็นใจ จนเกิดมีบัญชีที่ผิดปกติ ก็ให้ถือว่ามีความผิด การลงโทษควรให้ถึงขั้นออกจากราชการ มิใช่การย้ายเท่านั้น ๒. พฤติกรรมของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองทำให้เกิดบัญชี อีกประการหนึ่งก็คือ การย้ายทะเบียนบ้านพลทหารกองประจำการ ตามระเบียบของกองทัพบก เมื่อทหารเกณฑ์เข้ารับราชการที่หน่วยใด ทหารโดยสถิติของแต่ละพื้นที่จะแจ้งย้ายภูมิลำเนาทหารเข้าไปประจำที่ต้นสังกัด (อำเภอ หรือเทศบาลที่หน่วยทหารตั้งอยู่) หากมีการเด็กดัง ก็จะมีการใช้สิทธิ ณ ที่ตั้งหน่วย แต่เมื่อทหารจะปลดประจำการ ทุกเดือน พฤษภาคม และพฤศจิกายน ของทุกปี สถิติของหน่วยจะแจ้งย้ายภูมิลำเนาทหารออกให้กลับไปภูมิลำเนาเดิมของทหารพร้อมกับการปลดประจำการ แต่ท่านเชื้อหรือไม่ หากมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น หลังจากที่ยกเลิกประจำการไปแล้ว ๒-๓ เดือน บัญชีรายชื่อทหารยังคงปรากฏอยู่ ณ ที่เลือกตั้งของหน่วย ทั้งๆที่ตัวทหารเดินทางกลับไปบ้านของตนเองแล้ว ทหารที่ปลดแต่ละผลัดทุกหน่วยจำนวนมิใช่น้อยๆ ทำให้เกิดการเสียชีวิตไปอย่างมาก เมื่อสอบถามเจ้าหน้าที่ทะเบียนของอำเภอ จะได้รับคำตอบว่า พิมพ์จากข้อมูลที่ผ่านมา แสดงว่านายอำเภอ ปลัด ไม่เอาใจใส่ กวดขัน ตัดรายชื่อเขาออก เป็นการบกพร่องต่อหน้าที่ ควรมีโทษ

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	๓. จากพฤติกรรมในข้อ ๒ ผู้สมัครที่ทราบข้อมูลเรื่องนี้ดี ก็จะแสวงหาประโยชน์ ใช้คะแนนเสียงรายชื่อผู้ที่ไม่มาใช้สิทธิ โดยการซื้อเจ้าหน้าที่หน่วยเลือกตั้งทั้งหน่วย ซึ่งเขาได้คิดไว้แล้วในทางลับ ผลคะแนนก็จะออกมาเป็นผลต่อผู้ซื้อ โดยไม่เกินจำนวนของผู้มีสิทธิ ๔. พฤติกรรมทำนองเดียวกับข้อ ๒ และ ๓ อีกสถานที่หนึ่ง ที่ไม่ใช่ว่าราชการ แต่เป็นชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีคนงานจำนวนมาก ต้องจับตามองเจ้าหน้าที่อำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในละแวกนั้นให้ดี การจับตาดูที่สุด คือการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดย กกต. เพราะบางแห่งอาจจะมีการซื้อตัวเจ้าหน้าที่ ให้ทำบัญชีไว้ ๒ บัญชี บัญชีหนึ่งติดประกาศไว้ที่หน่วยเลือกตั้งจะเรียบร้อย อีกบัญชีหนึ่งจะถูกนำไปในวันเลือกตั้ง บัญชีนี้จะมีเต็มไปหมด และทั้ง ๒ บัญชีมีลายเซ็น รับรองโดยคนๆเดียวกัน ดังนั้นคนรับรองบัญชีนี้ต้องมีโทษ และอย่าไปโทษชาวบ้านว่าไม่ตรวจสอบ ไม่ร้องเรียนเมื่อมีข้อคนอื่นเข้ามาอยู่โดยมิชอบเลย เพราะชาวบ้านตรวจแล้วมันไม่มี พอถึงวันเลือกตั้งกลับมี ๕. ประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่ควรมีการกำหนดโทษ ส่วนจะกำหนดลงโทษใคร อย่างไร ขอให้ท่านพิจารณาจากตัวอย่างต่อไปนี้ นาย ก. เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง นาย ก.จะปฏิบัติตัวในการหาเสียงธรรมดา ไม่มีผิดปกติ แต่ในจังหวัดนั้นมีหน่วยงานที่มีข้าราชการจำนวนมากที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของนาย ข. ซึ่งนาย ข.จะเป็นหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคของนาย ก. นาย ข.จะติดต่อทางลับกับนาย ค. ซึ่งนาย ค. จะเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการในจังหวัดและเป็นลูกน้องของนาย ข. มาก่อน นาย ข.จะขอร้องหรือชี้้นำหรือให้ทรัพย์สินที่สมควรกับนาย ค. (นาย ก. จะจ่ายเอง) ให้นาย ค.พาลูกน้องลงคะแนนให้นาย ก. อย่างนี้เรียกว่าทุจริตหรือไม่ ถ้านาย ก.เป็นคนดีก็

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	เป็นบุญของประชาชน แต่ถ้านาย ก คอยดูดุษฎีสารของประชาชนจะทำอย่างไร หลักฐานการจ่ายเงิน การขึ้นนำไม่ มี แต่ถูกน้องรู้ว่ามีขึ้นนำให้เสีย...ลูกน้องจำใจเสีย อย่างนี้ท่านจะมีมาตรการลงโทษใคร อย่างไร ๖. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคล...ไม่เห็นด้วย เพราะปัจจุบันวิทยาการเทคโนโลยีก้าวหน้ามาก เราใช้ระบบคอมพิวเตอร์เก็บรายชื่อบุคคล การแก้ไขหรือพิมพ์สำเนาทำได้อย่างรวดเร็ว ถ้าเป็นสมัยก่อนต้อง พิมพ์ติดลงในแผ่นใส แล้วนำไปอัดสำเนา จะแก้ไขก็ต้องใช้แผ่นใสใหม่ ใช้เวลามาก น่าเห็นใจถ้าจะทำบัญชีรายชื่อ แต่สมัยปัจจุบันควรให้บัญชีรายชื่อที่ทันสมัยที่สุด โดยควรให้ผู้มีบัญชีรายชื่อ ในทะเบียนบ้านอย่างน้อย ๑ เดือน ให้ มีสิทธิเลือกตั้งได้ ไม่ควรเป็น ๓ เดือนเต็ม เหตุผลประกอบคือ บัตรประจำตัวประชาชน ที่เขานำมาทำบัตรที่ ๗ ไม่มีใบ เหลือมาใช้ในการทุจริต และการย้ายภูมิลำเนาของประชาชน เราเป็นประชาธิปไตย ย้ายภูมิลำเนาไปได้ทั่วประเทศ และตลอดเวลา ข้าราชการจะถูกย้ายจากเหนือไปใต้ ก็ควรให้เขาได้สิทธิ ไม่ใช่ถูกย้ายไปแล้วอยู่ไม่ครบ ๙๐ วัน เขา ไม่มีสิทธิเลือกตั้งในที่แห่งใหม่ ■ การทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ควรมอบให้ กกต.จังหวัด ดำเนินการจัดทำเองโดยจัดสรรงบประมาณตามที่ กกต.จังหวัดร้องขอ ■ เห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวทางการแก้ไขที่สถาบันสื่อมวลชนทำให้ประหยังบประมาณและควบคุมบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งง่ายขึ้น ■ อำนาจการวินิจฉัยคุณสมบัติผู้สมัคร เห็นควรให้อำนาจ กกต. เพราะ กกต.เป็นบุคคลได้รับการกลั่นกรองจาก สว.แล้ว มีกฎหมายลงโทษหาก กกต.ทุจริต และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ รธน.ที่ให้ กกต.เกิดขึ้น ■ ผู้ใดมีสถานะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว หากปรากฏพยาน หลักฐานของการกระทำทั้งโดยตนเอง ผู้รู้เห็นเป็นใจ

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	หรือผู้ให้การสนับสนุน อันเป็นผลให้การเลือกตั้งขาดความสุจริตเที่ยงธรรม ย้อนหลังไป ๖ เดือน- ๑ ปี ให้ถือเป็นเหตุขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้สมัครรายนั้นได้ เห็นควรให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนการประกาศผลการเลือกตั้ง
๓.ประเด็นปัญหาในระหว่างมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งแล้ว ก. การสมัครรับเลือกตั้ง	■ กรณีมีพยานหลักฐานหรือเหตุการณ์ที่แน่ชัด เชื่อถือได้ว่าผู้สมัครที่ได้คะแนนนำในรอบแรก มีการทุจริตโดยเฉพาะการซื้อเสียง ไม่ควรเปิดโอกาสให้ลงสมัครในรอบที่ ๒ ได้อีก (อย่างที่เป็นปฏิบัติกันอยู่) เพราะหากปล่อยให้ผู้สมัครกลุ่มนี้ ลงสมัครในรอบที่ ๒ ได้ ก็เท่ากับว่าเป็นการสนับสนุนให้มีการซื้อเสียงมากขึ้น เพราะพวกนี้จะทุ่มซื้อให้สุดๆ ในรอบที่ ๑ เพราะถ้าถูกจับได้ก็ไม่เป็นไร ค่อยไปหวังผลในรอบที่ ๒ ได้รับเลือกเข้ามาอีก ซึ่งขณะนี้ถือกันว่าเขาไม่ได้ทำการทุจริตในรอบที่ ๒ แต่อย่าลืมว่านี่คือผลที่ได้ทำไว้ในรอบที่ ๑ ■ การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้ถือว่าผู้สมัครรับรองตนเอง เมื่อตรวจสอบพบภายหลังให้กต.ตัดสินได้ทันที ■ ในกรณีที่ผู้สมัครไม่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องแสดงหลักฐานการสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ตามกฎหมายรับรองไว้หรือ ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรองว่าสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักฐาน การสมัครและวิธีการสมัครรับเลือกตั้ง การยื่นใบสมัครตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้สมัครยื่นหนังสือรับรองของหัวหน้าพรรคการเมืองว่าส่งสมาชิกผู้นั้นเข้ารับสมัครรับเลือกตั้ง และชำระเงินค่าธรรมเนียมการสมัครคนละ ๕๐๐ บาท และชำระค่าลงทะเบียน หลักฐานการสมัครครบถ้วนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ▪ การยื่นใบสมัคร มาตรา ๓๑ ในการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ผู้สมัครของแต่ละพรรคการเมืองที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งใด ยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนดภายในระยะเวลาการรับสมัคร ▪ เรื่องการยอมให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ขอลงอนตัวในการเลือกตั้งใหม่ได้นั้น ไม่เห็นด้วยเพราะหากลงอนตัวได้จะเป็นช่องว่างการซื้อตัวผู้สมัครให้ถอนการสมัคร ▪ ในกรณี ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็น ส.ว. ขอลงอนตัว เห็นว่าลงอนตัวไม่ได้ เหตุผลเหมือนข้างต้น ผู้สมัคร สว. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิอยู่แล้ว ย่อมรู้ว่าตนมีคุณสมบัติหรือไม่ ▪ ถ้ายังใช้ระบบเดิม (ไม่ประกาศรายชื่อ) ในการเลือกตั้งครั้งที่ ๒ หรือครั้งที่ ๓ ควรให้มีการสมัครใหม่ทุกครั้ง คนที่ไม่ได้สู้ต่อหรือเห็นว่าไปไม่ไหว จะได้ถอนตัวและเปิดโอกาสให้คนใหม่มีสิทธิสมัครด้วย ส่วนหมายเลขจะใช้เบอร์เดิมสำหรับคนเดิมก็ได้เพื่อป้องกันความสับสนในการเลือก แต่คนสมัครใหม่ให้ใช้เบอร์ที่ว่างหรือเรียงต่อใหม่ก็ได้
ข. การหาเสียงและการแนะนำตัว	▪ เรื่องการควบคุมการใช้งบประมาณการหาเสียงเลือกตั้งแต่ละครั้งควรกำหนดขอบเขต สถานที่หาเสียงให้ ชัดเจน และจำนวนเงินที่ใช้ในการหาเสียงให้ชัดเจน เช่น

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมืองทางโทรทัศน์ตามเวลาและจำนวนครั้งตามที่กำหนดทั้งที่เป็นส่วนของรัฐและเอกชน ๒. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมืองทางสถานีวิทยุกระจายเสียงตามเวลาและจำนวนครั้งตามที่กำหนดทั้งที่เป็นส่วนของรัฐและเอกชน ๓. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมืองโดยผ่านเครื่องขยายเสียงตามจุดที่กำหนด ๔. จัดสถานที่ติดตั้งป้ายโฆษณาหาเสียงขนาดใหญ่ตามอำเภอหรือเขต พรรคการเมืองละ ๒ แผ่นป้าย ๕. จัดสถานที่ติดตั้งป้ายโฆษณาหาเสียงขนาดเล็ตามสถานที่ต่างๆ ๖. แผ่นพับโฆษณาหาเสียง พรรคการเมืองละ ๒๐๐,๐๐๐ แผ่น พร้อมประทับตราจากทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๗. รถบรรทุก, รถรับจ้างโฆษณาหาเสียงพรรคการเมืองละไม่เกิน ๓๐ คัน ▪ ผู้สมัคร ส.ว. ควรให้นำตัวโดยใช้ไมโครโฟนได้ ▪ ควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายด้วย ▪ ไม่เห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไข เรื่องการห้ามผู้สมัครทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ที่ประกอบอาชีพสื่อมวลชนกระทำการในอาชีพนั้นในระหว่างที่มีพระราชกฤษฎีกาไปจนถึงประกาศเลือกตั้ง เพราะไม่จำเป็นประเด็นที่สำคัญ อยู่ที่ความสามารถของผู้สมัครมากกว่า ▪ กำหนดประเด็นเชิงนโยบายการบริหารระดับชาติที่สำคัญทั้งในอนาคตและบางปัญหาที่ผ่านมาในอดีต โดยองค์กร สถาบัน หรือผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาตั้งเป็นหัวข้อซึ่งผู้สมัครจะแสดงทัศนะให้ประชาชนเปรียบเทียบกันได้

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	นอกเหนือจากผลงานส่วนตัวที่ไม่เหมือนกันซึ่งเปรียบเทียบกันไม่ได้ ■ เห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไขของสถาบันที่ให้อำนาจความสะดวกราบรื่นมากที่สุด และจัดให้เฉพาะบางเรื่องที่ทำร่วมกันแล้วจะเป็นการประหยัด แต่รัฐเท่านั้นเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกัน หากให้ผู้สมัครมีส่วนร่วมในการช่วยค่าใช้จ่าย อาจเป็นช่องทางให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบ และเกิดทุจริตขึ้นได้ - กำหนดราคากลางของวัสดุ สื่อ วิธีการแถลง แสดง เพื่อแนะนำตน ผลงาน นโยบาย ฯลฯ ให้ให้เป็นเกณฑ์คิดประเมินค่าใช้จ่ายของผู้สมัคร โดยถือตามอัตราห้องตลาดขณะที่มีการเลือกตั้ง
ค. การใช้สิทธิเลือกตั้ง	■ แต่งตั้งผู้แทนประชาชนในการเลือกตั้ง (สปต.) ทำหน้าที่แทนประชาชน ซึ่ง สปต. จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณภาพในการเลือกตั้ง อาจสรรหาจากประชาชนและองค์กรต่างๆ ในเขตเลือกตั้ง ซึ่งอาจใช้อัตรา ๑:๑๐๐,๐๐๐ คน เช่น ในเขตเลือกตั้งมี ประชากร ๒๐๐,๐๐๐ คน ก็มี สปต. ๒๐๐ คน อาจสรรหามาอีก ๓๐๐-๔๐๐ คนก่อน แล้วให้ประชาชนเลือกตั้งให้เหลือ ๒๐๐ คน ทำหน้าที่เลือกตั้งผู้แทนทุกระดับแทนประชาชนเป็นเวลา ๑-๒ ปี หรือ เลือกตั้งเฉพาะกิจก็ได้ สปต. จะต้องมีความซื่อสัตย์ ไม่สังกัดพรรคการเมืองใด เป็นผู้เสียสละ เข้ารับการฝึกอบรมได้ มีอุดมการณ์ในระบอบประชาธิปไตย คุณธรรม วินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และความรักชาติ สามารถเป็นตัวแทนโดยไม่มีเงินเดือนประจำ อาจได้เฉพาะเบี้ยเลี้ยง การอบรม และการเลือกตั้งแต่ละครั้งเท่านั้น การเลือกตั้ง สปต. จะมีผลดีดังนี้ ๑. จะได้ผู้มีอุดมการณ์มีคุณภาพมาเป็นตัวแทนในการเลือกตั้งแทนประชาชนในจำนวนที่เหมาะสม สามารถอบรมให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายได้ง่ายเพราะมีจำนวนเหมาะสม ไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยมากนัก ไม่ต้องจ่ายเงินเดือนประจำ

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	๒. จะทำให้ได้คะแนนการเลือกตั้งครบ ๑๐๐ % ๓. สามารถควบคุมให้ผู้เลือกตั้งอยู่ในระเบียบวินัยได้ง่าย ควบคุมการซื้อเสียงได้ยิ่งขึ้น เพราะผู้เลือกตั้งจำนวนน้อยลง อยู่ในสายตาของ ประชาชนและองค์กรต่างๆ ๔. แก้ปัญหาการเลือกตั้งได้หลายประการ : แก้ปัญหาความเบี่ยงเบนในการเลือกตั้งของประชาชนได้, การเลือกตั้งของประชาชนจะน้อยลง เพียงออกไปเลือก ฅปต. เท่านั้น, ฅปต. อาจทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตยต่อไปได้ ทำให้ประชาธิปไตยขยายกว้างขวางออกไป, โอกาสบัตรเสียจะไม่เกิดขึ้น, ฅปต. อาจให้เป็นคณะกรรมการควบคุมหน่วยเลือกตั้งได้ด้วย, ผู้สมัครผู้แทนทุกระดับจะเกิดความเกรงในคุณสมบัติของ ฅปต. ทำให้การซื้อเสียงไม่เกิดขึ้น หรือไม่กล้าเสี่ยงกับเจ้าหน้าที่ของประชาชน, ฅปต. ต้องเป็นตัวแทนที่ดีของประชาชน ถ้าทุจริตสามารถถอดถอนได้โดยง่าย, สามารถตรวจสอบเสียงเลือกตั้งได้ง่ายรวดเร็วและแน่นอน, ประหยัดงบประมาณในการเลือกตั้งมหาศาล, อาจให้ผู้แทนหาเสียงต่อหน้า ฅปต. ในห้องประชุม เป็นการประหยัดอย่างยิ่งและลดความกดดันในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหาเสียงแบบสาดโคลนใส่กัน, ลดการแข่งขัน ซึ่งกลายเป็นความขัดแย้งรุนแรงถึงขั้นกัน, ลดความขัดแย้งของประชาชน หัวคะแนน ในการหาเสียงเลือกตั้ง ๕. ประชาชนส่วนใหญ่จะพอใจเพราะไม่ต้องกังวลต่อการเสียสิทธิในการเลือกตั้ง ๖. คนดีๆ จะมีโอกาสเข้าสู่ระบบการเมืองมากขึ้น เพราะเห็นความสุจริตเกิดขึ้น ๗. เป็นการลดความเกี่ยวพันระหว่าง สส. กับประชาชนที่เคยมีต่อกันมา ซึ่งทำให้ สส. ต้องใช้เงินจำนวนมากเป็นการสร้างบารมีท้องถิ่นไว้ เป็นเหตุให้หาผลประโยชน์โดยการทุจริต ผิดกฎหมาย ซึ่ง

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	ประชาชนควรสัมพันธ์กับผู้แทนท้องถิ่น ให้ สส. ทำหน้าที่นิติบัญญัติที่ดีเท่านั้น จะเกิดผลดีทำให้การปฏิรูปทางการเมืองสู่เป้าหมายเร็วขึ้น ๘. พรรคการเมืองมีโอกาสส่งคนของตนลงคะแนนเลือกตั้งแต่ละเขตมากขึ้นเพราะมีหน่วยเลือกตั้งน้อย ทำให้การทุจริตเกิดขึ้น ๙. อาจได้วิธีเลือกตั้งที่เหมาะสมกับประเทศที่ด้อยพัฒนา หรือกำลังพัฒนา มีงบประมาณน้อย และมีการทุจริตกันมาก ■ การเสียชีวิตของผู้ใช้สิทธิเท่าที่กำหนดไว้ในปัจจุบันนี้ ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกไปใช้สิทธิเพิ่มขึ้น เพราะชาวบ้านทั่วไปนั้น เขาไม่สนใจกับการถูกตัดสินสิทธิตามที่ กกต. กำหนดไว้รวม 8 ประการ ควรเพิ่มการเสียชีวิตของผู้ไม่ไปใช้สิทธิให้หนักขึ้นเพื่อความก้าวหน้าของระบอบประชาธิปไตย ■ ควรยกเลิกการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะไม่ลงคะแนนให้แก่ผู้ใด (ผู้สมัคร) ได้ อันนี้เป็นการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับการที่ทางการได้ประกาศเชิญชวนให้ผู้มีสิทธิออกไปเลือกตั้งกันเยอะๆ เพื่อที่จะได้คะแนนของผู้ที่ไม่ค่อยออกไปใช้สิทธิหรือกลุ่มพลังเงียบที่มีจำนวนมาก จะได้เป็นฐานเสียงเอาชนะผู้ที่ใช้อิทธิพลทั้งทางการเงินหรือการเมือง แต่ปรากฏว่าคนเหล่านี้ส่วนใหญ่เมื่อไปใช้สิทธิ ก็ลงคะแนนในช่องไม่เลือกผู้ใด ผลการเลือกตั้งจึงไม่พ้นที่ตกเป็นของผู้มีอิทธิพล จึงเห็นควรยกเลิกการออกเสียงข้างนี้เสีย ■ เมื่อบังคับการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ ควรมีการลงคะแนนหลายรูปแบบ ทั้งทางโทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์ อื่นๆ เทอร์เน็ต จำนวนความสะดวกทำให้ประชาชนไปเลือกตั้งได้ง่าย เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	▪ ให้น่วยเลือกตั้งที่มีผู้มาใช้สิทธิร้อยละ ๗๐-๘๐-๙๐ ขึ้นไป โดยมีบัตรเสียไม่เกินร้อยละ ๕ ได้รับประโยชน์สาธารณะ อาทิ ห้องสมุด สวนสาธารณะ ห้องประชุม เวทีชุมชน ฯลฯ ตอบแทนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้แบ่งมาจากงบอุดหนุนพรรคการเมือง สำหรับผู้มีคุณสมบัติปฎิญาณตรขึ้นไปหากละเลยไม่ใช้สิทธิให้ประกาศชื่อพร้อมสถาบันการศึกษาที่จบมา เพื่อให้สถาบันการศึกษาช่วยกดดันสังคมบังคับจิตใจของตนให้สนใจใช้สิทธิเลือกตั้งด้วย ▪ ให้ปลุกจิตสำนึกของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางเป็นระยะๆ ผ่านสื่อ นสพ. วิทยุ โทรทัศน์ ▪ การที่เป็นประชาชนไทย นอนหลับหลับสิทธิ ควรมีข้อเสียสิทธิเพิ่มมากกว่าที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน เห็นด้วยถ้าจะมีการเสียค่าปรับ แต่ไม่ควรให้เป็นการบีบบังคับเกินไปหรือให้ช่องทางกับผู้ไม่ปฏิบัติตามกับส่วนรวมแก้ปัญหาด้วยเงินที่หาทุจริตมา คนไทยรักสงบ รักอิสระ ไม่ชอบบีบบังคับ ไม่ชอบฝ่ากฎโดยส่วนมาก ฉะนั้นควรจัดการในข้อ ๑๔ (อำนาจความสะดวกในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง) อย่างดี แล้วถ้าไม่ไปจึงต้องมีเหตุผลโทษ ▪ เรื่องอำนวยความสะดวกสะดวกในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้แก่ผู้เลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือก และประสงค์จะใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดที่ตนอยู่ได้ โดยให้ลงทะเบียนก่อนวันเลือกตั้งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีที่เลือกตั้งกลางในแต่ละจังหวัดจำนวน ๑ แห่งนั้น เห็นด้วยเฉพาะการเลือกตั้งครั้งใหญ่เท่านั้น ▪ การอำนวยความสะดวกให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศด้วยวิธีการให้ลงคะแนนล่วงหน้าก่อนไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และมีหน่วยเลือกตั้ง ๑ แห่งในแต่ละจังหวัด ถ้าจะทำวิธีนี้น่าจะทำให้ประชาชนที่ต้องการลงคะแนนแบบนี้ได้รับรู้และ

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	หลายๆ ครั้ง สรุป เห็นด้วยกับการใช้เครื่องหมายได้หลายอย่าง เช่น เครื่องหมายถูก ฯลฯ หรือควรให้มีตารางไว้มี ▪ การแจ้งไม่สามารถนำไปใช้สิทธิ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับอำเภอ เทศบาล ไม่ได้ให้ความสำคัญ ไม่แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้แจ้งทราบ โดยเฉพาะในต่างจังหวัด ควรหามาตรการให้ปฏิบัติจริง ▪ การใช้สิทธิของผู้อยู่ในต่างประเทศ ควรมีเฉพาะการเลือกตั้งทั่วไปเพียงครั้งเดียวเท่านั้น การเลือกตั้งเพิ่มหรือเลือกตั้งซ่อมไม่ควรให้ใช้สิทธิ สิ้นเปลืองและคนไม่สนใจเท่าที่ควร
ง. การนับคะแนน	▪ ปัจจุบัน "การนับคะแนนเลือกตั้งให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้ง" ตามมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ กกต.ส่วนกลางไม่สามารถที่จะประกาศรับรองผลการนับคะแนนได้ เพราะต้องรอผลการตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้งจาก กกต.จังหวัด แต่การนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้ง ปรากฏให้เห็นแล้วว่า คะแนนผู้สมัครคนใดมา คนใดไม่มาแล้ว กกต.ส่วนกลางไม่ประกาศรับรองผลคะแนนนั้นๆ ทำให้มีการเลือกตั้งซ้ำแล้วซ้ำอีก การแก้ไข เห็นว่า ๑.๑ ควรตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้งของผู้สมัคร ตั้งแต่วันประกาศรับสมัคร-วันเลือกตั้งก่อนนับคะแนน หากปรากฏผู้สมัครใดทุจริตการเลือกตั้ง ให้งดการนับคะแนนผู้สมัครผู้นั้นไว้ โดยให้เป็นบัตรเสียไป นอกนั้นให้นับคะแนนตามปกติ แล้วประกาศผลคะแนนของผู้สมัครตามลำดับ หรือ ๑.๒ ไม่นับคะแนนในวันเลือกตั้ง หลังจากปิดหีบบัตรลงคะแนนแล้ว ควรตรวจสอบการทุจริตของผู้สมัครก่อน หากปรากฏผู้สมัครผู้ใดมีการทุจริตเลือกตั้ง ให้งดนับคะแนนของผู้สมัครผู้นั้นเสีย โดยให้เป็นบัตร

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	เสียไป นอกนั้นให้มันคะแนนตามปกติ ตาม ๑.๑ จากการแก้ไขตาม ๑.๑ หรือ ๑.๒ ดังกล่าว เป็นการตัดของเสียออกก่อน คงเหลือไว้แต่ของดีจึงเริ่มนับคะแนน แล้วประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง จะเห็นว่าการเลือกตั้งซ้ำแล้วซ้ำอีกจะไม่เกิด ■ การเลือกตั้ง สว. ครั้งแรก มีการซื้อสิทธิขายเสียอย่างเปิดเผยเห็นได้ชัดเจน การเลือกตั้งครั้งที่ ๒ การซื้อสิทธิขายเสียได้เปลี่ยนรูปแบบไป เหตุการณ์ต่างๆ ดูเหมือนจะยับยั้ง แต่ผู้สมัครมีกลวิธีที่แยบยล โดยผู้สมัครหรือตัวแทนผู้สมัคร เข้าไปติดต่อกับผู้นำหรือหัวหน้าหมู่บ้านให้ช่วยหาเสียงหรือช่วยหาคะแนนให้ (แบบลับๆ) โดยให้หัวหน้าคะแนนเข้าไปติดตื้อเสียแต่หลังคาเรือนในหมู่บ้าน (ยกเว้นหลังคาเรือนที่มีการศึกษา เช่น เป็นครู ทหาร ตำรวจหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในองค์กรส่วนท้องถิ่น) โดยหัวหน้าคะแนนไปให้สัญญากับชาวบ้านว่าจะจ่ายเงินให้หัวละ ๕๐ บาทหรือ ๑๐๐ บาท แล้วแต่ท้องถิ่น แต่จะจ่ายเงินเมื่อการเลือกตั้งผ่านไป ๒-๓ เดือนก่อน เพื่อให้เหตุการณ์ต่างๆสงบเรียบร้อยก่อน วิธีการนี้ได้ผล ๑๐๐% เพราะผู้สมัครไม่ต้องออกแรงมากคือจะจ่ายเงินตามคะแนนที่ได้เท่านั้น เช่นหมู่บ้าน ก. สมัครได้คะแนน ๓๐๐ คะแนน ก็จะจ่ายเงินตามคะแนนที่ได้คือ ๓๐๐*๕๐=๑๐,๐๐๐ บาท จะเป็นค่าเหนื่อยของหัวหน้าเอง ผลการเลือกตั้ง สว. ปรากฏว่าวิธีดังกล่าวได้ผล ๑๐๐% คือผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งและไม่มีใครจับได้ ดังนั้นจึงขอเสนอแก้ไขกฎหมายดังนี้ - วิธีการนับคะแนนขอให้แก้ไขจากการนับที่หน่วยเลือกตั้ง ให้เป็นวิธีที่อำเภอแห่งเดียว เพราะผู้สมัครจะไม่สามารถเจ็คะแนนได้ว่าหมู่บ้านนั้นๆ ได้คะแนนกี่คะแนน จะทำให้การซื้อสิทธิขายเสียงหมดไป

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	- ให้เลือกผู้สมัครคนถัดไปได้ให้ได้รับการเลือกตั้งในครั้งนั้นๆ ยกเว้น ลาออกหรือตาย ถึงจะให้มีการเลือกตั้งใหม่ ■ ควรตรวจนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้งเพราะจะทราบคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งที่รู้ว่าคะแนนแต่ละคนได้เท่าไรแล้วจึงส่งคะแนนเข้าส่วนกลาง หากมีการทุจริตในการนับคะแนนก็สามารถตรวจสอบได้ทันที ■ การนับคะแนนให้นำมารวมกันเช่นเดียวกับการเลือกตั้ง ส.ส. ■ การนับคะแนนเลือกตั้งควรแยกย่อยเป็นรายอำเภอ ■ การนับคะแนนเมื่อหน่วยเลือกตั้งส่งที่บัตรเลือกตั้งทั้งป็นครั้งหนึ่งสามารถดำเนินการนับคะแนนได้โดยไม่ต้องรอให้ครบทุกหน่วยเลือกตั้ง การนับคะแนนที่จุดย่อยๆ ควรเชิญประชาชนมาเป็นพยานมาก และกรรมการที่รับการแต่งตั้งต้องทำหน้าที่อย่างแข็งขันด้วย ไม่ใช่นั่งดูเฉยๆ มองบ้างไม่มองบ้าง
๔.ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของ กกต. ในการตรวจสอบการเลือกตั้ง	■ การเลือก สว. ที่เลือกซ้ำซากเพราะ กกต. ไม่ให้โอกาสคนใหม่ลงเลือกตั้ง เอาแต่คนเก่า เบอร้เก่า ซึ่งผู้กาคะแนนบริสุทธิ์ไม่ยากเลือก เขาเลยต้องกากบาทไม่เลือกใครหรือทำบัตรเสีย ทางที่ดีควรรับสมัครใหม่ เก็บค่าสมัครใหม่ทั้งหมด เอาเงินเข้ารัฐชดเชยงบประมาณที่เสียไปในการเลือกตั้งรอบแรก ■ กกต.มี ๒ สถานภาพคือเป็นทั้ง กกต.เป็นทั้งองค์กรเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง องค์กรเอกชนมีหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของ กกต.ทุกระดับอยู่แล้ว จะตรวจสอบได้อย่างไร? เป็นคนเดียวกันมี ๒ สถานภาพ ■ ห้ามข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจเข้ามาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง เนื่องจากได้รับเงิน ๒ ทาง ■ ตัดข้อความมาตรา ๑๑ วรรค ๒ พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ว่า

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	...”วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด” ได้หรือไม่ - กกต.จังหวัดชุดแรกก็ให้ดำรงตำแหน่งกี่ครั้ง 3 ปีครึ่ง - กกต.ชุดใหญ่ กฎหมายกำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวแรกเพียงกี่ครั้ง (๓ ปีครึ่ง) ของวาระที่กำหนดไว้ ๗ ปี เมื่อครบ ๓ ปีครึ่งแล้วให้พ้นไปซะ (ข้อหาหรือ... ขอแก้บทเฉพาะกาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒๒ วรรคแรก) ■ จะเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการเมืองของประเทศ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ถ้า กกต.ระดับจังหวัดถูกครอบงำโดยกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่นหรือพรรคการเมืองเพราะ กกต.จังหวัดมีอำนาจที่อาจให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรมได้ กกต.จึงต้องเริ่มต้นด้วยกระบวนการคัดเลือกที่ดีและมีระบบการตรวจสอบควบคุมการทำงานที่ ที่สำคัญที่สุด เมื่อตรวจสอบพบว่าคนของ กกต. ในระดับจังหวัดผู้ใดไม่วางตัวเป็นกลาง ด้วยการให้คุณให้โทษผู้สมัคร ช่วยเหลือผู้สมัครในการโกงการเลือกตั้ง สว. จะต้องได้รับโทษตามกฎหมายอย่างเข้มงวด ไม่เช่นนั้นเพียงแต่ลงโทษด้วยการโยกย้ายหรือปลดออกจากตำแหน่งเท่านั้น เช่นเดียวกับข้าราชการที่มีหลักฐานว่าวางตัวไม่เป็นกลาง ■ แนวทางการแก้ปัญหากรณีเลือกตั้งแล้วซ้ำอีก จะแก้ไขได้อย่างไรเด็ดขาด โดยให้ กกต.ประกาศผลการเลือกตั้งในวันลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ครบตามจำนวน สว. สส. ที่ต้องมี โดยประกาศรายชื่อผู้ได้รับคะแนนสูงสุดตามลำดับ ข้อนี้ทำให้เกิด สว.และ สส.ครบจำนวน สามารถเปิดประชุมได้ตามกำหนดเวลา เป็นการทำตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๒ และมาตรา ๑๑๗

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งแต่ละครั้ง กกต.จะต้องตรวจสอบรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้ง และต้องดำเนินการสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงโดยพลัน เมื่อได้ข้อเท็จจริงอันน่าเชื่อถือได้ว่าเป็นการทุจริตจริง ก็ให้เลื่อนผู้ที่ได้คะแนนในอันดับถัดไป ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่ถูกคัดค้านหรือถูกร้องเรียนว่าทุจริตในการเลือกตั้ง ขึ้นมาเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งแทน ยกเว้นกรณีผู้ได้รับการเลือกตั้งถึงแก่กรรม หรือผู้ได้รับการเลือกตั้งแต่ลาออกไป 2 กรณีนี้จะไม่ใช้วิธีเลื่อนอันดับรองขึ้นมาแทนแต่ต้องจัดเลือกตั้งใหม่ การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ คือการเลื่อนผู้ที่ได้คะแนนรองขึ้นมาแทนผู้ทำการทุจริตการเลือกตั้ง จะไม่มีการลอบทำร้ายกันถึงชีวิตแน่ๆ เพราะถ้าผู้ได้รับการเลือกตั้งถึงแก่กรรมก็ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ สำหรับระยะเวลาการยื่นคัดค้านการทุจริตเลือกตั้ง ให้ยื่นได้ตั้งแต่วันรับสมัครจนถึงวันออกเสียงลงคะแนน ไม่เกิน ๗ วัน ทั้งนี้เพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการดำเนินการเรื่องทุจริตได้ทันในเวลาดำเนินการสืบสวนที่กำหนดไว้ ▪ เพื่อให้ กกต.มีอำนาจในการสั่งตัดสินคดีไม่ให้มีการนับคะแนนเลือกตั้งสำหรับผู้สมัคร สส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อ ต้องแก้ไข พรบ. ประกอบ รธน. ว่าด้วย กกต. พ.ศ. ๒๕๔๑ ม. ๑๐(๗) เสียใหม่ <u>ข้อความเดิม</u> “สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้งหรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้นๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ฯลฯ” <u>ให้แก้เป็นข้อความใหม่ว่า</u>

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	“สิ่งใหม่คือการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่ง หรือทุกหน่วยเลือกตั้งหรือสิ่งใหม่หรือการนับคะแนนใหม่ หรือสิ่งให้ตัดสินสิทธิไม่ให้มีการนับคะแนนเลือกตั้งสำหรับผู้สมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งคนใดและสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อในเขตใด เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้นๆ หรือเขตเลือกตั้งนั้นๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม” “ลข” ■ เพื่อให้ กกต. มีอำนาจในการออกกระเป๋ยกำหนดเวลาเริ่มนับคะแนนเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อได้ตามที่เห็นสมควร ต้องแก้ไข พรบ. ประกอบ รธน. ว่าด้วยการเลือกตั้ง สส. และ สว. พ.ศ. ๒๕๔๑ ม.๖๘ เสียใหม่ ข้อความเดิม “การนับคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดให้เริ่มนับเมื่อมีการส่งหีบบัตรเลือกตั้ง จากหน่วยเลือกตั้งทุกแห่งในเขตเลือกตั้งนั้นมาที่นับคะแนนครบถ้วนแล้ว” ให้แก้เป็นข้อความใหม่ว่า “การนับคะแนนเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ จะเริ่มนับคะแนนเลือกตั้งเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด” ■ ปรับปรุงวิธีการสอบสวนการทุจริตของผู้สมัครผู้เพิ่มประสิทธิภาพของการสืบสวนและการสอบสวนในเชิงรุกที่ปฏิบัติมาและปฏิบัติในเชิงรับ เช่น การหาพยานหลักฐานต่างๆ

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	■ กกต.ควรมีอำนาจในการจัดการลงโทษกับผู้สมัครและผู้เกี่ยวข้องที่กระทำการทุจริตในการเลือกตั้งทุกรูปแบบ รวมทั้งการซื้อสิทธิขายเสียง ■ ควรลดอำนาจในการประกาศผลของ กกต.โดยให้ประกาศไปตาม กกต.จังหวัด รายงานตาม พรบ.เลือกตั้ง มาตรา ๗๗ และส่งศาลอาญาดำเนินการตามมาตรา ๔๔ ภายหลัง ■ ให้มีมาตรการในการดำเนินการกับผู้ทุจริตการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพ เช่น การตัดสิทธิเป็นผู้สมัคร เป็นต้น ■ มาตราในการป้องกันกระทำความผิด พ.ร.บ.เลือกตั้งของผู้สมัคร ผู้มีสิทธิหรือหวัคและพรรคการเมือง ให้กำหนดมาตรการให้ชัดเจน ■ ให้แก้ไข พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สส. และ สว. พ.ศ.๒๕๔๑ ใหม่เกี่ยวกับใน กรณีที่ผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งได้กระทำการทุจริตในการเลือกตั้ง ให้ถอดถอนได้แม้จะประกาศแล้ว กกต.จังหวัดไม่มั่นใจในอำนาจหน้าที่ของตน ต้องขึ้นกับการตัดสินใจของ กกต.กลางเสมอ ควรมีการกระจายอำนาจ จาก กกต.กลางสู่จังหวัด รวมทั้งความแม่นยำในการใช้กฎหมายเลือกตั้งของ กกต.จังหวัด
๕.ประเด็นปัญหาภายหลังจกที่มี การประกาศผลการเลือกตั้ง	■ ขั้นตอนการประกาศเขวชนผู้ได้รับเลือกตั้งแล้ว ๑. เมื่อผู้ได้รับการเลือกตั้ง (คือผู้ได้คะแนนสูงสุดในจังหวัดนั้นๆ) มีการทุจริตจนเป็นที่เชื่อถือได้และทาง กกต.ประกาศเขวชนไปนั้น ๒. ให้ทาง กกต.พิจารณาผู้ได้คะแนนรอง (คนสุดท้ายของจำนวน สส. สว. ในจังหวัดนั้น) ขึ้นเป็น สส. สว. แทน ทั้งนี้เพราะไม่ต้องเลือกตั้งใหม่อีก ทำให้เสียงบประมาณแผ่นดิน ทำให้เสียความรู้สึกรู้สึกไปใช้สิทธิเลือกตั้งและเสีย เวลาทำมาหากิน

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	๓. เพื่อให้พวกทุจริตได้เกิดใหม่อีก (หากเขวแล้วให้เลือกใหม่ คนทุจริตที่ได้เป็นอีก เพราะเขาเป็นเจ้าพ่อ เจ้าแม่ ลูกสมมุติจะยอมให้แพ้การเลือกตั้งไปไม่ได้ คราวนี้เขาจะรวมหัวกัน คะแนจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นกว่าเท่า ดังกรณี เจ้าพ่อ เจ้าแม่บางซื่อ กทม. หรือเจ้าพ่อที่เสียใหม่ และเจ้าพ่อที่ลพบุรี) ๔. หากทำได้แบบนี้แล้ว เลือกตั้งครั้งเดียวจบ ไม่ต้องเสียงบประมาณแผ่นดินบ่อยๆ ๕. ต้องมีการตรวจสอบว่าคนได้คะแนนรองเป็นคนทุจริต หากกรณีที่ ๑-๒ ไม่ทุจริตให้เลือกคนที่ ๓-๔ ต่อไป ■ แชนว สว. สส. แล้ว ควรเลื่อนอันดับรองขึ้นมาเพื่อพิจารณาจนกว่าจะได้ ไม่ต้องกลับไปเลือกอีก ทำให้ประชาชนเบื่อ เสียบบ เลือกตั้งก็ครั้งก็นำเดิม กกต.ต้องโปร่งใส ยุติธรรม เด็ดขาด ■ ควรมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดในการทุจริตการเลือกตั้งทั้งในทางแพ่งและทางอาญาเพิ่มขึ้น - ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดกระทำความผิด พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จน กกต.วินิจฉัยชี้ขาดว่ามีได้เป็นไปโดยทุจริตและเที่ยงธรรมและสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้น จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดอันเกิดขึ้นจากการดำเนินการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้นๆ ■ การแก้ไขกฎหมายเลือกตั้งเพื่อป้องกันคนทุจริตเข้ามาในสภานั้น สมควรมี ๑. "ศาลเลือกตั้ง" เพื่อพิจารณาคดีการร้อง กกต. เสนอมาโดยเฉพาะ และการพิจารณาต้องกระทำโดยเร็วที่สุด ๒. เมื่อตัดสินแล้ว ผู้สมัครต้องถูก "เขวอน" ในการเลือกตั้งครั้งนั้นๆ อย่างไม่มีเงื่อนไข การฟ้องร้องจะกระทำได้อันเมื่อวาระการเลือกตั้งนั้นสิ้นสุดไปแล้ว

ประเด็นปัญหา	ข้อคิดเห็น
	๓. โทษ - นอกจากตัดสินคดีแล้ว ต้องมีบทลงโทษอื่นๆ ประกอบด้วย ทั้งจำ ทั้งปรับ และการตัดสินคดีต่างๆ รวมทั้งการลงสมัคร/ใช้สิทธิในการเลือกตั้งต่อไปด้วย ๔. ถ้าผู้สมัครสังกัดพรรคการเมือง ต้องให้พรรคการเมืองรับผิดชอบและถูกลงโทษด้วย ▪ การแขวนคอทำได้เมื่อมีหลักฐานชัดเจนเพียงพอโดยคณะผู้พิจารณาที่มีไต่ กต. และเมื่อแล้วต้องมีการลงโทษ เช่นห้ามลงเลือกตั้งในครั้งต่อไปในเขตเลือกตั้งเดิม ▪ เป็นไปได้ไหมที่หากรับรองรายชื่อได้ครบร้อยละ ๙๐ แล้วให้ถือว่าสภาครบ เปิดสภาได้ ▪ การเลือกตั้งควรประกาศผลครั้งเดียวให้ครบ กรณีมีผู้ตัดสินคดีที่ยากให้เลื่อนผู้สมัครที่มีคะแนนสูงตามเกณฑ์ขึ้นมา ยกเว้นมีผู้ถูกตัดสินคดีหรือมีผู้ถูกตัดสินคดีไม่ถึงเกณฑ์ให้เลื่อน ให้เลือกตั้งใหม่ ▪ ผู้สมัคร ส.ส หรือ ส.ว. ที่ทุจริตในการเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานที่เชื่อถือได้ ควรตัดสินคดีในการสมัครคราวต่อไปอย่างน้อย ๑ สมัย แต่ละประเภทตามวาระ

ข.๒ สวนดุสิตพล / ผลการวิเคราะห์

3. การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย การแก้ไข	ข้อความที่ควรแก้ไข
1) สมควรกำหนดให้มี (1) คณะกรรมการตรวจสอบส่วนงานการสอบสวน ประกอบด้วยข้าราชการตุลาการ ข้าราชการการอัยการ และข้าราชการอื่น เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบส่วนงานการสอบสวน และรับฟังคำชี้แจงหรือพยานหลักฐาน แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนการประกาศผลการเลือกตั้ง (2) คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเกิดอนติพิทเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้วเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง	○	○	
2) สมควรให้มีการควบคุมค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะมิพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ หนึ่ง การใช้จ่ายของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมืองหรือ ส.ส.สังกัดพรรคนั้น ให้ถือว่าเป็นรายได้และการใช้จ่ายของพรรคการเมืองและให้ถือว่าบุคคลนั้นบริจาคให้แก่พรรค และต้องปรากฏในบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรค และควรกำหนดห้ามข้าราชการการเมืองกระทำการในระหว่างมีพระราชกฤษฎีกา คือ 1. การแจกของไม่ว่าของส่วนตัวหรือของทางราชการ 2. เปิดงาน จัดหรือร่วมการสัมมนา เว้นแต่งานราชพิธีหรือรัฐพิธีตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง ผู้สมัครต้องดำเนินการดังนี้ 1. การใช้จ่ายและการบริจาคในการเลือกตั้งต้องกระทำโดยผ่านบัญชีที่สมุห์บัญชีเลือกตั้งควบคุมเท่านั้น และห้ามผู้อื่นใช้จ่ายเงินเพื่อผู้สมัครนอกจากการบริจาคเข้าบัญชีที่สมุห์บัญชีเลือกตั้งควบคุม 2. ให้ผู้สมัครแจ้งบัญชีทรัพย์สิน/หนี้สิน ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งพร้อมการสมัคร 3. การบริจาคแก่ผู้สมัครให้ทำเป็นตั๋วเงินหรือหลักฐานอื่น และต้องกระทำโดยเปิดเผยเว้นแต่การบริจาคจำนวนน้อย การบริจาคเงินให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองต้องไม่เกินจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนด การบริจาคเงินของสมาชิกพรรคการเมืองให้แก่พรรคการเมืองกระทำได้โดยไม่จำกัดจำนวนเงิน	○	○	
3) สมควรกำหนดว่านับตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งถึงวันประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ 1. เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายเพื่อตรวจค้น ยึดหรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานใด และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นซ้ำ เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยึดย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือทำให้เข้าทำการค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นก็ได้ 2. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจตั้งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้กระทำการทุจริตเลือกตั้ง หรือจัดเตรียมเงินหรือทรัพย์สินเพื่อดำเนินการดังกล่าว เมื่อยึดหรืออายัดแล้วให้ยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งว่าเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวน่าจะได้อำนาจหรือใช้เพื่อการ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และ 3. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศผลการลงคะแนนและกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นมีได้เป็นไปโดยทุจริตและเที่ยงธรรม โดยการกระทำของเจ้าพนักงานดำเนินการการเลือกตั้ง	○	○	

2. การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ควรแก้ไข	ข้อความที่ควรแก้ไข
1) สมควรกำหนดห้ามผู้สมัคร ส.ว. ทุกคนกระทำการโฆษณาทางทีวี วิทยุ หรือใช้ไมโครโฟน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเสมอภาคกัน ทั้งนี้เพราะแม้แต่ข้าราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ก็ต้องลาออกก่อนสมัครรับเลือกตั้ง	☐	☐	
2) สมควรให้รัฐอำนวยความสะดวกในการแนะนำตัวให้มากที่สุดและจัดให้เฉพาะเรื่องที่ทำร่วมกันแล้วเป็นการประหยัด ซึ่งผู้สมัครออกค่าใช้จ่ายบางส่วนโดยไม่นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการแนะนำตัว	☐	☐	
3) สมควรกำหนดค่าใช้จ่ายในการแนะนำตัวของผู้สมัคร ส.ว. เพื่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างผู้สมัครทุกคน โดยกำหนดจำนวนไม่สูงมาก และกำหนดห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ สนับสนุนเงินไม่ว่าด้วยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้สมัครคนใด หากฝ่าฝืนอาจถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง	☐	☐	
4) สมควรให้ผู้สมัคร ส.ว. สามารถแนะนำตัวโดยการแสดงทัศนคติ นโยบายส่วนตัว หรือการแนะนำเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ ส.ว. ได้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัครของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	☐	☐	
5) สมควรแก้ไขให้ผู้สมัครมีสิทธิถอนการสมัครได้ ทั้งนี้เพราะในทางปฏิบัตินั้นผู้สมัครที่ไม่ประสงค์จะเข้ารับการเลือกตั้งสามารถถอนตัวได้โดยการไม่ทำการแนะนำตัวอยู่แล้ว	☐	☐	
6) สมควรอำนวยความสะดวกให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สามารถลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งได้ โดยการลงทะเบียนในจังหวัดที่ตนอยู่อาศัยล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 20 วัน และให้จัดที่เลือกตั้งกลางให้จังหวัดละ 1 แห่ง	☐	☐	
7) สมควรกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ต่างประเทศ สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้เฉพาะการเลือกตั้งทั่วไป โดยที่กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะใช้สิทธิ ลงทะเบียนหากครบ 500 คนก็ให้จัดที่เลือกตั้งกลางให้ แต่ถ้าไม่ครบ 500 คนหรือมีเหตุจำเป็นให้จัดให้ลงคะแนนทางไปรษณีย์หรือวิธีอื่น	☐	☐	
8) สมควรกำหนดบัตรเลือกตั้งและวิธีการทำเครื่องหมายและวิธีการลงคะแนนในบัตรตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามคำแนะนำของคณะกรรมการการเลือกตั้ง	☐	☐	
9) สมควรกำหนดจำนวนหีบบัตรเสียใหม่ โดยที่หากหีบบัตรมาถึงที่นับคะแนนเพียง 1 ใน 3 ก็ให้เริ่มนับคะแนนได้ และภายใน 24 ชั่วโมงหีบบัตรยังไม่ครบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตั้งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือส่งการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร หรือหากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำการเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย อาจสั่งให้เปิดหีบบัตรหรือสั่งให้เลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นได้	☐	☐	
10) สมควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน	☐	☐	

ประเด็น	เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย ควรแก้ไข	ข้อความที่ควรแก้ไข
4) สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้ทุจริตการเลือกตั้ง และมีอำนาจสั่งการดังต่อไปนี้ 1. ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้หนึ่งเป็นเวลา 1 ปี นับแต่วันที่มีคำสั่งซึ่งส่งผลให้ต้องขิดชื่อผู้นั้นออกจากประกาศผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้วเลื่อนผู้สมัครที่ได้คะแนนลำดับถัดไปที่ได้คะแนนถึงจำนวนที่กำหนดให้ขึ้นมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งแทนได้ 2. ภายใน 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้หนึ่งเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนั้นพ้นจากสมาชิกภาพ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่	☐	☐	
5) สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจประกาศให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อเป็นบัตรเสียมิให้นับเป็นคะแนน เฉพาะพื้นที่ที่มีการกระทำความผิด และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัคร	☐	☐	
6) สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและตัดชื่อผู้สมัครรายนั้นออกจากบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง	☐	☐	
7) สมควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจในการตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. หรือ ส.ว. ซึ่งมีหลักฐานอันควรเชื่อว่าทุจริตการเลือกตั้งได้ และให้มีผลดังต่อไปนี้ 1. พ้นจากสมาชิกภาพการเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. 2. จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ โดยผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่ได้	☐	☐	

ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการแก้กฎหมายเลือกตั้ง (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณ
"สวนดุสิตโพล"

สวนดุสิตโพล

ความคิดเห็นของประชาชน

กรณี : "การแก้กฎหมายเลือกตั้ง"

สำหรับ

สถาบันพระปกเกล้า

สวนดุสิตโพล

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

15 สิงหาคม 2543

สวนดุสิตโพล

ความคิดเห็นของประชาชน กรณี : "การแก้กฎหมายเลือกตั้ง"

ผู้รับผิดชอบ

"สวนดุสิตโพล" สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

ลักษณะงาน

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

วัตถุประสงค์

เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ต่อ การแก้กฎหมายเลือกตั้ง ตามข้อเสนอของ "สถาบันพระปกเกล้า"

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เสนอ โดย "สถาบันพระปกเกล้า"

2. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,181 คน สุ่มกระจายตามพื้นที่ (Area Sampling) ทั้งกรุงเทพฯ และปริมณฑล จังหวัดที่เป็นตัวแทนภูมิภาคทั้ง ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

3. เครื่องมือ แบบสำรวจความคิดเห็นตามข้อเสนอ ของ "สถาบันพระปกเกล้า" จำนวน 25 ประเด็น โดยระบุเนื้อหาแล้วให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย"

4. วิธีการเก็บข้อมูล ใช้นักศึกษาสถาบันราชภัฏกระจายลงพื้นที่ได้รับมอบหมายโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อการสื่อสาร 2 ทาง (Two Ways)

5. การประมวลผล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป QPS (Questionnaire Processing System)

6. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ การประเมินผลความคิดเห็นดังกล่าวจะใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 - 14 สิงหาคม 2543

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 2,181 คน

	จำนวน	ร้อยละ		ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เพศ	ชาย	962	44.11	อาชีพ	เกษตรกร/ชาวประมง	46	2.11
	หญิง	1,219	55.89		ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	313	14.35
	18 - 25 ปี	670	30.72		ธุรกิจค้าขาย	372	17.06
	26 - 35 ปี	704	32.28		พนักงานเอกชน	336	15.41
	36 - 45 ปี	470	21.55		แม่บ้าน	174	7.98
อายุ	มากกว่า 45 ปี	261	11.97		ผู้ใช้แรงงาน	291	13.34
	ไม่ระบุ	76	3.48		นักเรียน/นักศึกษา	425	19.49
	มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	561	25.72		ว่างงาน	131	6.01
	ปวช., ปวส.	456	20.91		อื่นๆ	27	1.24
	ปริญญาตรี	862	39.52		ไม่ระบุ	66	3.03
	สูงกว่าปริญญาตรี	69	3.16	รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	612	28.06
	ไม่ระบุ	233	10.68		5,000 - 10,000 บาท	778	35.67
					100,001 - 20,000 บาท	458	21.00
					มากกว่า 20,000 บาท	145	6.65
					ไม่ระบุ	188	8.62
			ที่พักอาศัย		กรุงเทพฯและปริมณฑล	850	38.97
					ภาคกลาง	332	15.22
					ภาคเหนือ	310	14.21
					ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	417	19.12
					ภาคใต้	272	12.47

●อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ที่เบ็ดเสร็จ ทั้งการออกกฎหมายดำเนินการจัดและควบคุมการเลือกตั้ง รวมถึงวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาเรื่องกำลังคนและมีข้อครหาในความเป็นกลาง

สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการออกกฎหมายควบคุมการจัดการเลือกตั้งและวินิจฉัยชี้ขาด ส่วนการดำเนินการจัดการเลือกตั้งนั้น ควรมอบให้หน่วยงานอื่นรับผิดชอบในการจัดการ

1

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวพ., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	81.06	78.90	82.77	79.25	81.68	83.19	78.54	82.89	80.26	80.51	69.57
● ไม่เห็นด้วย	18.39	20.37	16.82	20.75	18.18	16.17	18.39	16.76	19.52	18.79	30.43
* ไม่ระบุ	0.55	0.73	0.41	-	0.14	0.64	3.07	0.36	0.22	0.70	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน				ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่น ๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	81.06	86.96	78.91	81.45	83.04	86.78	82.47	78.59	77.10	66.67	78.27	80.72	84.06	76.55	81.65	80.42	79.68	81.06	81.62	
● ไม่เห็นด้วย	18.39	13.04	19.49	18.01	16.37	13.22	16.84	21.41	22.14	33.33	21.57	19.02	15.50	18.62	17.53	19.28	20.00	18.47	18.01	
* ไม่ระบุ	0.55	-	1.60	0.54	0.60	-	0.69	-	0.76	-	0.16	0.26	0.44	4.83	0.82	0.30	0.32	0.48	0.37	

* ประชาชนถึงร้อยละ 81.06 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ไขของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

2. การใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีปัญหาซึ่งเกิดขึ้นจากการตีความรัฐธรรมนูญและกฎหมายมากมายสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหรือเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญไปยังศาลรัฐธรรมนูญได้

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	87.71	87.42	87.94	85.37	88.78	86.60	93.87	86.10	86.62	89.10	85.51
● ไม่เห็นด้วย	11.55	11.75	11.40	14.18	10.37	12.77	4.98	12.48	13.16	10.21	14.49
* ไม่ระบุ	0.73	0.83	0.66	0.45	0.85	0.64	1.15	1.43	0.22	0.70	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่น ๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	87.71	93.48	89.14	90.32	82.14	91.38	90.72	85.65	87.79	92.59	88.40	86.63	86.90	93.79	88.71	83.43	86.45	87.29	91.91
● ไม่เห็นด้วย	11.55	6.52	10.22	9.68	16.07	8.62	7.56	14.35	12.21	7.41	10.95	13.11	11.57	6.21	10.35	16.57	12.26	11.75	8.09
* ไม่ระบุ	0.73	-	0.64	-	1.79	-	1.72	-	-	-	0.65	0.26	1.53	-	0.94	-	1.29	0.96	-

* ประชาชนถึงร้อยละ 87.71 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ไขของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

- อำนาจในการวินิจฉัยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยฯ และมีคำสั่งได้ 2 ระยะ คือ

- มีคำสั่งเพิกถอนการรับสมัครได้จนถึงก่อน วันประกาศผลการเลือกตั้ง

- หากพบภายหลังจากผู้สมัครรายนั้นได้รับเลือกตั้งแล้ว ควรให้มีอำนาจเพิกถอนการเลือกตั้งและจัดการเลือกตั้งใหม่ โดยที่หากเป็นการเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้อำนาจแก่ผู้สมัครรายนั้นเป็นบัตรเสีย แต่หากเป็นกรณีการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อพรรคการเมืองให้ตัดชื่อผู้นั้นออกจากรายชื่อพรรคการเมือง

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	90.23	88.46	91.63	89.85	92.05	91.49	83.91	90.20	90.79	90.02	85.51
● ไม่เห็นด้วย	8.30	10.19	6.81	8.96	6.39	7.23	13.41	8.38	8.11	8.47	8.70
* ไม่ระบุ	1.47	1.35	1.56	1.19	1.56	1.28	2.68	1.43	1.10	1.51	5.80

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	90.23	95.65	87.86	90.32	87.20	94.25	93.13	90.82	89.31	92.59	90.85	91.00	87.77	86.21	91.65	89.46	90.00	89.21	88.60		
● ไม่เห็นด้วย	8.30	4.35	10.86	8.33	8.93	5.17	5.50	8.47	9.16	7.41	8.33	7.97	9.39	9.66	7.41	9.64	8.06	8.63	9.19		
* ไม่ระบุ	1.47	-	1.28	1.34	3.87	0.57	1.37	0.71	1.53	-	0.82	1.03	2.84	4.14	0.94	0.90	1.94	2.16	2.21		

* ประชาชนถึงร้อยละ 90.23 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

4. อำนาจในการกำหนดวันเลือกตั้งทั้งในกรณีที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่ไปเนื่องจากสถานการณ์และมีการเลือกตั้งทั่วไปภายหลังการยุบสภาผู้แทน

ราษฎร

สมควรให้คณะกรรมการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดวันเลือกตั้งทั่วไป เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความ

เป็นอิสระและเป็นกลางมากที่สุด

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	87.62	86.80	88.27	86.87	88.64	87.45	86.59	88.41	87.72	87.01	91.30
● ไม่เห็นด้วย	12.20	12.79	11.73	12.84	11.36	12.55	12.64	11.59	12.28	12.76	5.80
* ไม่ระบุ	0.18	0.42	-	0.30	-	-	0.77	-	-	0.23	2.90

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ศ.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	87.62	91.30	88.18	84.14	88.10	89.66	93.13	83.29	92.37	81.48	86.76	87.79	87.77	91.03	89.88	86.75	84.52	86.81	86.40		
● ไม่เห็นด้วย	12.20	8.70	11.82	15.86	11.31	10.34	6.87	16.24	7.63	18.52	12.91	12.21	12.23	7.59	10.12	13.25	14.84	12.71	13.60		
* ไม่ระบุ	0.18	-	-	-	0.60	-	-	0.47	-	-	0.33	-	-	1.38	-	-	0.65	0.48	-		

* ประชาชนถึงร้อยละ 87.62 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

5. กฎหมายกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการต่าง ๆ ไขว่มาเกินไป ซึ่งบางประการส่งผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ยื่นหรือขยายระยะเวลาต่าง ๆ ตามความเหมาะสมได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสามารถดำเนินการ

การจัดการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพและเสรีจลันโดยรวดเร็ว

1

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวศ.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	86.61	87.11	86.22	85.82	87.22	88.72	85.06	87.52	85.96	85.15	88.41
● ไม่เห็นด้วย	12.43	1.16	12.63	12.99	12.07	10.43	14.18	11.94	13.60	13.23	10.14
* ไม่ระบุ	0.96	0.73	1.15	1.19	0.71	0.85	0.77	0.53	0.44	1.62	1.45

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน				ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ศ.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้	
● เห็นด้วย	86.61	84.78	86.26	85.84	87.50	90.23	88.32	85.65	84.73	85.19	86.44	87.40	86.24	84.14	88.24	83.73	86.13	86.57	85.66	
● ไม่เห็นด้วย	12.43	15.22	13.10	13.71	10.12	9.20	11.34	13.41	14.50	11.11	12.58	11.83	12.23	15.17	11.29	15.06	11.94	11.99	13.97	
* ไม่ระบุ	0.96	-	0.64	0.81	2.38	0.57	0.34	0.94	0.76	3.70	0.98	0.77	1.53	0.69	0.47	1.20	1.94	1.44	0.37	

* ประชาชนถึงร้อยละ 86.61 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

●อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

6. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ และต้องใช้เวลาจำนวนมาก

สมควรให้มีการมอบให้ส่วนราชการอื่นรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยชัดเจน โดยจัดทำได้อย่างถาวรเป็นรายปีและให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองสามารถขอเพิ่มเติมหรือเพิกถอนรายชื่อได้ตลอดเวลา ทั้งนี้โดยไม่ต้องปิดประกาศทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	66.71	65.59	67.60	67.01	71.31	66.81	57.09	64.35	72.37	66.47	59.42
● ไม่เห็นด้วย	32.42	33.16	31.83	31.94	28.41	31.91	41.38	34.22	27.19	32.83	40.58
* ไม่ระบุ	0.87	1.25	0.57	1.04	0.28	1.28	1.53	1.43	0.44	0.70	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	66.71	67.39	65.18	67.47	65.18	59.20	68.38	71.06	64.89	51.85	67.32	67.22	66.38	57.24	67.18	73.19	66.13	62.59	64.34		
● ไม่เห็นด้วย	32.42	32.61	33.23	31.72	34.82	39.66	30.58	27.76	34.35	48.15	31.70	32.01	32.75	41.38	32.00	26.51	32.58	36.45	34.56		
* ไม่ระบุ	0.87	-	1.60	0.81	-	1.15	1.03	1.18	0.76	-	0.98	0.77	0.87	1.38	0.82	0.30	1.29	0.96	1.10		

* ประชาชนถึงร้อยละ 66.71 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

7. อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้ง ไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง
- สมควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการขอให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แจ้งรายงานการทำธุรกรรมของบุคคลที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนเงินได้

1

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	89.55	88.77	90.16	87.76	89.77	90.21	93.10	88.77	93.20	88.98	86.96
● ไม่เห็นด้วย	9.81	10.50	9.27	11.49	10.09	8.94	5.75	10.52	6.58	10.21	13.04
* ไม่ระบุ	0.64	0.73	0.57	0.75	0.14	0.85	1.15	0.71	0.22	0.81	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	89.55	84.78	92.97	89.78	86.31	93.68	92.78	85.65	91.60	85.19	88.24	90.49	89.52	89.66	91.88	84.34	90.65	90.89	85.29		
● ไม่เห็นด้วย	9.81	15.22	6.39	9.95	13.69	5.17	6.87	13.18	6.87	14.81	10.62	9.25	10.04	10.34	7.65	15.06	9.03	8.63	12.87		
* ไม่ระบุ	0.64	-	0.64	0.27	-	1.15	0.34	1.18	1.53	-	1.14	0.26	0.44	-	0.47	0.60	0.32	0.48	1.84		

* ประชาชนถึงร้อยละ 89.55 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

8. การกำหนดเรื่องการเสียสิทธิของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้มีสิทธิออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
สมควรกำหนดเรื่องการเสียสิทธิใหม่ โดยการเรียกเก็บเงินจากผู้ไม่ไปใช้สิทธิเป็นค่าปรับหยอด เพื่อนำเงินเข้ากองทุนพัฒนาประชาธิปไตยหรือกองทุนเงินที่กฎหมายกำหนด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เรียกเก็บ หากไม่มีเงินจ่ายก็ให้ทำบริการสาธารณะร่วมแต่ได้แจ้งเหตุขัดข้องล่วงหน้า

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	65.25	64.76	65.63	62.24	70.45	65.11	57.85	57.40	71.93	66.13	62.32
● ไม่เห็นด้วย	33.75	34.20	33.39	36.72	28.98	33.62	40.61	41.71	27.19	32.83	37.68
* ไม่ระบุ	1.01	1.04	0.98	1.04	0.57	1.28	1.53	0.89	0.88	1.04	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ									รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ค.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้	
● เห็นด้วย	65.25	60.87	61.98	69.62	68.15	59.77	65.64	63.29	69.47	48.15	61.93	66.97	67.47	59.31	65.76	72.29	61.94	61.39	64.71	
● ไม่เห็นด้วย	33.75	39.13	36.74	30.11	30.65	39.08	33.33	35.29	29.77	51.85	36.60	32.65	31.88	38.62	33.53	26.51	37.42	37.65	33.09	
* ไม่ระบุ	1.01	-	1.28	0.27	1.19	1.15	1.03	1.41	0.76	-	1.47	0.39	0.66	2.07	0.71	1.20	0.65	0.96	2.21	

* ประชาชนถึงร้อยละ 65.25 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

1. การกำหนดให้ผู้สมัคร สว. โฆษณาทางทีวี วิทยุ หรือใช้โซเชียลมีเดียเป็นวิธีการที่หรือวิทยุ สามารถออกรายการได้

สมควรกำหนดให้ผู้สมัคร ส.ว. ทุกคนกระทำการโฆษณาทางทีวี วิทยุ หรือใช้โซเชียลมีเดียให้เกิดความเป็นธรรมและเสมอภาคกัน ทั้งนี้เพราะ แม้แต่ข้าราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ก็ต้องลาออกก่อนสมัครรับเลือกตั้ง

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	75.84	75.78	75.88	71.34	78.13	80.85	73.95	78.43	78.07	74.36	59.42
● ไม่เห็นด้วย	22.97	23.08	22.89	27.01	21.16	18.09	24.90	20.50	21.71	24.01	36.23
* ไม่ระบุ	1.19	1.14	1.23	1.64	0.71	1.06	1.15	1.07	0.22	1.62	4.35

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน				ที่พักอาศัย			
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ศ.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	75.84	80.43	74.12	78.49	77.08	75.86	84.88	70.35	68.70	70.37	72.88	76.74	80.57	66.21	78.59	71.99	79.35	76.02	67.65
● ไม่เห็นด้วย	22.97	19.57	23.64	20.43	22.62	24.14	14.43	27.76	29.77	29.63	25.65	22.24	18.12	33.10	20.71	27.41	18.71	21.82	31.25
* ไม่ระบุ	1.19	-	2.24	1.08	0.30	-	0.69	1.88	1.53	-	1.47	1.03	1.31	0.69	0.71	0.60	1.94	2.16	1.10

* ประชาชนถึงร้อยละ 75.84 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

2. การกำหนดให้รัฐเป็นผู้ดำเนินการแนะนำตัวและจัดสถานที่ให้สมัคร สว. แนะนำตัว

สมควรให้รู้ถึงความสะดวกในการแนะนำตัวให้มากที่สุดและจัดให้เฉพาะเรื่องที่ทำร่วมกันแล้วเป็นการประหยัด ซึ่งผู้สมัครออกค่าใช้จ่ายบางส่วนโดยไม่บวกรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการแนะนำตัว

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	88.26	86.49	89.66	86.57	89.63	87.87	92.34	88.59	90.35	87.59	82.61
● ไม่เห็นด้วย	10.68	12.16	9.52	11.94	9.94	11.28	6.13	10.52	9.43	10.90	14.49
* ไม่ระบุ	1.05	1.35	0.82	1.49	0.43	0.85	1.53	0.89	0.22	1.51	2.90

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ									รายได้เดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้	
● เห็นด้วย	88.26	86.96	88.50	89.25	90.48	91.38	90.03	86.12	82.44	92.59	85.62	89.46	89.74	88.97	90.94	84.94	88.06	86.09	87.50	
● ไม่เห็นด้วย	10.68	13.04	10.22	10.75	8.63	8.62	8.93	11.76	16.03	7.41	12.58	9.77	9.83	9.66	8.47	14.76	10.32	11.99	11.03	
* ไม่ระบุ	1.05	-	1.28	-	0.89	-	1.03	2.12	1.53	-	1.80	0.77	0.44	1.38	0.59	0.30	1.61	1.92	1.47	

* ประหาษณถึงรียละ 88.26 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

3. การแนะนำตัวของผู้สมัคร สว. ไม่มีการกำหนดค่าใช้จ่ายในการแนะนำตัว

สมควรกำหนดค่าใช้จ่ายในการแนะนำตัวของผู้สมัคร สว. เพื่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างผู้สมัครทุกคน โดยกำหนดจำนวนไม่สูงมาก และกำหนดห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐสนับสนุนเงินไปว่าด้วยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้สมัครคนใด หากฝ่าฝืนอาจถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

และองค์กรเอกชนใดที่รับเงินสนับสนุนจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พรรคการเมือง หรือรับจากต่างประเทศใน 3 ปีที่ผ่านมา จะสนับสนุนผู้สมัครคนใดก็ได้ ผู้สมัครคนใดที่รู้เห็นเป็นใจกับการทำกิจกรรม ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรดังกล่าวให้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งได้

ความความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา		
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญา ตรี
● เห็นด้วย	91.52	91.16	91.80	90.00	92.05	92.55	93.49	92.16	93.42	91.30
● ไม่เห็นด้วย	6.97	7.17	6.81	8.66	6.53	5.74	5.36	6.95	5.70	6.50
* ไม่ระบุ	1.51	1.66	1.39	1.34	1.42	1.70	1.15	0.89	0.88	2.20
										-

ความความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย			
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ว.น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001 - 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน
● เห็นด้วย	91.52	89.13	91.37	93.82	92.56	94.83	93.81	86.35	94.66	85.19	88.89	92.29	93.01	97.24	94.94	89.46	88.06	88.97
● ไม่เห็นด้วย	6.97	10.87	6.71	5.91	5.65	5.17	4.12	11.53	3.05	14.81	9.48	6.17	5.46	2.76	4.24	8.73	10.32	8.63
* ไม่ระบุ	1.51	-	1.92	0.27	1.79	-	2.06	2.12	2.29	-	1.63	1.54	1.53	-	0.82	1.81	1.61	2.40
																		1.84

* ประชาชนถึงร้อยละ 91.52 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

4. การที่กำหนดให้ผู้สมัคร สว. สามารถแนะนำตัวได้โดยจำกัดภายในขอบเขตที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด
สมควรให้ผู้สมัคร สว. สามารถแนะนำตัวโดยการแสดงทัศนคติ นโยบายส่วนตัว หรือการแนะนำเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ สว. ได้ เพื่อเป็นข้อ

สรุปประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัครของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	91.52	89.81	92.86	91.04	91.90	92.13	90.80	90.91	90.13	91.88	95.65
● ไม่เห็นด้วย	7.34	8.73	6.23	7.46	7.67	7.02	7.66	8.02	8.99	6.73	4.35
* ไม่ระบุ	1.15	1.46	0.90	1.49	0.43	0.85	1.53	1.07	0.88	1.39	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	91.52	93.48	90.42	91.94	93.45	93.10	89.69	91.53	90.84	85.19	90.85	91.90	91.70	95.17	92.47	88.55	91.94	91.37	91.91		
● "ไม่เห็นด้วย	7.34	6.52	8.31	7.53	6.25	5.75	8.93	6.59	7.63	14.81	7.35	7.07	7.86	4.83	6.94	10.84	6.45	6.47	6.62		
* "ไม่ระบุ	1.15	-	1.28	0.54	0.30	1.15	1.37	1.88	1.53	-	1.80	1.03	0.44	-	0.59	0.60	1.61	2.16	1.47		

* ประชาชนถึงร้อยละ 91.52 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

5. การกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สว. ถอนการสมัครในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งครั้งที่ 2, 3 หรือมากกว่านี้สมควรแก้ไขให้ผู้สมัครมีสิทธิถอนการสมัครได้ ทั้งนี้เพราะในทางปฏิบัติให้ผู้สมัครที่ไม่ประสงค์จะเข้ารับการเลือกตั้งสามารถถอนตัวได้โดยการ

ไม่ทำการแนะนำตัวอยู่แล้ว

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	86.06	85.45	86.55	85.52	87.93	85.96	85.06	86.27	87.06	86.66	91.30
● ไม่เห็นด้วย	12.33	12.79	11.98	12.99	11.22	12.13	12.64	11.76	12.50	11.37	8.70
* ไม่ระบุ	1.60	1.77	1.48	1.49	0.85	1.91	2.30	1.96	0.44	1.97	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ									รายได้ต่อเดือน				ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้	
● เห็นด้วย	86.06	78.26	88.82	86.29	87.20	88.51	86.25	83.29	87.02	77.78	84.64	85.86	87.12	93.10	88.59	83.73	84.17	87.13	
● ไม่เห็นด้วย	12.33	21.74	9.27	12.90	12.20	10.34	11.68	14.59	11.45	18.52	12.91	12.85	11.57	6.90	10.00	15.06	13.67	11.03	
* ไม่ระบุ	1.60	-	1.92	0.81	0.60	1.15	2.06	2.12	1.53	3.70	2.45	1.29	1.31	-	1.41	1.20	2.16	1.84	

* ประชาชนถึงร้อยละ 86.06 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

6. การอำนวยความสะดวกให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศไทย ซึ่งอยู่อาศัยนอกเขตเลือกตั้ง

สมควรอำนวยความสะดวกให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สามารถลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งได้ โดยการลงทะเบียนในจังหวัดที่ตนอยู่อาศัยล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 20 วัน และให้จัดที่เลือกตั้งกลางให้จังหวัดละ 1 แห่ง

ความคิดเห็น	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	87.44	85.65	88.84	85.97	90.20	87.66	83.14	86.99	90.35	86.31	91.30
● ไม่เห็นด้วย	11.33	12.99	10.01	12.39	9.38	11.06	15.33	12.30	9.43	11.72	5.80
* ไม่ระบุ	1.24	1.35	1.15	1.64	0.43	1.28	1.53	0.71	0.22	1.97	2.90

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน				ที่พักอาศัย					
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ว/น.ศ.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้
● เห็นด้วย	87.44	93.48	83.71	90.86	86.31	89.66	90.72	84.94	85.50	81.48	86.44	87.53	86.24	88.97	89.06	87.35	88.39	85.37	84.56
● ไม่เห็นด้วย	11.33	6.52	15.02	8.87	12.20	10.34	8.59	12.94	11.45	18.52	11.76	11.57	12.88	9.66	10.12	12.35	10.00	12.23	13.97
* ไม่ระบุ	1.24	-	1.28	0.27	1.49	-	0.69	2.12	3.05	-	1.80	0.90	0.87	1.38	0.82	0.30	1.61	2.40	1.47

* ประชาชนถึงร้อยละ 87.44 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

7. การอำนวยความสะดวกให้ผู้สิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ต่างประเทศ

สมควรกำหนดให้ผู้สิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ต่างประเทศ สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้เฉพาะการเลือกตั้งทั่วไป โดยที่กำหนดให้ผู้สิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะใช้สิทธิ ลงทะเบียนมากกว่า 500 คนก็ให้จัดที่เลือกตั้งกลางแจ้ง แต่ถ้าไม่ครบ 500 คนหรือมีเหตุจำเป็นให้จัดให้ลงคะแนนทางไปรษณีย์หรือวิธีอื่น

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18-25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	79.73	79.11	80.23	79.25	82.81	79.79	78.54	75.40	83.33	80.39	89.86
● ไม่เห็นด้วย	18.98	19.65	18.46	18.81	16.76	18.51	20.69	23.53	15.79	17.75	10.14
* ไม่ระบุ	1.28	1.25	1.31	1.94	0.43	1.70	0.77	1.07	0.88	1.86	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001 - 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	79.73	84.78	78.91	81.45	82.74	78.74	81.79	77.65	81.68	66.67	78.27	80.59	79.91	86.90	84.12	79.22	74.19	74.58	80.88
● ไม่เห็นด้วย	18.98	15.22	19.17	18.28	16.67	20.69	17.18	19.53	16.79	33.33	19.93	18.25	18.78	13.10	14.94	20.48	23.87	23.26	17.65
* ไม่ระบุ	1.28	-	1.92	0.27	0.60	0.57	1.03	2.82	1.53	-	1.80	1.16	1.31	-	0.94	0.30	1.94	2.16	1.47

* ประชาชนถึงร้อยละ 79.73 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

8. การกำหนดให้ทำเครื่องหมายกากบาทในบัตรเลือกตั้ง เป็นเหตุให้มีบัตรเสียจำนวนมาก

สมควรกำหนดบัตรเลือกตั้งและวิธีการทำเครื่องหมายและวิธีการลงคะแนนในบัตรตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามคำแนะนำของคณะ

กรรมการจัดการเลือกตั้ง

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18-25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	93.81	94.18	93.52	93.73	94.46	94.04	93.49	94.65	95.18	92.92	95.65
● ไม่เห็นด้วย	4.54	4.05	4.92	4.78	4.69	3.40	4.60	3.74	3.51	5.10	4.35
* ไม่ระบุ	1.65	1.77	1.56	1.49	0.85	2.55	1.92	1.60	1.32	1.97	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	93.81	100.00	91.37	93.82	94.35	94.25	96.22	92.47	96.95	100.00	94.12	92.93	94.10	94.48	94.71	93.98	92.90	92.81	93.38		
● ไม่เห็นด้วย	4.54	-	4.79	4.84	5.36	5.17	2.41	5.41	1.53	-	3.92	6.04	3.71	2.76	3.76	5.72	5.16	4.56	4.78		
* ไม่ระบุ	1.65	-	3.83	1.34	0.30	0.57	1.37	2.12	1.53	-	1.96	1.03	2.18	2.76	1.53	0.30	1.94	2.64	1.84		

* ประชาชนถึงร้อยละ 93.81 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

9. การกำหนดให้เริ่มนับคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. ที่จุดเดียวและต้องรอให้หีบบัตรมาครบจำนวนจึงเริ่มนับคะแนนได้ จะมีปัญหาในเรื่องที่หีบบัตรสูญหายเป็นเหตุให้ไม่สามารถเริ่มนับคะแนนและประกาศผลการเลือกตั้งได้

สมควรกำหนดจำนวนหีบบัตรเสียใหม่ โดยที่หากหีบบัตรมาถึงที่นับคะแนนเพียง 1 ใน 3 ก็ให้เริ่มนับคะแนนได้ และถ้าภายใน 24 ชั่วโมงหีบบัตรยังไม่ครบให้คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งแจ้งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือส่งการอย่างอื่นตามความเห็นสมควร หรือหากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย อาจสั่งให้ปิดหีบบัตรหรือสั่งให้เลือกตั้งใหม่เป็นหน่วยเลือกตั้งนั้นก็ได้

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	84.36	85.45	83.51	82.99	86.79	83.62	83.14	82.17	88.60	84.57	65.22
● ไม่เห็นด้วย	14.08	13.10	14.85	15.22	12.78	14.26	14.56	16.04	10.75	13.46	33.33
* ไม่ระบุ	1.56	1.46	1.64	1.79	0.43	2.13	2.30	1.78	0.66	1.97	1.45

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	84.36	93.48	82.43	86.56	83.93	82.76	85.57	82.82	82.44	88.89	83.50	85.48	86.90	77.24	85.41	86.75	83.55	82.49	81.99
● ไม่เห็นด้วย	14.08	6.52	15.65	12.90	15.77	16.67	12.71	14.35	14.50	7.41	13.73	13.50	11.79	22.07	13.65	12.35	14.19	14.87	16.18
* ไม่ระบุ	1.56	-	1.92	0.54	0.30	0.57	1.72	2.82	3.05	3.70	2.78	1.03	1.31	0.69	0.94	0.90	2.26	2.64	1.84

* ประชาชนถึงร้อยละ 84.36 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ไขของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

10. การเลือกตั้ง ส.ส. หากเกิดปัญหาต้องเลือกตั้งซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่างที่เกิดขึ้นกับการเลือกตั้ง สว. จะส่งผลให้เกิดสูญญากาศทางการเมือง และความล่าช้า

ในการเปิดสภาและจัดตั้งรัฐบาล

สมควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันเลือกตั้ง

1

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา				
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
● เห็นด้วย	90.83	89.19	92.12	90.00	92.61	90.85	90.80	92.34	90.35	90.84	85.51	
● ไม่เห็นด้วย	7.38	8.84	6.23	7.76	6.53	7.45	7.28	6.77	8.55	6.73	10.14	
* ไม่ระบุ	1.79	1.98	1.64	2.24	0.85	1.70	1.92	0.89	1.10	2.44	4.35	

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร.ม.ค.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001 - 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	90.83	89.13	90.10	91.94	90.18	91.38	91.41	90.82	89.31	88.89	93.30	89.33	88.86	93.79	90.47	90.66	91.29	91.85	90.07		
● ไม่เห็นด้วย	7.38	10.87	8.63	6.99	7.44	8.05	6.19	6.82	9.16	11.11	4.90	8.74	9.61	4.83	7.88	7.83	6.45	5.76	8.82		
* ไม่ระบุ	1.79	-	1.28	1.08	2.38	0.57	2.41	2.35	1.53	-	1.80	1.93	1.53	1.38	1.65	1.51	2.26	2.40	1.10		

* ประชาชนถึงร้อยละ 90.83 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีกำลังคนจำนวนน้อย และขาดความเชี่ยวชาญในการสืบสวนสอบสวน หากเป็นการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคการเมือง และแบบแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งมีจำนวน 400 เขต จะสามารถดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วได้อย่างไร

สมควรกำหนดให้มี (1) คณะกรรมการตรวจสอบจำนวนการตรวจสอบ ประกอบด้วยข้าราชการตุลาการ ข้าราชการการยุติการ และข้าราชการอื่น เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบจำนวนการสอบสวนและรับฟังคำชี้แจงหรือพยานหลักฐาน แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนการประกาศผลการเลือกตั้ง (2) คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้วเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	93.21	91.48	94.59	94.18	93.61	94.04	88.12	91.62	95.83	92.92	91.30
● ไม่เห็นด้วย	5.41	6.96	4.18	4.48	5.26	5.32	8.43	6.06	3.29	6.26	5.80
* ไม่ระบุ	1.38	1.56	1.23	1.34	1.14	0.64	3.45	2.32	0.88	0.81	2.90

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย			
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ศ.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001 - 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	93.21	95.65	91.05	93.55	91.96	97.70	93.81	95.76	88.55	81.48	93.46	93.70	93.45	87.59	94.35	89.46	92.26	93.05
● ไม่เห็นด้วย	5.41	4.35	6.71	5.91	6.25	1.72	5.15	3.06	9.16	18.52	5.07	5.14	5.46	9.66	4.35	9.34	5.81	5.52
* ไม่ระบุ	1.38	-	2.24	0.54	1.79	0.57	1.03	1.18	2.29	-	1.47	1.16	1.09	2.76	1.29	1.20	1.94	1.44

* ประชาชนถึงร้อยละ 93.21 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

2. การใช้จ่ายเงินในการหาเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ภายหลังที่มีพระราชกฤษฎีกาแล้ว ถือเป็นความผิด และถูกเรียกว่า "ซอเสียง" แต่ก่อนมีพระราชกฤษฎีกาไม่สามารถควบคุมในเรื่องดังกล่าวได้ โดยไม่กระทบต่อการบริการประชาชนที่ผู้จะสมัครนิยมนำกันอยู่ เช่น การบริการรถพยาบาล หรือรถรับส่ง

ศพ

สมควรให้มีการควบคุมค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ อนึ่ง การใช้จ่ายของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมืองหรือ ส.ส.สังกัดพรรคนั้น ให้ถือว่าเป็นรายได้และการใช้จ่ายของพรรคการเมืองและให้ถือว่าบุคคลนั้นบริจาคให้แก่พรรค และต้องปรากฏในบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรค และควรกำหนดห้ามข้าราชการการเมืองกระทำการในระหว่างมีพระราชกฤษฎีกา คือ

1. การแจกของไม่ว่าของส่วนตัวหรือของทางราชการ
 2. เป็จัดงาน จัดหรือร่วมการสัมมนา เว้นแต่งานราชพิธีหรือรัฐพิธี
- ตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง ผู้สมัครต้องดำเนินการดังนี้

1. การใช้จ่ายและการบริจาคในการเลือกตั้งต้องกระทำโดยผ่านบัญชีที่สมุหบัญชีเลือกตั้งควบคุมเท่านั้น และห้ามผู้อื่นใช้จ่ายเงินเพื่อผู้สมัครนอกจากการบริจาคเข้าบัญชีที่สมุหบัญชีเลือกตั้งควบคุม

2. ให้ผู้สมัครแจ้งบัญชีทรัพย์สิน/หนี้สิน ต่อคณะกรรมการเลือกตั้งพร้อมการสมัคร

3. การบริจาคแก่ผู้สมัครให้ทำเป็นต้นเงินหรือหลักฐานอื่น และต้องกระทำโดยเปิดเผยเว้นแต่การบริจาคจำนวนน้อย

การบริจาคเงินให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองต้องไม่เกินจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนด

การบริจาคเงินของสมาชิกพรรคการเมืองให้แก่พรรคการเมืองกระทำได้โดยไม่จำกัดจำนวนเงิน

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	92.85	91.06	94.26	92.69	94.18	92.77	89.66	91.27	92.54	93.97	84.06
● ไม่เห็นด้วย	5.96	7.48	4.76	6.12	4.40	6.60	8.81	6.42	6.58	5.34	15.94
* ไม่ระบุ	1.19	1.46	0.98	1.19	1.42	0.64	1.53	2.32	0.88	0.70	-

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ว.น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	92.85	93.48	89.78	90.59	94.64	94.25	96.91	94.12	87.79	88.89	93.30	92.29	92.58	91.72	94.00	89.46	93.23	93.29	92.28		
● ไม่เห็นด้วย	5.96	6.52	7.99	8.06	4.76	5.17	2.41	4.71	9.92	11.11	5.72	6.17	6.55	7.59	4.94	9.34	5.16	5.52	6.62		
* ไม่ระบุ	1.19	-	2.24	1.34	0.60	0.57	0.69	1.18	2.29	-	0.98	1.54	0.87	0.69	1.06	1.20	1.61	1.20	1.10		

* ประชาชนถึงร้อยละ 92.85 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

3. กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่าการทุจริตอย่างชัดเจน หรือเกิดความไม่เป็นธรรมอย่างชัดเจน ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจอย่างใด

สมควรกำหนดว่านับตั้งแต่มีพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้งถึงวันประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ

1. เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เพื่อตรวจค้น ยึดหรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานใด และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นเข้า เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือทำให้เข้าทำการค้นโดยไม่คงมีหมายค้นก็ได้

2. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้กระทำการทุจริตเลือกตั้ง หรือจัดเตรียมเงินหรือทรัพย์สินเพื่อดำเนินการดังกล่าว เมื่อยึดหรืออายัดแล้วให้ยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งว่าเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวจะได้นำมาใช้เพื่อการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และ

3. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศการลงคะแนนและกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยการกระทำของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	91.33	90.54	91.96	89.10	92.61	91.70	92.72	90.37	92.32	91.07	88.41
● ไม่เห็นด้วย	7.52	8.21	6.79	9.55	6.39	7.45	5.75	7.66	6.80	8.12	11.59
* ไม่ระบุ	1.15	1.25	1.07	1.34	0.99	0.85	1.53	1.96	0.88	0.81	-

1

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน				ที่พักอาศัย			
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001 - 20,000	มากกว่า 20,000	กทณ.	ภาคกลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	91.33	91.30	89.14	92.20	93.75	89.08	96.56	88.71	89.31	74.07	88.89	93.06	91.92	88.97	91.65	92.17	91.29	90.89	90.07
● ไม่เห็นด้วย	7.52	8.70	8.63	6.99	5.65	10.34	2.75	9.88	8.40	25.93	10.13	5.66	6.99	10.34	7.41	6.33	7.42	8.15	8.46
* ไม่ระบุ	1.15	-	2.24	0.81	0.60	0.57	0.69	1.41	2.29	-	0.98	1.29	1.09	0.69	0.94	1.51	1.29	0.96	1.47

* ประชาชนถึงร้อยละ 91.33 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ไขกฎหมายของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

4. ในกรณีพบว่าผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ทุจริตหรือกระทำการอันไม่เป็นธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีอำนาจอย่างไรสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้ทุจริตการเลือกตั้ง และมีอำนาจสั่งการดังต่อไปนี้

1. ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้หนึ่งเป็นเวลา 1 ปี นับแต่วันที่มีคำสั่ง ซึ่งส่งผลให้ต้องชี้แจงข้อผู้พ้นจากประกาศผู้สมัครรับเลือกตั้ง แล้วเลื่อนผู้สมัครที่ได้คะแนนลำดับถัดไปที่ได้คะแนนถึงจำนวนที่กำหนดให้เข้ามาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งแทนได้
2. ภายใน 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้หนึ่งเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนั้นพ้นจากสมาชิกภาพ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18-25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
● เห็นด้วย	89.50	88.77	90.07	88.96	89.06	91.70	86.97	88.06	91.23	89.44	82.61
● ไม่เห็นด้วย	8.80	9.56	8.20	9.55	9.38	6.60	9.96	10.34	6.58	9.05	13.04
* ไม่ระบุ	1.70	1.66	1.72	1.49	1.56	1.70	3.07	1.60	2.19	1.51	4.35

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	89.50	91.30	90.10	89.52	89.88	93.10	88.66	87.76	89.31	85.19	87.75	90.62	89.08	91.03	92.59	88.25	87.10	86.09	89.34
● ไม่เห็นด้วย	8.80	8.70	7.99	8.60	8.04	5.17	10.31	10.35	9.92	11.11	10.62	7.97	8.52	6.90	5.65	10.54	11.29	12.47	8.09
* ไม่ระบุ	1.70	-	1.92	1.88	2.08	1.72	1.03	1.88	0.76	3.70	1.63	1.41	2.40	2.07	1.76	1.20	1.61	1.44	2.57

* ประชาชนถึงร้อยละ 89.50 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ไขของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

5. การเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ หากมีการทุจริตเกิดขึ้นในเขตใดเขตหนึ่ง จะสมควรให้ดำเนินการอย่างไร

สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจประกาศให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อเป็นบัตรเสียให้นับเป็นคะแนน เฉพาะพื้นที่ที่มีการกระทำนั้น และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัคร

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา			
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
● เห็นด้วย	88.54	88.46	88.60	85.97	90.06	88.94	88.89	88.77	89.25	87.94	85.51
● ไม่เห็นด้วย	9.54	9.77	9.35	11.79	8.24	9.79	7.66	9.27	7.89	10.67	7.25
* ไม่ระบุ	1.93	1.77	2.05	2.24	1.70	1.28	3.45	1.96	2.85	1.39	7.25

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน					ที่พักอาศัย				
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	นร./น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้		
● เห็นด้วย	88.54	91.30	89.46	88.71	88.69	90.80	93.47	84.94	88.55	81.48	86.93	89.46	88.43	90.34	91.76	84.94	84.84	87.29	88.97		
● ไม่เห็นด้วย	9.54	8.70	9.27	9.41	8.93	7.47	4.81	12.47	9.92	14.81	11.44	8.87	9.17	7.59	6.71	13.86	12.58	10.55	8.09		
* ไม่ระบุ	1.93	-	1.28	1.88	2.38	1.72	1.72	2.59	1.53	3.70	1.63	1.67	2.40	2.07	1.53	1.20	2.58	2.16	2.94		

* ประชาชนถึงร้อยละ 88.54 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

6. ถ้าพบว่าผู้สมัครที่อยู่ในบัญชีรายชื่อพรรคการเมืองขาดคุณสมบัติหรือทุจริตในการเลือกตั้ง จะสมควรให้ กกต. ดำเนินการอย่างไรสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและตัดชื่อผู้สมัครรายนั้นออกจากบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา				
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
● เห็นด้วย	82.44	80.25	84.17	78.21	85.09	83.62	83.91	84.31	84.43	79.70	72.46	
● ไม่เห็นด้วย	15.73	17.88	14.03	20.75	12.93	14.89	11.49	14.62	12.94	18.56	18.84	
* ไม่ระบุ	1.83	1.87	1.80	1.04	1.99	1.49	4.60	1.07	2.63	1.74	8.70	

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	อาชีพ								รายได้ต่อเดือน						ที่พักอาศัย			
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ค้าขาย	พนักงานบริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	นร.น.ส.	ว่างงาน	อื่นๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001 - 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้
● เห็นด้วย	82.44	93.48	84.35	80.11	84.52	87.36	86.25	74.35	87.79	81.48	79.08	86.12	79.91	80.69	87.18	78.92	80.65	81.06	76.10
● ไม่เห็นด้วย	15.73	6.52	13.42	17.47	12.80	10.92	12.37	24.71	10.69	14.81	19.77	12.60	16.81	15.86	11.06	19.58	17.74	17.27	20.96
* ไม่ระบุ	1.83	-	2.24	2.42	2.68	1.72	1.37	0.94	1.53	3.70	1.14	1.29	3.28	3.45	1.76	1.51	1.61	1.68	2.94

* ประชาชนถึงร้อยละ 82.44 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหาของ "สถาบันพระปกเกล้า"

● การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข

7. กรณีผู้คัดค้านการเลือกตั้งภายหลังจากที่ได้ประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว และมีการเพิกถอนการเลือกตั้งแล้ว หากผู้สมัครรายนั้นได้รับเลือกตั้งก็ยังไม่พ้นสมาชิกภาพ เพราะรัฐธรรมนูญกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากสมาชิกภาพไว้แน่นอนตายตัว แต่ไม่ได้รับเหตุที่ กกต. เพิกถอนการเลือกตั้งไว้เป็นเหตุในการพ้นจากสมาชิกภาพ นอกจากนี้ไม่ได้รับเลือกตั้งยังมีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งได้อีก

สมควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจในการสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. หรือ ส.ว. ซึ่งมีหลักฐานอันควรเชื่อว่าการเลือกตั้ง
ได้ และให้ผลดังต่อไปนี้

1. พ้นจากสมาชิกภาพการเป็น ส.ส. หรือ ส.ว.
2. จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ โดยผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่ได้

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพรวม	เพศ		อายุ				การศึกษา				
		ชาย	หญิง	18 - 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี	มัธยมหรือต่ำกว่า	ปวช. ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
● เห็นด้วย	90.83	87.94	93.11	88.81	92.90	92.55	86.97	92.87	91.45	89.33	81.16	
● ไม่เห็นด้วย	7.57	10.19	5.50	10.00	5.68	6.17	8.81	6.06	6.14	9.40	11.59	
* ไม่ระบุ	1.60	1.87	1.39	1.19	1.42	1.28	4.21	1.07	2.41	1.28	7.25	

ความคิดเห็น ของประชาชน	ภาพ รวม	อาชีพ										รายได้ต่อเดือน				ที่พักอาศัย			
		เกษตรกร	ข้าราชการ	ธุรกิจ/ ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	แม่บ้าน	รับจ้าง	น.ร.ว.น.ส.	ว่างงาน	อื่น ๆ	น้อยกว่า 5,000	5,000 - 10,000	10,001- 20,000	มากกว่า 20,000	กทม.	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาคใต้	
● เห็นด้วย	90.83	86.96	88.50	92.20	92.86	95.98	94.50	86.35	87.79	92.59	89.05	91.90	90.61	88.97	92.47	90.66	90.00	89.21	89.34
● ไม่เห็นด้วย	7.57	13.04	9.90	5.91	4.76	2.30	4.47	12.24	11.45	3.70	9.64	6.81	6.99	8.28	5.76	8.13	8.71	9.59	8.09
* ไม่ระบุ	1.60	-	1.60	1.88	2.38	1.72	1.03	1.41	0.76	3.70	1.31	1.29	2.40	2.76	1.76	1.20	1.29	1.20	2.57

* ประชาชนถึงร้อยละ 90.83 "เห็นด้วย" กับแนวทางการแก้ปัญหของ "สถาบันพระปกเกล้า"

ข.๓ ข้อเสนอ เรื่อง การปรับแก้กฎกติกาและการจัดการการเลือกตั้ง
สมาชิกวุฒิสภา ของ สมาคมพัฒนาสังคม /สรุปลวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

**ฐานข้อมูล
(DATABASE)**

SUAN DUSIT POLL - KOK KOK TOR (2543)

PROFILE

Base: ALL RESPONDENTS

	Total
Total	2181 100.00%
SEX	

MALE	962 44.11%
FEMALE	1219 55.89%
AGE	

18 - 25	670 30.72%
26 - 35	704 32.28%
36 - 45	470 21.55%
OVER 45	261 11.97%
NOT DISCLOSED	76 3.48%
EDUCATION	

SECONDARY OR LESS	561 25.72%
DIPLOMA/VOCATIONAL	456 20.91%
BACHELOR'S DEGREE	862 39.52%
MASTER DEGREE OR HIGHER	69 3.16%
NOT DISCLOSED	233 10.68%
OCCUPATION	

AGRICULTURAL/FISHING	46 2.11%
GOVT.OFF./STATE ENTERPRISE	313 14.35%
BUSINESS/TRADING	372 17.06%
PRIVATE SECTOR EMPLOYEE	336 15.41%
HOUSEWIFE	174 7.98%
LABOURER	291 13.34%
STUDENTS	425 19.49%
UNEMPLOYED	131 6.01%
OTHERS	27 1.24%
NOT DISCLOSED	66 3.03%

SUAN DUSIT POLL - KOK KOK TOR (2543)

PROFILE (continuation)

Base: ALL RESPONDENTS

	Total
Total	2181 100.00%
MONTHLY HOUSEHOLD INCOME	

BELOW 5,000	612 28.06%
5,000 - 10,000	778 35.67%
10,001 - 20,000	458 21.00%
OVER 20,000	145 6.65%
NOT DISCLOSED	188 8.62%
AREA	

BANGKOK	850 38.97%
CERTRAL	332 15.22%
NORTH	310 14.21%
NORTHEAST	417 19.12%
SOUTH	272 12.47%

SUAN DUSIT POLL - KOK KOK TOR (2543)

Table 5

Q.3

Base: ALL RESPONDENTS

		SEX	AGE		EDUCATION			OCCUPATION					MONTHLY H/H INCOME				AREA													
					BACHE MASTER																									
					SECON	LOR'S	DE-	AGRI GOVT/	BUSI	PRIV																				
		FE-	OVER	-DARY	DIP	DE-	GREE	CUL-	STATE	NESS/	-SEC.	HOUSE	LABOU	STU-	UN-	BELOW	-	OVER												
		MALE	18-25	26-35	36-45	45	/LESS	/HIGH.	TURAL	ENT.	-WIFE	-R	DENTS	EMPL.	OTHER	5000	10000	20000	20000	20000	-KOK	TRAL	NORTH	-EAST	SOUTH					
ITEM Q.3.1																														
YES		93.21	91.48	94.59	94.18	93.61	94.04	88.12	91.62	95.83	92.92	91.30	95.65	91.05	93.55	91.96	97.70	93.81	95.76	88.55	81.48	93.46	93.70	93.45	87.59	94.35	89.46	92.26	93.05	95.59
NO		5.41	6.96	4.18	4.48	5.26	5.32	8.43	6.06	3.29	6.26	5.80	4.35	6.71	5.91	6.25	1.72	5.15	3.06	9.16	18.52	5.07	5.14	5.46	9.66	4.35	9.34	5.81	5.52	3.37
N.A.		1.38	1.56	1.23	1.34	1.14	.64	3.45	2.32	.88	.81	2.90		2.24	.54	1.79	.57	1.03	1.18	2.29		1.47	1.16	1.09	2.76	1.29	1.20	1.94	1.44	1.10
ITEM Q.3.2																														
YES		92.85	91.06	94.26	92.69	94.18	92.77	89.66	91.27	92.54	93.97	84.06	93.48	89.78	90.59	94.64	94.25	96.91	94.12	87.79	88.89	93.30	92.29	92.58	91.72	94.00	89.46	93.23	93.29	92.28
NO		5.96	7.48	4.76	6.12	4.40	6.60	8.81	6.42	6.58	5.34	15.94	6.52	7.99	8.06	4.76	5.17	2.41	4.71	9.92	11.11	5.72	6.17	6.55	7.59	4.94	9.34	5.16	5.52	6.62
N.A.		1.19	1.46	.98	1.19	1.42	.64	1.53	2.32	.88	.70			2.24	1.34	.60	.57	.69	1.18	2.29		.98	1.54	.87	.69	1.06	1.20	1.61	1.20	1.10
ITEM Q.3.3																														
YES		91.33	90.54	91.96	89.10	92.61	91.70	92.72	90.37	92.32	91.07	88.41	91.30	89.14	92.20	93.75	89.08	96.56	88.71	89.31	74.07	88.89	93.06	91.92	88.97	91.65	92.17	91.29	90.89	90.01
NO		7.52	8.21	6.97	9.55	6.39	7.45	5.75	7.66	6.80	8.12	11.59	8.70	8.63	6.99	5.65	10.34	2.75	9.88	8.40	25.93	10.13	5.66	6.99	10.34	7.41	6.33	7.42	8.15	8.42
N.A.		1.15	1.25	1.07	1.34	.99	.85	1.53	1.96	.88	.81			2.24	.81	.60	.57	.69	1.41	2.29		.98	1.29	1.09	.69	.94	1.51	1.29	.96	1.47
ITEM Q.3.4																														
YES		89.50	88.77	90.07	88.96	89.06	91.70	86.97	88.06	91.23	89.44	82.61	91.30	90.10	89.52	89.88	93.10	88.66	87.76	89.31	85.19	87.75	90.62	89.08	91.03	92.59	88.25	87.10	86.09	89.37
NO		8.80	9.56	8.20	9.55	9.38	6.60	9.96	10.34	6.58	9.05	13.04	8.70	7.99	8.60	8.04	5.17	10.31	10.35	9.92	11.11	10.62	7.97	8.52	6.90	5.65	10.54	11.29	12.47	8.05
N.A.		1.70	1.66	1.72	1.49	1.56	1.70	3.07	1.60	2.19	1.51	4.35		1.92	1.88	2.08	1.72	1.03	1.88	.76	3.70	1.63	1.41	2.40	2.07	1.76	1.20	1.61	1.44	2.57

SUAN DUSIT POLL - KOK KOK TOR (2543)

Table 6

Q.3

Base: ALL RESPONDENTS

ITEM Q.3.5	S F X	A G E		E D U C A T I O N				O C C U P A T I O N				MONTHLY H/H INCOME				A R E A													
				BACHE MASTER																									
				FE-	SECON	OVER -DARY	DIPL	DE- GREE	DE- GREE	AGRI GOVT/	BUSI PRIV	UN-	STU-	HOUSE LABOU	SEC. HOUSE	BELOW	5000 10001	5000 10000	20000 20000	OVER	BANG	CER-	NORTH						
YES	88.54	88.46	88.60	85.97	90.06	88.94	88.89	88.77	89.25	87.94	85.51	91.30	89.46	88.71	88.69	90.80	93.47	84.94	88.55	81.48	86.93	89.46	88.43	90.34	91.76	84.94	84.84	87.29	88.91
NO	9.54	9.77	9.35	11.79	8.24	9.79	7.66	9.27	7.89	10.67	7.25	8.70	9.27	9.41	8.93	7.47	4.81	12.47	9.92	14.81	11.44	8.87	9.17	7.59	6.71	13.86	12.58	10.55	8.04
N.A.	1.93	1.77	2.05	2.24	1.70	1.28	3.45	1.96	2.85	1.39	7.25		1.28	1.88	2.38	1.72	1.72	2.59	1.53	3.70	1.63	1.67	2.40	2.07	1.53	1.20	2.58	2.16	2.94
ITEM Q.3.6																													
YES	82.44	80.25	84.17	78.21	85.09	83.62	83.91	84.31	84.43	79.70	72.46	93.48	84.35	80.11	84.52	87.36	86.25	74.35	87.79	81.48	79.08	86.12	79.91	80.69	87.18	78.92	80.65	81.06	76.11
NO	15.73	17.08	14.03	20.75	12.93	14.89	11.49	14.62	12.94	18.56	18.84	6.52	13.42	17.47	12.80	10.92	12.37	24.71	10.69	14.81	19.77	12.60	16.81	15.86	11.06	19.58	17.74	17.27	20.94
N.A.	1.83	1.87	1.80	1.04	1.99	1.49	4.60	1.07	2.63	1.74	8.70		2.24	2.42	2.68	1.72	1.37	.94	1.53	3.70	1.14	1.29	3.28	3.45	1.76	1.51	1.61	1.68	2.94
ITEM Q.3.7																													
YES	90.83	87.94	93.11	88.81	92.90	92.55	86.97	92.87	91.45	89.33	81.16	86.96	88.50	92.20	92.86	95.98	94.50	86.35	87.79	92.59	89.05	91.90	90.61	88.97	92.47	90.66	90.00	89.21	89.34
NO	7.57	10.19	5.50	10.00	5.68	6.17	8.81	6.06	6.14	9.40	11.59	13.04	9.90	5.91	4.76	2.30	4.47	12.24	11.45	3.70	9.64	6.81	6.99	8.28	5.76	8.13	8.71	9.59	8.04
N.A.	1.60	1.87	1.39	1.19	1.42	1.28	4.21	1.07	2.41	1.28	7.25		1.60	1.88	2.38	1.72	1.03	1.41	.76	3.70	1.31	1.29	2.40	2.76	1.76	1.20	1.29	1.20	2.57

SUAN DUSIT POLL - KOK KOK TOR (2543)

PROFILE

Base: ALL RESPONDENTS

	Total
SEX	

MALE	44.11
FEMALE	55.89
AGE	

18 - 25	30.72
26 - 35	32.28
36 - 45	21.55
OVER 45	11.97
NOT DISCLOSED	3.48
EDUCATION	

SECONDARY OR LESS	25.72
DIPLOMA/VOCATIONAL	20.91
BACHELOR'S DEGREE	39.52
MASTER DEGREE OR HIGHER	3.16
NOT DISCLOSED	10.68
OCCUPATION	

AGRICULTURAL/FISHING	2.11
GOVT.OFF./STATE ENTERPRISE	14.35
BUSINESS/TRADING	17.06
PRIVATE SECTOR EMPLOYEE	15.41
HOUSEWIFE	7.98
LABOURER	13.34
STUDENTS	19.49
UNEMPLOYED	6.01
OTHERS	1.24
NOT DISCLOSED	3.03
MONTHLY HOUSEHOLD INCOME	

BELOW 5,000	28.06
5,000 - 10,000	35.67
10,001 - 20,000	21.00
OVER 20,000	6.65
NOT DISCLOSED	8.62
AREA	

BANGKOK	38.97
CERTRAL	15.22
NORTH	14.21
NORTHEAST	19.12
SOUTH	12.47

SUAN DUSIT POLL - KOK KOK TOR (2543)

Table 1

Q.1

Base: ALL RESPONDENTS

SEX		AGE		EDUCATION				OCCUPATION				MONTHLY H/H INCOME				AREA														
				BACHE MASTER																										
				SECON	DE-	AGRI	GOVT/	BUSI	PRIV																					
		FE-	OVER	-DARY	DIPLO	DE-	STATE	NESS/	.SEC.	HOUSE	LABOU	STU-	UN-																	
		MALE	18-25	26-35	36-45	45	/VOC	/HIGH.	TURAL	ENT.	TRAD/G	EMPL.	-WIFE	-RER	DENTS	EMPL.	OTHER	5000	10000	20000	20000	-KOK	TRAL	NORTH	-EAST	SOUTH				
Total		MALE	18-25	26-35	36-45	45	/VOC	/HIGH.	TURAL	ENT.	TRAD/G	EMPL.	-WIFE	-RER	DENTS	EMPL.	OTHER	5000	10000	20000	20000	-KOK	TRAL	NORTH	-EAST	SOUTH				
ITEM Q.1.1																														
YES		81.06	78.90	82.77	79.25	81.68	83.19	78.54	82.89	80.26	80.51	69.57	86.96	78.91	81.45	83.04	86.78	82.47	78.59	77.10	66.67	78.27	80.72	84.06	76.55	81.65	80.42	79.68	81.06	81.62
NO		18.39	20.37	16.82	20.75	18.18	16.17	18.39	16.76	19.52	18.79	30.43	13.04	19.49	18.01	16.37	13.22	16.84	21.41	22.14	33.33	21.57	19.02	15.50	18.62	17.53	19.28	20.00	18.47	18.01
N.A.		.55	.73	.41	.14	.64	3.07	.36	.22	.70		1.60	.54	.60	.69	.76	.16	.26	.44	4.83	.82	.30	.32	.48	.37					
ITEM Q.1.2																														
YES		87.71	87.42	87.94	85.37	88.78	86.60	93.87	86.10	86.62	89.10	85.51	93.48	89.14	90.32	82.14	91.38	90.72	85.65	87.79	92.59	88.40	86.63	86.90	93.79	88.71	83.43	86.45	87.29	91.91
NO		11.55	11.75	11.40	14.18	10.37	12.77	4.98	12.48	13.16	10.21	14.49	6.52	10.22	9.68	16.07	8.62	7.56	14.35	12.21	7.41	10.95	13.11	11.57	6.21	10.35	16.57	12.26	11.75	8.09
N.A.		.73	.83	.66	.45	.85	.64	1.15	1.43	.22	.70	.64	1.79	1.72	.65	.26	1.53	.94	1.29	.96										
ITEM Q.1.3																														
YES		90.23	88.46	91.63	89.85	92.05	91.49	83.91	90.20	90.79	90.02	85.51	95.65	87.86	90.32	87.20	94.25	93.13	90.82	89.31	92.59	90.85	91.00	87.77	86.21	91.65	89.46	90.00	89.21	88.60
NO		8.30	10.19	6.81	8.96	6.39	7.23	13.41	8.38	8.11	8.47	8.70	4.35	10.86	8.33	8.93	5.17	5.50	8.47	9.16	7.41	8.33	7.97	9.39	9.66	7.41	9.64	8.06	8.63	9.19
N.A.		1.47	1.35	1.56	1.19	1.56	1.28	2.68	1.43	1.10	1.51	5.80	1.28	3.87	.57	1.37	.71	1.53	.82	1.03	2.84	4.14	.94	.90	1.94	2.16	2.21			
ITEM Q.1.4																														
YES		87.62	86.80	80.27	86.87	88.64	87.45	86.59	88.41	87.72	87.01	91.30	91.30	88.18	84.14	88.10	89.66	93.13	83.29	92.37	81.48	86.76	87.79	87.77	91.03	89.88	86.75	84.52	86.81	86.40
NO		12.20	12.79	11.73	12.84	11.36	12.55	12.64	11.59	12.28	12.76	5.80	8.70	11.82	15.86	11.31	10.34	6.87	16.24	7.63	18.52	12.91	12.21	12.23	7.59	10.12	13.25	14.84	12.71	13.60
N.A.		.18	.42	.30	.77	.23	2.90	.47	.33	.65	.48	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33	.33

ITEM Q.1.1

ITEM Q.1.2

ITEM Q.1.3

ITEM Q.1.4

SUAN DUSIT POLL - KOK KOK TOR (2543)

Table 2

Q.1

Base: ALL RESPONDENTS

ITEM Q.1.5	SEX	AGE	E D U C A T I O N			O C C U P A T I O N										M O N T H L Y H / H I N C O M E				A R E A																					
			FE-	MALE	18-25	26-35	36-45	45	/LESS	/VOC	GREE	/HIGH.	TURAL	ENT.	TRAD'G	EMPL.	-WIFE	-RER	DENTS	EMPL.	OTHER	5000	10000	20000	20000	5000	10001	BELOW	-	OVER	BANG	CER-	NORTH								
																																		SECON	DE-	GREE	CUL-	STATE	GOVT/	BUSI	PRIV
YES	86.61	87.11	86.22	85.82	87.22	88.72	85.06	87.52	85.96	85.15	88.41	84.78	86.26	85.48	87.50	90.23	88.32	85.65	84.73	85.19	86.44	87.40	86.24	84.14	88.24	83.73	86.13	86.57	85.66												
NO	12.43	12.16	12.63	12.99	12.07	10.43	14.18	11.94	13.60	13.23	10.14	15.22	13.10	13.71	10.12	9.20	11.34	13.41	14.50	11.11	12.58	11.83	12.23	15.17	11.29	15.06	11.94	11.99	13.97												
N.A.	.96	.73	1.15	1.19	.71	.85	.77	.53	.44	1.62	1.45	.64	.81	2.38	.57	.34	.94	.76	3.70	.98	.77	1.53	.69	.47	1.20	1.94	1.44	.37													
ITEM Q.1.6																																									
YES	66.71	65.59	67.60	67.01	71.31	66.81	57.09	64.35	72.37	66.47	59.42	67.39	65.18	67.47	65.18	59.20	68.38	71.06	64.89	51.85	67.32	67.22	66.38	57.24	67.18	73.19	66.13	62.59	64.34												
NO	32.42	33.16	31.83	31.94	28.41	31.91	41.38	34.22	27.19	32.83	40.58	32.61	33.23	31.72	34.82	39.66	30.58	27.76	34.35	48.15	31.70	32.01	32.75	41.38	32.00	26.51	32.58	36.45	34.56												
N.A.	.87	1.25	.57	1.04	.28	1.28	1.53	1.43	.44	.70	1.60	.81	1.15	1.03	1.18	.76	.98	.77	.87	1.38	.82	.30	1.29	.96	1.10																
ITEM Q.1.7																																									
YES	89.55	88.77	90.16	87.76	89.77	90.21	93.10	88.77	93.20	88.98	86.96	84.78	92.97	89.78	86.31	93.68	92.78	85.65	91.60	85.19	88.24	90.49	89.52	89.66	91.88	84.34	90.65	90.89	85.29												
NO	9.81	10.50	9.27	11.49	10.09	8.94	5.75	10.52	6.58	10.21	13.04	15.22	6.39	9.95	13.69	5.17	6.87	13.18	6.87	14.81	10.62	9.25	10.04	10.34	7.65	15.06	9.03	8.63	12.87												
N.A.	.64	.73	.57	.75	.14	.85	1.15	.71	.22	.81	.64	.27	1.15	.34	1.18	1.53	1.14	.26	.44	.47	.60	.32	.48	1.84																	
ITEM Q.1.8																																									
YES	65.25	64.76	65.63	62.24	70.45	65.11	57.85	57.40	71.93	66.13	62.32	60.87	61.98	69.62	68.15	59.77	65.64	63.29	69.47	48.15	61.93	66.97	67.47	59.31	65.76	72.29	61.94	61.39	64.71												
NO	33.75	34.20	33.39	36.72	28.98	33.62	40.61	41.71	27.19	32.83	37.68	39.13	36.74	30.11	30.65	39.08	33.33	35.29	29.77	51.85	36.60	32.65	31.88	38.62	33.53	26.51	37.42	37.65	33.09												
N.A.	1.01	1.04	.98	1.04	.57	1.28	1.53	.89	.88	1.04	1.28	.27	1.19	1.15	1.03	1.41	.76	1.47	.39	.66	2.07	.71	1.20	.65	.96	2.21															

Table 3

Base: ALL RESPONDENTS

SEX	AGE	EDUCATION			OCCUPATION			MONTHLY H/H INCOME			AREA																		
		BACHE MASTER																											
		FE-	SECON	LOR'S	DE-	AGRI GOVT/	BUSI	PRIV	DESS/	-SEC. HOUSE LABOU	STU-	UN-	BELOW	-	OVER	BANG	CER-	NORTH											
MALE	18-25	26-35	36-45	45	/LESS	/VOC	GREE	/HIGH.	TURAL	ENT.	TRAD/G	EMPL.	-WIFE	-RER	DENTS	EMPL.	OTHER	5000	10000	20000	20000	-KOK	TRAL	NORTH	-EAST	SOUTH			
ITEM Q.2.1																													
YES	75.84	75.78	75.88	71.34	78.13	80.85	73.95	78.43	78.07	74.36	59.42	80.43	74.12	78.49	77.08	75.86	84.88	70.35	68.70	70.37	72.88	76.74	80.57	66.21	78.59	71.99	79.35	76.02	67.61
NO	22.97	23.08	22.89	27.01	21.16	18.09	24.90	20.50	21.71	24.01	36.23	19.57	23.64	20.43	22.62	24.14	14.43	27.76	29.77	29.63	25.65	22.24	18.12	33.10	20.71	27.41	18.71	21.82	31.25
N.A.	1.19	1.14	1.23	1.64	.71	1.06	1.15	1.07	.22	1.62	4.35	2.24	1.08	.30	.69	1.88	1.53	1.47	1.03	1.31	.69	.71	.60	1.94	2.16	1.11	1.10	1.10	
ITEM Q.2.2																													
YES	88.26	86.49	89.66	86.57	89.63	87.87	92.34	88.59	90.35	87.59	82.61	86.96	88.50	89.25	90.48	91.38	90.03	86.12	82.44	92.59	85.62	89.46	89.74	88.97	90.94	84.94	88.06	86.09	87.51
NO	10.68	12.16	9.52	11.94	9.94	11.28	6.13	10.52	9.43	10.90	14.49	13.04	10.22	10.75	8.63	8.62	8.93	11.76	16.03	7.41	12.58	9.77	9.83	9.66	8.47	14.76	10.32	11.99	11.01
N.A.	1.05	1.35	.82	1.49	.43	.85	1.53	.89	.22	1.51	2.90	1.28	.89	1.03	2.12	1.53	1.80	.77	.44	1.38	.59	.30	1.61	1.92	1.41	1.41	1.41	1.41	
ITEM Q.2.3																													
YES	91.52	91.16	91.80	90.00	92.05	92.55	93.49	92.16	93.42	91.30	94.20	89.13	91.37	93.82	92.56	94.83	93.81	86.35	94.66	85.19	88.89	92.29	93.01	97.24	94.94	89.46	88.06	88.97	91.11
NO	6.97	7.17	6.81	8.66	6.53	5.74	5.36	6.95	5.70	6.50	5.80	10.87	6.71	5.91	5.65	5.17	4.12	11.53	3.05	14.81	9.48	6.17	5.46	2.76	4.24	8.73	10.32	8.63	6.94
N.A.	1.51	1.66	1.39	1.34	1.42	1.70	1.15	.89	.88	2.20	1.92	.27	1.79	2.06	2.12	2.29	1.63	1.54	1.53	.82	1.81	1.61	2.40	1.84	1.84	1.84	1.84	1.84	
ITEM Q.2.4																													
YES	91.52	89.81	92.86	91.04	91.90	92.13	90.80	90.91	90.13	91.88	95.65	93.48	90.42	91.94	93.45	93.10	89.69	91.53	90.84	85.19	90.85	91.90	91.70	95.17	92.47	88.55	91.94	91.37	91.97
NO	7.34	8.73	6.23	7.46	7.67	7.02	7.66	8.02	8.99	6.73	4.35	6.52	8.31	7.53	6.25	5.75	8.93	6.59	7.63	14.81	7.35	7.07	7.86	4.83	6.94	10.84	6.45	6.47	6.61
N.A.	1.15	1.46	.90	1.49	.43	.85	1.53	1.07	.88	1.39	1.28	.54	.30	1.15	1.37	1.88	1.53	1.80	1.03	.44	.59	.60	1.61	2.16	1.41	1.41	1.41	1.41	
ITEM Q.2.5																													
YES	86.06	85.45	86.55	85.52	87.93	85.96	85.06	86.27	87.06	86.66	91.30	78.26	88.82	86.29	87.20	88.51	86.25	83.29	87.02	77.78	84.64	85.86	87.12	93.10	88.59	83.73	83.23	84.17	87.13
NO	12.33	12.79	11.98	12.99	11.22	12.13	12.64	11.76	12.50	11.37	8.70	21.74	9.27	12.90	12.20	10.34	11.68	14.59	11.45	18.52	12.91	12.85	11.57	6.90	10.00	15.06	15.16	13.67	11.02
N.A.	1.60	1.77	1.48	1.49	.85	1.91	2.30	1.96	.44	1.97	.81	.60	1.15	2.06	2.12	1.53	3.70	2.45	1.29	1.31	1.41	1.20	1.61	2.16	1.84	1.84	1.84	1.84	

Base: ALL RESPONDENTS

S E X	A G E	E D U C A T I O N	O C C U P A T I O N	M O N T H L Y H / H I N C M E	A R E A
		BACHE MASTER LOR/S DE- SECON -DARY DIPL DE- GREE	AGRI GOVT/ CUL - STATE NESS/ BUSI PRIV	BELOW 5000 10000 20000	CER- NORTH
FE-	OVER 65	/LESS 45	-WIFE -RER DENTS EMPL.	OTHER 5000 10000 20000	KOK TRAL NORTH EAST SOUT
ITEM Q.2.6					
TOTAL MALE	MALE 18-25 26-35 36-45	45	.	.87 .90 .87 1.38 .82	.30 1.61 2.40 1.4
YES	87.44 85.65 88.84 85.97 90.20 87.66 83.14 86.99 90.35 86.31	91.30 93.48 83.71	90.86 86.31 89.66 90.72 84.94 85.50 81.48 86.44 87.53 86.24 88.97 89.06 87.35 88.39 85.37 84.5		
NO	11.33 12.99 10.01 12.39 9.38 11.06 15.33 12.30 9.43 11.72	5.80 6.52 15.02	8.87 12.20 10.34 8.59 12.94 11.45 18.52 11.76 11.57 12.88	9.66 10.12 12.35 10.00 12.23 13.9	
N.A.	1.24 1.35 1.15 1.64 .43 1.28 1.53 .71 .22 1.97 2.90	1.28 .27 1.49	.69 2.12 3.05	1.80 .90 .87 1.38 .82	.30 1.61 2.40 1.4
ITEM Q.2.7					
TOTAL MALE	MALE 18-25 26-35 36-45	45	.	.87 .90 .87 1.38 .82	.30 1.61 2.40 1.4
YES	79.73 79.11 80.23 79.25 82.81 79.79 78.54 75.40 83.33 80.39	89.86 84.78 78.91	81.45 82.74 78.74 81.79 77.65 81.68 66.67 78.27 80.59 79.91 86.90 84.12 79.22 74.19 74.58 80.8		
NO	18.98 19.65 18.46 18.81 16.76 18.51 20.69 23.53 15.79 17.75	10.14 15.22 19.17	18.28 16.67 20.69 17.18 19.53 16.79 33.33 19.93 18.25 18.78 13.10 14.94 20.48 23.87 23.26 17.6		
N.A.	1.28 1.25 1.31 1.94 .43 1.70 .77 1.07 .88 1.86	1.92 .27 .60 .57 1.03 2.82 1.53	.94 .30 1.94 2.16 1.5		
ITEM Q.2.8					
TOTAL MALE	MALE 18-25 26-35 36-45	45	.	.87 .90 .87 1.38 .82	.30 1.61 2.40 1.4
YES	93.81 94.18 93.52 93.73 94.46 94.04 93.49 94.65 95.18 92.92	95.65 100.0 91.37	93.82 94.35 94.25 96.22 92.47 96.95 100.0 94.12 92.93 94.10 94.48 94.71 93.98 92.90 92.81 93.3		
NO	4.54 4.05 4.92 4.78 4.69 3.40 4.60 3.74 3.51 5.10	4.79 4.84 5.36 5.17 2.41 5.41 1.53	3.92 6.04 3.71 2.76 3.76 5.72 5.16 4.56 4.7		
N.A.	1.65 1.77 1.56 1.49 .85 2.55 1.92 1.60 1.32 1.97	3.83 1.34 .30 .57 1.37 2.12 1.53	1.96 1.03 2.18 2.76 1.53 .30 1.94 2.64 1.8		
ITEM Q.2.9					
TOTAL MALE	MALE 18-25 26-35 36-45	45	.	.87 .90 .87 1.38 .82	.30 1.61 2.40 1.4
YES	84.36 85.45 83.51 82.99 86.79 83.62 83.14 82.17 88.60 84.57	65.22 93.48 82.43	86.56 83.93 82.76 85.57 82.82 82.44 88.89 83.50 85.48 86.90 77.24 85.41 86.75 83.55 82.49 81.9		
NO	14.08 13.10 14.85 15.22 12.78 14.26 14.56 16.04 10.75 13.46	33.33 6.52 15.65	12.90 15.77 16.67 12.71 14.35 14.50 7.41 13.73 13.50 11.79 22.07 13.65 12.35 14.19 14.87 16.1		
N.A.	1.56 1.46 1.64 1.79 .43 2.13 2.30 1.78 .66 1.97 1.45	1.92 .54 .30 .57 1.72 2.82 3.05 3.70 2.78 1.03 1.31 .69 .94 .90 2.26 2.64 1.8			
ITEM Q.2.10					
TOTAL MALE	MALE 18-25 26-35 36-45	45	.	.87 .90 .87 1.38 .82	.30 1.61 2.40 1.4
YES	90.83 89.19 92.12 90.00 92.61 90.85 90.80 92.34 90.35 90.84	85.51 89.13 90.10	91.94 90.18 91.38 91.41 90.82 89.31 88.89 93.30 89.33 88.86 93.79 90.47 90.66 91.29 91.85 90.0		
NO	7.38 8.84 6.23 7.76 6.53 7.45 7.28 6.77 8.55 6.73	10.14 10.87 8.63	6.99 7.44 8.05 6.19 6.82 9.16 11.11 4.90 8.74 9.61 4.83 7.88 7.83 6.45 5.76 8.8		
N.A.	1.79 1.98 1.64 2.24 .85 1.70 1.92 .89 1.10 2.44 4.35	1.28 1.08 2.38 .57 2.41 2.35 1.53	1.80 1.93 1.53 1.38 1.65 1.51 2.26 2.40 1.1		

ข.๓ ข้อเสนอ เรื่อง การปรับแก้กฎกติกาและการจัดการการเลือกตั้ง
สมาชิกวุฒิสภา ของ สมาคมพัฒนาสังคม /สรุปวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอ

เรื่อง

การปรับแก้กฎกติกาและการจัดการ
การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

ดำเนินการโดย

สมาคมพัฒนาสังคม

กรกฎาคม 2543

คำนำ

นับตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันมาใช้ ก็มีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจจำนวนมากได้แสดงความเห็นและข้อเสนอแนะผ่านสื่อต่าง ๆ หลากหลายประเด็น แต่ละประเด็นก็มีมุมมองแตกต่างกันออกไป แต่ยังคงขาดการสรุปและรวบรวมปัญหาให้ครอบคลุมและรอบด้าน ส่วนใหญ่ของประเด็นปัญหานี้จึงกระจัดกระจายและมิได้นำไปสู่การพิจารณาหาข้อยุติ ตลอดจนไม่ได้มีการปรับปรุง แก้ไข หรือดำเนินการให้ลุล่วงไป

สมาคมพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เน้นการเสริมสร้างแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นด้านการพัฒนาสังคม ตลอดจนการผลักดันการพัฒนานโยบายสาธารณะ จึงได้ดำเนินการรวบรวมประเด็นปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยการจัดประชุม สัมมนาร่วมกับผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาครวม 4 ครั้ง ทำให้ได้ข้อสรุปถึงประเด็นปัญหา สาเหตุ ข้อเสนอ แนวทางแก้ไข จากนั้นจึงได้รวบรวมเป็นเอกสารนำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ระเบียบปฏิบัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการปรับปรุงองค์กรและการจัดการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

สมาคมพัฒนาสังคม ขอขอบพระคุณท่านอดีตรัฐสภา นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา และขอบคุณคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดและส่วนกลาง สมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ นักกฎหมาย นักวิชาการ นักการเมือง สื่อมวลชน และผู้สนใจทั่วไปที่ได้ให้ข้อคิดเห็นในการประชุมสัมมนาตามวาระต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้น ซึ่งข้อคิดเห็นดังกล่าวมีคุณค่าอย่างยิ่งด้วยถือว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปการเมืองต่อไป

สมาคมพัฒนาสังคม

กรกฎาคม 2543

แนวคิดในการพัฒนาการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่ควรได้รับการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic) กล่าวคือ พิจารณาถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทุกส่วนอย่างรอบด้านและพิจารณาอย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ตลอดจนพิจารณาในลักษณะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง องค์ประกอบสำคัญในการเลือกตั้ง อาจแยกเป็นส่วนประกอบได้เป็น 3 ส่วนหลัก ดังนี้ คือ 1) กฎกติกา หรือระเบียบกฎหมายที่ใช้เป็นพื้นฐานแนวทางในการดำเนินการเลือกตั้ง 2) องค์กรหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และ 3) การจัดการหรือกระบวนการปฏิบัติในการเลือกตั้ง

1) การพัฒนากฎกติกา

กฎกติกาถือเป็นแนวปฏิบัติพื้นฐานที่เป็นทั้งแนวทางชี้นำไปสู่เป้าหมายตามเจตนารมณ์ ที่สังคมร่วมกันกำหนดขึ้น กฎกติกาที่เหมาะสมจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขของสังคม ปัจจุบันกฎกติกาเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีการกำหนดไว้ในหลายระดับ ในระดับกว้างเป็นเชิงแนวทางหรือนามธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมักต้องการการตีความอีกชั้นหนึ่งในการนำมาปฏิบัติในระดับนี้เองจึงจำเป็นต้องมีกลไกในการตีความ แต่การตีความในลักษณะแยกส่วนมิได้พิจารณาองค์รวมก็อาจเกิดปัญหาขัดแย้งเชิงตรรกะ หรืออาจถูกอิทธิพลจากกระแสสังคมชักนำได้ ส่วนในระดับปฏิบัติซึ่งได้แก่ การใช้กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ ตลอดจนระเบียบที่หน่วยงานปฏิบัติกำหนดขึ้นก็มักจะมีปัญหาความไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่และเป็นจริงของสังคม ดังนั้นการติดตามวิเคราะห์ผลการใช้กฎกติกาการเลือกตั้งดังได้กล่าวข้างต้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงแรก ๆ ของการใช้กฎกติกาเหล่านั้นจึงควรมีการวางแผนติดตามวิเคราะห์ผลอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้ทันการณ์

2) การพัฒนาองค์กร

ในสภาพความเป็นจริงตามแนวทางที่กำหนดไว้ในกฎกติกาการเลือกตั้งต่าง ๆ มีทั้งองค์กรหลักและองค์กรสนับสนุนจำนวนมาก ในด้านองค์กรและการจัดการในองค์กรจึงถือเป็นเรื่องสำคัญไม่น้อยกว่ากฎกติกาการเลือกตั้ง เนื่องจากเป็นกลไกกำกับให้มีการดำเนินการเป็นจริงตาม

เจตนารมณ์ของกติกานั้นเอง ถึงแม้ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งจะกำหนดไว้รอบครอบ รัดกุมละเอียดเพียงใด แต่หากองค์กรที่เป็นกลไกการนำไปปฏิบัติขาดความเหมาะสม ขาดศักยภาพ ความพร้อม หรือขาดประสิทธิภาพก็ไม่อาจผลักดันให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นผลดีตามเจตนารมณ์ได้

ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพการเลือกตั้งจึงต้องการการติดตามวิเคราะห์ประเมินผลควบคู่กันกับการปรับแก้กฎกติกา และจะต้องพิจารณาในลักษณะที่เกื้อกูลกัน กล่าวคือ การปรับแก้กฎกติกา อาจต้องให้มีผลต่อการพัฒนาหรือยกระดับศักยภาพและความเหมาะสมด้านองค์กร ขณะเดียวกันการพัฒนาองค์การการเลือกตั้งก็ต้องพิจารณานบนพื้นฐานข้อจำกัดด้านกฎกติกาพร้อมกันไปด้วย

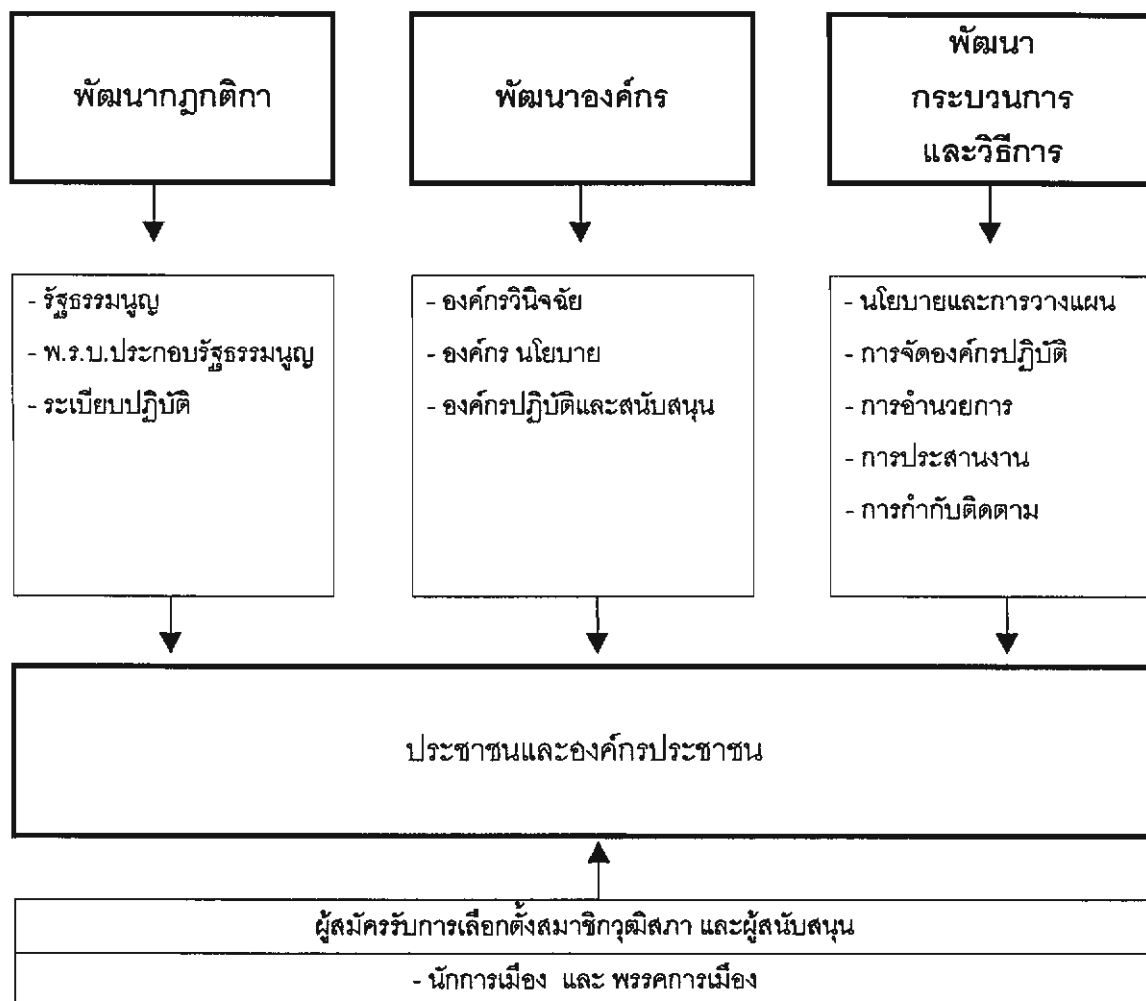
นอกจากนี้ในการพัฒนาศักยภาพการเลือกตั้งต้องพิจารณาให้เกินกว่าขอบเขตของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เนื่องจากมีทั้งองค์กรหลักและองค์กรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพดังกล่าวจำเป็นต้องพิจารณาไปพร้อม ๆ กัน จะพิจารณาเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งย่อมไม่พอเพียง ทั้งนี้ ควรพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทั้ง 2 ส่วนอีกด้วย

3) การพัฒนาระบบวิธีการ

กระบวนการวิธีการในการเลือกตั้งเป็นผลจากการบริหารจัดการขององค์การการเลือกตั้ง ภายใต้แนวทางชี้นำและกำกับของกฎกติกาการเลือกตั้ง กระบวนการวิธีการส่วนหนึ่งเป็นผลจากการกำหนดและเลือกใช้ทางเลือกต่าง ๆ โดยนำทรัพยากรบริหารที่มีอยู่มาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดประโยชน์สูงสุด กระบวนการวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้จึงเป็นเรื่องสำคัญมากเนื่องจากเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการนำหลักการมาประยุกต์กับเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงในแต่และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์บทเรียนในอดีตมาประยุกต์กับหลักการและข้อเท็จจริงเพื่อคาดการณ์ในอนาคต

จากข้อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น การรวบรวมวิเคราะห์ และดำเนินการพัฒนาการเลือกตั้งจึงจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนในลักษณะขององค์รวม คือ

การพัฒนาการเลือกตั้งแบบองค์รวม

จากข้อพิจารณาองค์ประกอบในลักษณะขององค์รวม จึงได้นำสู่การพิจารณาในรายละเอียดเป็น 3 ประเด็นใหญ่ซึ่งนำเสนอในเบื้องต้นได้แก่

- 1) การตีความหรือปรับแก้กฎกติกาการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- 2) การปรับแก้ยุทธศาสตร์การจัดองค์กรและบุคลากรของคณะกรรมการเลือกตั้ง
- 3) นโยบายหาเสียงแบบธรรมรัฐ

1.เรื่อง การตีความหรือปรับแก้กฎกติกาการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.1 ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับระเบียบการเลือกตั้ง	พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย (1) คณะกรรมการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 (2) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา 2541 (3) พรรคการเมือง เป็นกฎหมายใหม่และมีความซับซ้อน บางประเด็นยากแก่การเข้าใจ ทำให้มีการตีความที่หลากหลาย	คณะกรรมการเลือกตั้ง(กกต) ควรเพิ่มการรณรงค์ในข้อกฎหมายหรือระเบียบที่สำคัญ อาทิ การใช้สิทธิเลือกตั้งและการเสียสิทธิหากไม่ไปเลือกตั้ง การห้ามหาเสียง การแนะนำตัว และการตรวจสอบการเลือกตั้ง ให้มากขึ้นกว่าเดิม
1.2 คุณสมบัติผู้สมัคร	1) คุณสมบัติเกี่ยวกับด้านการศึกษา ที่กำหนดไว้ว่าผู้สมัครวุฒิสมาชิกต้องจบปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 2 ด้าน ด้านแรกเสนอให้คงข้อกำหนดนี้ไว้ อีกด้านหนึ่งมีความเห็นว่า การจบปริญญาตรีไม่สามารถเป็นหลักประกันได้ว่าผู้สมัครคนนั้นจะเป็นคนเก่งหรือคนดี อีกทั้งการกำหนดคุณสมบัติเช่นนี้ น่าจะขัดกับหลักความเสมอภาคและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย 2) มีความล่าช้าเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้	1) สำหรับกลุ่มที่เห็นว่า วุฒิปริญญาตรีไม่ใช่เป็นหลักประกันว่าจะเป็นคนเก่งคนดีเสมอไปได้เสนอให้รัฐบาลแก้ไข รัฐธรรมนูญ มาตรา 125 วงเล็บ (3) โดยเพิ่ม "และ/หรือผู้ที่มีประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน" ลงไปด้วย พัฒนาระบบข้อมูลเครือข่ายและระบบการสื่อสาร ตลอด

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
	สมัครรับเลือกตั้ง เนื่อง จากกลไกในการหาข้อมูล หลักฐาน ยังไม่มีมีประ สิทธิภาพ ทำให้การ วินิจฉัยรับรองหรือไม่รับ รองผู้สมัครล่าช้าไปด้วย	จนความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ คุณสมบัติ เช่น กระทรวงศึกษา ธิการ สำนักงานตำรวจแห่ง ชาติกระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงานและสวัสดิ การสังคม และองค์กรอื่นๆ
1.3 การแนะนำตัวและการ ประชาสัมพันธ์	1) กรอบการแนะนำตาม พ.ร.บ. การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา มาตรา 91 มีลักษณะแคบ เกินไป ไม่เพียงพอที่จะ เป็นข้อมูลให้ประชาชนตัด สินใจว่าควรเลือกใครได้ อย่างเพียงพอ 2) วิธีการแนะนำตัวในมาตรา 92 ทำให้เกิดการได้เปรียบ เสียเปรียบกันระหว่างผู้ สมัครเพราะผู้สมัครที่เป็น บุคคลสาธารณะและปรา กฏตัวในสื่อมวลชนบ่อยๆ ในอดีตมีแนวโน้มจะได้ เปรียบผู้สมัครคนอื่นๆ การจัดแนะนำตัวโดย กกต. ก็ยังมีน้อยจนเกินไป ไม่สามารถทำให้ประชาชน สามารถรับรู้ได้ทั่วถึง	1) แก้ไข พ.ร.บ. มาตรา 91 โดยเติมข้อความ ในวรรคสาม ดังนี้ " การแนะนำตัวผู้สมัครตาม วรรคหนึ่งหมายถึง การแสดง ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับประวัติ ส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงานหรือประสบ การทำงาน และ แนวความคิด อุดมการณ์เกี่ยวกับการทำงาน ในอนาคต" 2) เพิ่มการจำนวนครั้งในการ แนะนำตัวและจำนวนครั้งใน การจัดสรรเวลาออกอากาศทั้ง ทางวิทยุและโทรทัศน์ 3) ร่วมมือกับองค์กรอื่นๆทั้ง ภาครัฐและเอกชนในการจัด เวทีแนะนำตัวผู้สมัคร อาทิ สมาคมวิชาชีพต่างๆ องค์กร ชุมชน และ องค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ 4) ควรกำหนดค่าใช้จ่ายที่แน่นอน ในการติดโปสเตอร์

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.4 การนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง	1) เกิดความลักลั่นกับการเลือกตั้ง ส.ส. ทั้งที่เป็นการเลือกตัวแทนประชาชนเช่นเดียวกัน 2) การนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้งมีข้อเสียมาก เพราะผู้สมัครและตัวคะแนนสามารถควบคุมและตรวจสอบการลงคะแนนเสียงของชาวบ้านได้ง่าย ทำให้พวกเขาสามารถซื้อเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) กระบวนการในหน่วยเลือกตั้งสามารถทุจริตการลงคะแนนเสียงได้ง่าย หากพวกเขาถูกซื้อโดยผู้สมัคร เช่นการอ่านคะแนนไม่ตรงกับกาในบัตร เป็นต้น	1) แก้ไข พ.ร.บ. เลือกตั้ง มาตรา 90 วรรค สาม โดยกำหนดว่า ก) อำเภอแต่ละอำเภอจะมีศูนย์กลางการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งในอำเภอนั้นเพียงแห่งเดียว หรือ ข) ให้มีการนับคะแนนเพียงที่เดียวในเขตเลือกตั้งนั้น
1.5 การประกาศผลการเลือกตั้ง	1) การแขวนผู้สมัครรับเลือกตั้ง เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อาจนำไปสู่ความไม่ยุติธรรมได้ หากระบบการสืบสวนและสอบสวนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ 2) การแขวนผู้สมัครแล้วยังให้ผู้สมัครลงสมัครรับ	1) กกต. ควรทุ่มเทงบประมาณพัฒนาระบบฐานข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยให้มีข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์กับพรรคการเมือง ฐานมวลชน เครือข่ายรายชื่อหัวคะแนนและผู้สนับสนุน และพฤติกรรมการทุจริตในอดีต และควรพัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติ

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
	เลือกตั้งอีกเป็นเรื่องที่ลักลั่นกัน เพราะเมื่อมีหลักฐานที่เชื่อได้ว่าผู้สมัครคนใดทุจริตก็ควรจะตัดสิทธิผู้สมัครคนนั้นไปเลย มิฉะนั้นการทุจริตก็ยังคงเกิดขึ้นไม่รู้จบ และต้องเลือกตั้งใหม่หลายครั้งทำให้เสียงบประมาณและเวลา	กรรมการเลือกตั้งของชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านด้วยว่า หมู่บ้านใดบ้างที่ผู้นำ และชาวบ้าน เคยทุจริตเลือกตั้ง หากมีมีด้วยวิธีใดบ้าง หากมีข้อมูลเหล่านี้ก็จะทำให้การสืบสวนและสอบสวนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้มีหลักฐานที่แข็งแกร่งและเชื่อถือได้ในการนำไปตัดสิทธิผู้สมัครหรือฟ้องทางอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน 2) ควรเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อ กกต. มีอำนาจในการตัดสิทธิผู้สมัครได้ ทั้งระหว่างมีการเลือกตั้งและการเลือกตั้งเสร็จแล้ว การตัดสิทธิผู้สมัครระหว่างการเลือกตั้ง หากมีหลักฐานว่าผู้สมัครบุคคลนั้นทุจริต เป็นการตัดไฟแต่ต้นลม ทำให้ไม่ต้องเสียงบประมาณในการเลือกตั้งใหม่ สำหรับการตัดสิทธิหลังเลือกตั้ง ใช้สำหรับบางคนที่ถูกแขวนและกกต.จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ 3) ผู้ใดที่ทุจริตการเลือกตั้งควรจะต้องตัดสิทธิการรับสมัครการเลือกตั้งในทุกระดับอย่างถาวร

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.6 การเลือกตั้งนอกอาณา จักร	สิ้นเปลืองงบประมาณ อีกทั้ง การรับรู้ข้อมูลของผู้เลือกตั้ง เกี่ยวกับตัวผู้สมัครไม่เพียงพอที่จะ ทำให้เกิดการตัดสินใจในการ เลือกอย่างมีคุณภาพได้	1) ยกเลิกการเลือกตั้งนอก อาณาจักร 2) หากให้คงไว้ ควรจัดให้มี การเลือกตั้งโดยใช้ไปรษณีย์ได้ และ 3) ให้ใช้การเลือกตั้งโดยผ่าน ระบบอินเทอร์เน็ตได้

2. เรื่องการปรับแก้ยุทธศาสตร์การจัดองค์กรและบุคลากรของคณะกรรมการเลือกตั้ง

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2.1 การจัดองค์กร	1) กกต. เป็นอิสระแต่ในทางทฤษฎี แต่ในความเป็นจริงยังถูกควบคุมจากรัฐบาลทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร 2) กกต. มีโครงสร้างและกระบวนการทำงานเหมือนกับระบบราชการ ทำให้ขาดความโปร่งใสขาดคล่องตัวในการทำงาน 3) โครงสร้างการบริหารงานไม่ชัดเจน คณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดมีบทบาทไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนว่าเป็นสายงานบังคับบัญชา หรือ เป็นสายงานอำนวยการ	1) การตัดสินใจจะใช้งบประมาณเท่าไรอย่างไรบ้างควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กกต. ส่วนรัฐบาลควรทำหน้าที่จัดหามาให้ตามที่ กกต. เสนอไปเท่านั้น 2) ควรปรับให้เป็นองค์กรที่มีขนาดเหมาะสม แต่มีประสิทธิภาพ 3) การทำงานในสังคมไทยจะให้เกิดการยอมรับได้ต้องมีอำนาจในการสั่งการ หากไม่มีอำนาจอาจทำให้ได้รับการร่วมมือเต็มที่ กกต. กลางควรมอบอำนาจตามมาตรา 15 ของ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการเลือกตั้งให้กับคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดบางส่วน
2.2 ความไม่เพียงพอของบุคลากร	1) จำนวนบุคลากรไม่เต็มตามกรอบที่กำหนด ทำให้ต้องยืมบุคลากรจากหน่วยงานอื่น และมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาการยืมสำหรับเหตุผลของการขาดบุคลากรคือรัฐบาลไม่สนับสนุน	1) ประสานงานกับรัฐบาลเพื่อชี้ให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น 2) รายงานข้อเท็จจริงต่อประชาชนโดยผ่านสื่อมวลชนแขนงต่างๆให้ดีขึ้น

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2.4 กระบวนการทำงานของกกต.	1) มีลักษณะการสั่งการจากส่วนกลางไปยังระดับจังหวัดต่างๆ 2) งานของกกต. จังหวัด เป็นงานที่ต้องขอรับรองความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน	1) ควรกระจายอำนาจให้กกต. จังหวัดจัดทำแผนการเลือกตั้งเอง ส่วนกลางอาจดำเนินบทบาทในลักษณะให้คำปรึกษามากกว่าสั่งการ 2) กรณี ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ กกต. กลางมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญมาตรา 145 และ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการเลือกตั้งมาตรา 15 อยู่แล้ว จึงควรใช้อำนาจนี้ให้เหมาะสมในการทำให้การเลือกตั้งดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2.5 หน่วยเลือกตั้งและกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง	1) การใช้หมู่บ้านเป็นหน่วยเลือกตั้งทำให้กรรมการมาประจำหน่วยเลือกตั้งได้ยากในบางหมู่บ้านที่มีประชากรน้อย และทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณเป็นจำนวนมาก 2) ข้าราชการและประชาชนบางพื้นที่ไม่อยากเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เนื่องจากกลัวว่าหากมีการทุจริตขึ้นมาตนเองจะติดร่างแหไปด้วย และมีกรรมการบางส่วนเป็นพรรคพวกหรือลูกน้องของผู้สมัคร	1) ควรใช้จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นหลักในการแบ่งหน่วยเลือกตั้ง เช่น อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 500 ถึง 800 คน เป็นหน่วยเลือกตั้งหนึ่ง 2) พัฒนาระบบการคัดเลือกบุคคลที่เข้าไปเป็นกรรมการหน่วยเลือกตั้ง และบุคคลที่จะไปเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง นอกจากจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและชาวบ้านแล้ว ก็อาจจะให้นักศึกษาตามมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยต่างๆในแต่ละจังหวัดเป็นกรรมการหน่วยเลือกตั้งด้วย

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
	3) กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ไม่มีประสบการณ์เมื่อประสบ ปัญหาจึงไม่กล้าตัดสินใจ 4) อนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง บางแห่งขาดผู้มีประสบการณ์เกี่ยว กับการทำงาน	3) ก่อนทำหน้าที่เป็นกรรมการ ประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรมีกา อบรมให้ความรู้อย่างเพียงพอ ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ ขึ้น ตอนการทำงาน และทักษะใน การสังเกตพฤติกรรมทุจริต เลือกตั้งต่างๆ และควรมีการ จัดเตรียมคนที่จะเป็นกรรมการ หน่วยเลือกตั้งเอาไว้ โดยการ อบรมอย่างต่อเนื่องและขึ้น ทะเบียนเป็นอาสาสมัครเลือก ตั้งเอาไว้ 4) ในการคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็น คณะอนุกรรมการตามเขต เลือกตั้ง ควรกำหนดเกณฑ์ว่า จะต้องเป็นผู้มีความรู้และ/หรือ ประสบการณ์ในการทำงาน เลือกตั้งมาแล้ว และจะต้อง เป็นผู้มีความเป็นอิสระจากนัก การเมือง
2.6 การจัดทำทะเบียนผู้มี สิทธิเลือกตั้ง	1) รายชื่อผู้มีสิทธิขาดหายเป็น จำนวนมากในหลายเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนมีการ เคลื่อนย้ายอยู่ตลอดเวลา และทาง กกต. ก็ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการทำ เรื่องทะเบียนบ้านจึงยากแก่การ ตรวจสอบความถูกต้อง	1) อาจแก้กฎหมาย โดยให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการปกครอง และเทศบาล เป็นผู้จัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือก ตั้ง ในเขตการปกครองของตน เอง

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
	2) มีรายชื่อผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วเป็นจำนวนมากที่ยังอยู่ในทะเบียนบ้านและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	2) เเร่งรัดให้กรมการปกครอง และหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการทำทะเบียนบ้าน ตรวจสอบความถูกต้องและอำนวยความสะดวกแก่ชาวบ้านในการแก้ไขทะเบียนบ้านให้ถูกต้อง 3) ควรให้ใช้ทะเบียนบ้านเป็นเสมือนบัญชีผู้ใช้สิทธิ(สว 11) ได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องออกไป
2.7 การจับทุจจริตเลือกตั้ง	ขาดพยานหลักฐานที่แน่นหนาในการจับผู้ทุจจริตเลือกตั้ง หลักฐานมักโยงไม่ถึงตัวผู้สมัคร และขาดพยาน	1) ให้ผู้สมัครแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อ กกต. ในวันสมัครรับเลือกตั้ง 2) ควรให้ กกต. มีอำนาจในการตรวจสอบบัญชีของผู้สมัครในช่วง 30 วันก่อนและหลังการเลือกตั้ง 3) กกต. ควรพัฒนาระบบการจับทุจจริตซึ่งกิจกรรมหลัก 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กิจกรรมต้นน้ำ ซึ่งได้แก่การจัดระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัคร เพื่อนำไปวิเคราะห์ประเมินว่า ผู้สมัครคนใดบ้างที่ส่อแววทุจจริต และหากทุจจริตจะมีแนวโน้มกระทำอย่างกว้างขวางเพียงใด ด้วยวิธีอะไรบ้าง 2) กิจกรรมกลางน้ำ ได้แก่ การส่งทีมสืบสวนที่มีประสบการณ์

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
		ลงไปเกาะติดสถานการณ์ เพื่อหาหลักฐานและพยานในการทุจริตให้ชัดเจน และเมื่อสืบชัดเจนแล้วว่ามี การทุจริต ก็ส่งทีมสอบสวนที่มีประสบการณ์ ซึ่งอาจมีองค์ประกอบคือทนาย ตำรวจฝ่ายสอบสวนและ อัยการลงไปสอบสวนให้ชัด 3) กิจกรรมปลายน้ำ ได้แก่หาก จะมีการวินิจฉัยแขวนหรือตัด สิทธิผู้สมัคร ควรใช้ข้อมูล กกต.จังหวัดเป็นหลักและใช้ข้อมูลอื่นๆประกอบ เมื่อผู้สมัคร คนใดที่ถูกแขวนและ/หรือตัด สิทธิ ควรส่งฟ้องทั้งทางอาญา และทางแพ่ง
2.7 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง	1) ประชาชนไม่กล้าเป็นพยานบุคคลในการทุจริตเลือกตั้งของผู้สมัคร	1) พุดให้มีความมั่นใจในความปลอดภัย ไม่ควรข่มขู่ให้กลัว และควรผลักดันให้เกิดกฎหมายคุ้มครองพยาน 2) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ประชาชนเป็นผู้จัดการเลือกตั้ง ส่วน กกต.ทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำและประสานงาน 2) ควรให้ตัวแทนประชาชน เครือข่ายชุมชน และผู้นำแรงงาน เป็นคณะกรรมการเลือกในระดับต่างๆได้

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2.8 การทำลายบัตรเลือกตั้ง	บัตรเลือกตั้งทั้งหมดถูกกำหนดให้ทำลายโดยการเผาซึ่งเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม	ควรเปลี่ยนวิธีการทำลาย อาทิ การนำกลับไปใช้ใหม่ (Recycle) หรือ ใช้เครื่องทำลายกระดาษแทน

3. เรื่อง นโยบายหาเสียงแบบธรรมรัฐ

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
3.1 กรอบการแนะนำตัว	1) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการแนะนำตัวมีลักษณะแคบเกินไปเพียงให้ระบุประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลข่าวสารเบื้องต้นที่ไม่น่าจะเพียงพอที่จะทำให้ประชาชนใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินใจได้ดีในการเลือกใคร 2) การกำหนดกรอบในการแนะนำตัวมากเกินไปมีแนวโน้มจะทำให้ผู้สมัครหันไปใช้วิธีการที่ทุจริตมากขึ้น 3) การเลือกตั้งเป็นการเลือกตัวแทนทางความคิดหรือตัวแทนทางอาชีพ มิใช่การเลือกคนที่ไม่รู้จัก 4) การแนะนำตัวที่มีกรอบจำกัดทำให้คนดี คนเก่ง แต่ไม่ค่อยได้ปรากฏตัวในสื่อมวลชนเสียเปรียบ เพราะเขตเลือกตั้งของ สว. เป็นเขตใหญ่ ยากที่จะทำให้รู้จักกันทั่วถึงได้โดยการแนะนำตัวที่มีกรอบแคบสิ้น 5) การห้ามหาเสียง อาจเป็นการขัดรัฐธรรมนูญมาตรา 39	1) แก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญโดยขยายกรอบการแนะนำตัว ซึ่งอาจครอบคลุมถึงประเด็นต่อไปนี้ ก) ให้สามารถแสดงวิสัยทัศน์ต่อประเด็นปัญหาต่างๆของประเทศชาติได้ ทั้งเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม และ/หรือ ข) ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานในบทบาทหน้าที่ของ สว. อาทิ ทิศนะต่อการกลั่นกรองกฎหมาย ทิศนะต่อการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล การถอดถอนรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้าราชการระดับสูง และการแต่งตั้งถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรใหม่ตามรัฐธรรมนูญ เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
	ในเรื่องที่ว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน ฯลฯ 6) การหาเสียงในรูปแบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะนำไปสู่การโจมตีกล่าวร้ายซึ่งกันและกัน ก็ไม่เหมาะสมกับผู้สมัครวุฒิสมาชิก เพราะถือว่าตำแหน่งวุฒิสมาชิกเป็นตำแหน่งอันทรงเกียรติ และเป็นผู้ใหญ่ของบ้านเมือง	
3.2 วิธีการแนะนำตัว	การแนะนำตัวการเลือกตั้ง สว. ที่ผ่านมามีปัญหาหลายประการ 1) ประชาชนไม่สนใจเวทีที่ กกต. จัด เพราะไม่น่าสนใจ ไม่เห็นความสามารถในการคิด และการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับประเทศชาติของผู้สมัคร ไม่สามารถเปรียบเทียบได้ว่าใครมีความสามารถมากกว่าใคร และไม่ได้เนื้อหาสาระเพียงพอในการตัดสินใจเลือกได้ 2) การใช้สื่อทางโทรทัศน์และวิทยุ ให้เวลาน้อยเกินไป 3) การติดป้ายแนะนำตัว ดำเนินไปอย่างไม่มีระบบไม่มี การกำหนดจุดติดอย่างชัดเจน	1) ควรจัดเวทีการแนะนำตัวในลักษณะให้ผู้สมัครมากล่าวสุนทรพจน์เชิงนโยบาย โดยห้ามการกล่าวร้าย โจมตีซึ่งกันและกัน 2) กกต. ควรเชิญตัวแทนกลุ่มอาชีพ กลุ่มองค์กรชุมชน กลุ่มประชาคมจังหวัด กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชนฯลฯ เข้าร่วมรับฟังและซักถามผู้สมัคร กรณีที่มีผู้สมัครจำนวนมากก็อาจจะหมุนเวียนกันจัดตามเขตปกครองจนครบทั้งจังหวัด ในการจัดเวทีแต่ละครั้งอาจอัดด้วยเทปบันทึกภาพและเสียงซึ่ง กกต. อาจนำไปเผยแพร่ทางสื่อต่างๆได้ภาย

ประเด็น	สรุปวิเคราะห์ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
		หลัง 3) ควรเพิ่มเวลาในการแนะนำ ตัวทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ให้ มากขึ้น และให้ผู้สมัครเสนอ แนวคิดต่างๆในการทำงานของ ตนเองได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ ประชาชนและสื่อมวลชนได้ซัก ถามได้ด้วย กกต.อาจขอ เวลาหรือซื้อเวลาเองก็ได้ เพราะการเสียเงินงบประมาณ ตรงนี้จะดีกว่าการเสียเงินใน การจัดเลือกตั้งใหม่ 4) ควรมีการกำหนดจุดติด ป้ายให้ชัดเจน

ภาคผนวก

โครงการสัมมนาเรื่อง

“การฝ่าวิกฤตการเมืองและการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา”

1. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมือง พ.ศ.2540 ในส่วนของการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกที่ต้องการ “คนดี-เด่น-ดัง” แต่ในทางปฏิบัติมี “คนดี-เด่น-ดัง” สม่ักรจำนวนน้อยและส่วนใหญ่ขาดคุณภาพตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และนอกจากจะไม่มีคนดี-เด่น-ดังลงสมัครตามที่ใจตนคิดแล้ว ยังมีพวกบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายอุปถัมภ์ของพรรคและนักการเมือง รวมทั้ง “อาชื้อ” นักการเมืองและเจ้าพ่อนักเลงต่าง ๆ ลงสมัครอีกด้วย

ทั้งนี้วัฒนธรรมการเมืองเรื่องการลงสมัครรับเลือกตั้งของคนไทยและคนเอเชียทั่วไป หากเป็นคนที่ดี-เด่น-ดังจริง ถ้าจะให้ไปเป็นตำแหน่งอะไรจะต้องมาซื้อเชิญให้เป็น ไม่ใช่ให้สมัครและคัดเลือกหรือลงคัดเลือกตามหลักคิดของตะวันตก นอกจากนี้การกำหนดให้ประชาชนเลือก โดยคิดว่าถ้าบังคับประชาชนให้ไปเลือกตั้งทุกคน และเปลี่ยนมาเป็นเขตใหญ่เบอร์เดียว ก็จะทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาตามคุณสมบัติที่ตนต้องการนั้น เป็นเรื่องที่เข้าใจผิดในข้อเท็จจริง เพราะการเมืองการเลือกตั้งไม่ว่าจะอยู่ในที่ใดในโลก ล้วนแต่เป็นการเลือกตัวแทนผลประโยชน์ของตนของชนชั้นที่ตนสังกัด การให้ไปเลือกคนในอุดมคติในหลักการแต่เพียงอย่างเดียวมักจะเกิดขึ้นยาก สิ่งที่ร้ายแรงที่สุดของความผิดพลาดของชนชั้นกลางปัญญาชนไทยก็คือ “การมีอคติทางปัญญา” ที่กลัวว่าการหาเสียงจะเป็นการซื้อขายเสียง ซึ่งในข้อเท็จจริงแล้วการทุจริตเลือกตั้งนั้นมีถึง 3 แนวทางคือ ทุจริตหาเสียง ทุจริตซื้อขายเสียง และทุจริตลงคะแนนเสียง การหาเสียงโดยทั่วไปมักจะห่างไกลกับการทุจริตเลือกตั้ง และหากเป็นการทุจริตก็ไม่เลวร้ายและรุนแรงเท่ากับการทุจริตซื้อขายเสียงและทุจริตลงคะแนนเสียง ดังนั้น ความกลัวความระแวงเกินกว่าเหตุ จึงก่อให้เกิดการปิดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครวุฒิสมาชิก การให้โอกาสแค่แนะนำตัวและประวัติผลงานนั้น ไม่เพียงพอสำหรับ “หลักการเลือกตัวแทน” เพราะการเป็นตัวแทนอย่างน้อยต้องเป็นตัวแทนทางความคิดและหรือผลประโยชน์ ตามหลักการของการเลือกตั้งทั่วไป

เมื่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายลูกที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งถูกผลิตออกมาในลักษณะของอคติทางปัญญาเช่นนี้ ถ้าจะคิดจะพูดให้ยุติธรรมแล้ว กลุ่มผู้ร่างรัฐธรรมนูญและชนชั้นกลางในระบบทั้งหลายที่เป็นตัวการในการผลักดันรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆ จะต้องรับผิดชอบและจะ

ต้องสำนึกผิด ความเลวร้ายของเรื่องทั้งหมดถ้าจะสรุปรวบยอดก็คือ เป็นการคิดการทำในลักษณะ ภาษาวิชาการเรียกว่า "เป้าหมายกับมรรควิธี นั้น ชัดแย้งกัน" กล่าวคือ ไปตั้งเป้าตำแหน่งวุฒิไว้อย่าง สูงส่งสว่างาม แต่กลับไปใช้วิธีการเลือกตั้งพร้อมกำหนดกลไกและวิธีการสู่เป้าหมายในรายละเอียดใน ลักษณะตรงกันข้าม เช่น ใจอยากได้ คนดี- เด่น-ดัง แต่กลับไปใช้วิธีการเลือกตั้งทั่วไปในการสรรหาคน ดี-เด่น-ดัง และเมื่อให้ใช้วิธีการเลือกตั้งแต่ก็วกกลับมาปิดกั้นวิธีการหาเสียงที่ผิดหลักสากลของการ เลือกตั้ง และแถมยังปล่อยให้หน่วยเลือกตั้ง เพื่อเปิดช่องเปิดโอกาสให้ใช้ระบบจัดตั้งลาก พากันได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น หากรัฐธรรมนูญและกฎหมายลูก ถูกร่างและผลักดันโดยบุคคลกลุ่มอื่น ในลักษณะขัด กันไปขัดกันมาแบบเพี้ยน ๆ ดังกล่าว เป็นที่แน่นอนที่สุดว่าจะต้องถูกคนชั้นกลางปัญญาชนกลุ่มนี้โจมตีอย่างไม่มีสิ้นสุด แต่เมื่อชนชั้นกลางปัญญาชนกลุ่มนี้เป็นผู้ร่างและผลักดันเอง ยากที่บุคคลอื่นจะ ออกมาโจมตีเพราะไม่มีปากและปากกาที่เป็นอาวุธอันแหลมคมเหมือนชนชั้นปัญญาชน

อย่างไรก็ดีหากไม่มีการปรับแก้ที่เหมาะสมจะเกิดความสับสนวุ่นวายทางสังคม ดังนั้น สมาคมพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในฐานะเป็นองค์กรทางวิชาการที่ให้ ความสำคัญอย่างสูงกับระบบการเมือง จึงจัดให้มีการประชุมวิชาการเพื่อผ่าทางตันวิกฤตการเมือง และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

2.วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อระดมและรวบรวมความคิดเห็นในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยเฉพาะการ เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

2.2 เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

- 1)การตีความหรือปรับแก้กฎกติกาการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- 2)การปรับแก้จัดยุทธศาสตร์การจัดองค์กร และบุคลากรของกกต.
- 3)การจัดทำกรอบและตัวอย่างเรื่อง "นโยบายหาเสียงแบบธรรมรัฐ
- 4)การจัดทำเค้าโครงเกี่ยวกับแผนงานและโครงการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง

2.3 เพื่อนำผลการสัมมนาไปปรับแก้และหาความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นและนำเสนอองค์กร ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินการต่อไป

3.วิธีดำเนินงาน

3.1 กำหนดกรอบการรวบรวมข้อมูล โดยจัดเป็นคณะทำงานเพื่อศึกษากลไก กฎ และกติกากการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก และติดตามข้อมูลข่าวสารตามสื่อมวลชนเพื่อพิจารณาถึงข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนอันเกิดจากกติกาดังกล่าว

3.2 ติดต่อและเชิญผู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก อันได้แก่ผู้กุมกลไกเลือกตั้ง คือ กรรมการเลือกตั้ง ผู้ติดตามสอดส่องการเลือกตั้งได้แก่องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้สมัครเป็นวุฒิสมาชิก นักวิชาการ สื่อมวลชน โดยจัดแบ่งเป็น 4 หัวข้อย่อย ได้แก่

- 1)การตีความหรือปรับแก้กฏกติกากการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา
- 2)การปรับแก้จัดยุทธศาสตร์การจัดองค์กร และบุคลากรของกกต.
- 3)การจัดทำกรอบและตัวอย่างเรื่อง “นโยบายหาเสียงแบบธรรมรัฐ”
- 4)การจัดทำเค้าโครงเกี่ยวกับแผนงานและโครงการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง

3.3 การรวบรวมข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม โดยสมาคมพัฒนาสังคมได้จัดการประชุมใหญ่จำนวน 4 ครั้ง

1) ครั้งที่ 1 การประชุมสัมมนา ณห้องประชุมจีระ บุญมาก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2543 โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ อาทิเช่น อ.แก้วสรร อดิโพธิ์ อ.พิชาย ติรภ ญ ภูเก็ต คุณบุญเลิศ ช่างใหญ่ โดยการประชุมดังกล่าวเพื่อรวบรวมประเด็นปัญหา

2) ครั้งที่ 2 การประชุมสัมมนากลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ณ ตึกวิทยบริการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่ออภิปรายแบบเวทีโต้เถียง ตามหัวข้อย่อยทั้ง 4 ข้างต้นโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานจากการสัมมนาครั้งที่ 1 ในวันที่ 1 มิถุนายน 2543

3) ครั้งที่ 3 การประชุมสัมมนากลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ณ โรงแรมเอส ซี อ.เมือง จ.ปัตตานี เพื่ออภิปรายแบบเวทีโต้เถียง ตามหัวข้อย่อยทั้ง 4 ข้างต้นในวันที่ 3 มิถุนายน 2543

4) ครั้งที่ 4 การสรุปและสังเคราะห์ข้อเสนอแนะ โดยคณะทำงานของสมาคมพัฒนาสังคมได้รวบรวมข้อสรุปและเสนอแนะจากการประชุมทั้ง 3 ครั้งดังกล่าวข้างต้น และนำเสนอประเด็นเหล่านั้นให้แก่เข้าร่วมสัมมนาเพื่อพิจารณาปรับแก้อีกครั้งหนึ่งในวันที่ 17 มิถุนายน 2543 ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

3.4 การสรุปและเรียบเรียงข้อเสนอแนะ ทางสมาคมพัฒนาสังคมได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อข้อเสนอดังกล่าว ได้รวบรวมและจัดการประชุมคณะทำงานกันเป็นประจำโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยมุ่งเน้นให้เอกสารมีข้อสรุปที่กระชับและชัดเจน เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

3.5 นำข้อเสนอดังกล่าว เสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง อาทิเช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง
สมาชิกวุฒิสภา สถาบันพระปกเกล้า เป็นต้น

4. ประเด็นและเนื้อหา

- 4.1 ปัญหาและข้อก้ำกัเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- 4.2 การตีความหรือปรับแก้กฎกติกาการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- 4.3 การปรับแก้จัดยุทธศาสตร์การจัดองค์กร และบุคลากรของ กกต.
- 4.4 การจัดทำกรอบและตัวอย่างเรื่อง "นโยบายหาเสียงแบบธรรมรัฐ"
- 4.5 การจัดทำเค้าโครงเกี่ยวกับแผนงานและโครงการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง

5. กลุ่มเป้าหมาย

- 5.1 ผู้สมัครเพื่อรับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา(ทั้งผ่านและไม่ผ่าน)
- 5.2 คณะกรรมการเลือกตั้ง
- 5.3 นักวิชาการ
- 5.4 องค์กรพัฒนาเอกชน
- 5.5 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
- 5.6 ประชาชนทั่วไป
- 5.7 สื่อมวลชน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ทราบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- 6.2 ได้ประเด็นการปรับแก้กฎกติกาการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- 6.3 ได้แนวทางการปรับแก้จัดยุทธศาสตร์การจัดองค์กร และบุคลากรของกกต.
- 6.4 ได้แนวทางการให้ผู้สมัคร สว. สามารถ หาเสียงแบบธรรมรัฐ
- 6.5 องค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพิจารณาเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินการต่อไป

7. งบประมาณ

ทางสมาคมพัฒนาสังคม มีระบบการทำงานแบบอาสาสมัคร โดยคณะทำงานส่วนใหญ่จะไม่ได้ค่าตอบแทนในการดำเนินการ ดังนั้นจึงไม่มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร อย่างไรก็ตามการงบประมาณที่ใช้ทั้งสิ้น 314,900 บาท